

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ISBN 974-86515-7-6

ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

ราคา 70 บาท

เจ้าของลิขสิทธิ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พิมพ์ครั้งที่ 6 : กรกฎาคม 2545	จำนวน 10,000 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 5 : เมษายน 2545	จำนวน 5,000 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 4 : มิถุนายน 2544	จำนวน 5,000 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 3 : สิงหาคม 2543	จำนวน 2,000 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 2 : กุมภาพันธ์ 2542	จำนวน 2,000 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 1 : ตุลาคม 2541	จำนวน 2,000 เล่ม

จัดทำโดย ส่วนสิ่งพิมพ์ ฝ่ายสื่อสารองค์กร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำนำ

หนังสือ “ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์” นี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการด้านการศึกษาและสารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมุ่งที่จะเผยแพร่ความรู้พื้นฐานและสร้างความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการ โครงสร้าง และกระบวนการทำงานของตลาดหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ลงทุน บุคคลทั่วไปผู้มีความสนใจ ตลอดจนบุคคลในแวดวงการศึกษา ได้ใช้ในการทำความเข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้เพราะเราเห็นว่าความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้น นอกจากจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้ลงทุนแล้ว ยังมีความจำเป็นสำหรับสาธารณชนในอันที่จะสังเกตเห็นบทบาทและความสำคัญของตลาดหลักทรัพย์ที่มีต่อภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศ และต่อความเป็นไปในชีวิตทางเศรษฐกิจของผู้คนในสังคม

หนังสือเล่มนี้ ได้พยายามถ่ายทอดด้วยแนวความคิดและวิธีการที่เข้าใจได้ง่าย ให้ความรู้สึกเป็นกันเองต่อผู้อ่าน และเมื่อท่านมีความเข้าใจพื้นฐานแล้ว หากต้องการไต่อบรูสู่ที่ยิ่งขึ้น ครอบคลุมเทคนิคต่าง ๆ และเข้าใจกระบวนการทั้งหมด ก็ควรศึกษาเพิ่มเติมทั้งจากบุคคลและแหล่งคนควาต่าง ๆ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ก็มีความยินดีที่จะให้บริการด้านนี้แก่ผู้สนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ห้องสมุดของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นแหล่งรวบรวมหนังสือและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนทั้งของไทยและต่างประเทศ อย่างกว้างขวางที่สุดแห่งหนึ่ง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้และความพยายามที่จะเผยแพร่ความรู้ข่าวสารในลักษณะนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ท่านและบุคคลทั่วไปตามสมควร และหากท่านมีข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะอันใด กรุณาอย่าลังเลที่จะติดต่อกับเราโดยตรง ทางตลาดหลักทรัพย์มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่ท่าน หรือได้รับฟังความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์จากท่าน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สารบัญ

ก่าวที่ 1 รู้จักกับตลาดหลักทรัพย์	1-14
ทำความเข้าใจกับตลาดหลักทรัพย์	2
ทำไมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จึงเกี่ยวข้องกับ	6
กับตัวคุณ	
มาตรการให้ความคุ้มครองผู้ลงทุน	9
ภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์	12
ก่าวที่ 2 ก้าวสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์	15-38
ขั้นตอนการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์	21
เอกสารที่ต้องใช้เพื่อเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์	23
การส่งคำสั่งซื้อ-ขายหลักทรัพย์	24
ค่าธรรมเนียมในการซื้อ-ขายหลักทรัพย์	32
ข้อควรระวังในการซื้อขายหลักทรัพย์	33
ก่าวที่ 3 สัมผัสกับบริษัทหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์	39-46
คุณสมบัติของโบรกเกอร์และซับโบรกเกอร์ที่ดี	40
ข้อแตกต่างระหว่างโบรกเกอร์กับซับโบรกเกอร์	43
ก่าวที่ 4 ข้อมูลพื้นฐานในการลงทุน	47-58
ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ	48
แหล่งข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ	53

การซื้อขายหลักทรัพย์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	55
ก่าวที่ 5 เตรียมพร้อมสำหรับรางวัลและความเสี่ยง	59-76
เตรียมพร้อมก่อนลงทุน	60
รู้เขา รู้เรา แต่ก่อนอื่นต้องรู้เราเสียก่อน	61
ผลตอบแทน	63
ไม่มีอะไรเสี่ยงมากเท่ากับการไม่เข้าใจความเสี่ยง	66
คุณเป็นคนกล้าได้กล้าเสียแค่ไหน	68
การบริหารพอร์ตการลงทุน	69
บันทึก หลักฐาน และเอกสาร เพื่อประโยชน์ของคุณ	71
คำแนะนำเบื้องต้นบางประการ	72

ภาคผนวก

77-96

ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	78
ข้อมูลของบริษัทย่อย	80
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์	84
ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการของตลาดหลักทรัพย์	86
รายชื่อและที่อยู่ของบริษัทนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	89
รายชื่อและที่อยู่ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน	94

หมวดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนใน

97-114

ธุรกิจหลักทรัพย์ (Glossary)

ก้าวที่ 1: รู้จักกับตลาดหลักทรัพย์

ทำความรู้จักกับตลาดหลักทรัพย์

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นยุคเศรษฐกิจเฟื่องฟูมีอัตราการเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็ว หรือยุควิกฤตการณ์อันส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจในบ้านเราซบเซาก็ตาม คุณคงเห็นได้ชัดว่า “ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์” มีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และอยู่ในความสนใจของผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ ตามสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุ จะมีการรายงานสภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ และวิเคราะห์ถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ให้คุณได้ทราบกันอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ชั่วโมง ระยะเวลาที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ในแต่ละวัน

แต่หากคุณลองสอบถามผู้คนโดยทั่วไปว่า มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของตลาดหลักทรัพย์ หรือการซื้อขายหลักทรัพย์กันมากน้อยเพียงใด เชื่อว่าผู้คนจำนวนไม่น้อยคงจะส่ายหน้าหรืออาจให้คำตอบที่แตกต่างกันออกไป ตามที่แต่ละคนคิดหรือได้ยินมา

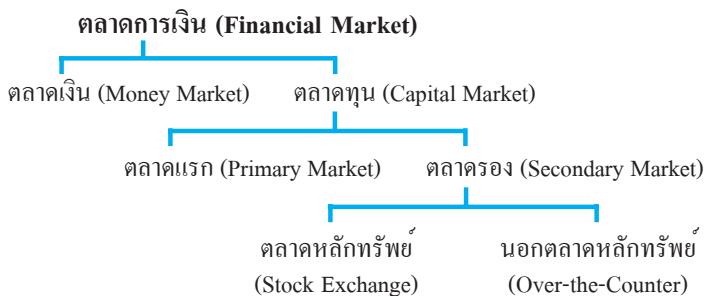
แต่ที่จริงแล้ว “ตลาดหลักทรัพย์คืออะไร และมีความเกี่ยวข้องกับตัวเราอย่างไร ?”

ในก่าวที่ 1 ของหนังสือเล่มนี้ เราจะขอแนะนำให้คุณได้รู้จักกับตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนมาตรการในการให้ความคุ้มครองผู้ลงทุนและภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้คุณมีความเข้าใจอย่างถูกต้องและตรงกัน ก่อนที่จะได้ก้าวเข้าไปสู่สนามของการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ต่อไป

โดยในลำดับแรกนี้ เราจะอธิบายให้คุณทราบถึงความหมายของ คำว่า **“ตลาดทุน (Capital Market)”** กันก่อน เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ จัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของตลาดทุน

“ตลาดทุน (Capital Market)” เป็นแหล่งระดมเงินทุนระยะยาว (เกิน 1 ปี) สำหรับหน่วยงานซึ่งต้องการเงินทุนระยะยาวนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น การขยายธุรกิจของผู้ประกอบกิจการเอกชน หรือ การลงทุนด้านสาธารณูปโภคของภาครัฐบาล เป็นต้น โดยผู้ที่ต้องการระดมเงินทุนจะออกตราสารทางการเงิน หรือ **“หลักทรัพย์ในตลาดทุน”** ซึ่งประกอบด้วย หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล หน่วยลงทุนของกองทุนรวม ใบสำคัญแสดงสิทธิ เป็นต้น เพื่อขายให้กับบุคคลภายนอกหรือประชาชนโดยทั่วไปใน **“ตลาดแรก (Primary Market)”** โดยมี **“ตลาดรอง (Secondary or Trading Market)”** ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางเสริมสภาพคล่องให้แก่หลักทรัพย์ที่ผ่านการจองซื้อในตลาดแรก ให้สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือความเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ได้ ช่วยสร้างความมั่นใจแก่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ในตลาดแรกว่าเขาจะสามารถขายหลักทรัพย์นั้นเพื่อเปลี่ยนกลับคืนเป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ

ขอให้คุณดูลักษณะความสัมพันธ์ของตลาดการเงินประเภทต่าง ๆ ในแผนภาพที่ 1.1 ประกอบ

แผนภาพที่ 1.1 : ประเภทของตลาดการเงิน

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามที่ได้กำหนดไว้เป็นครั้งแรกในพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ.2517 คือ

- ❖ เป็นศูนย์กลางสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์
- ❖ ทำหน้าที่ส่งเสริมการออมและการระดมเงินทุนในประเทศ
- ❖ สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการ ธุรกิจและอุตสาหกรรมภายในประเทศ
- ❖ ให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น
- ❖ ให้การซื้อขายหลักทรัพย์มีสภาพคล่อง อยู่ในระดับราคาที่ สมเหตุสมผล เป็นไปอย่างมีระเบียบและยุติธรรม
- ❖ ให้ตลาดหลักทรัพย์มีสภาพเป็นนิติบุคคล ดำเนินงานโดยไม่นำ ผลกำไรมาแบ่งปันกัน

สำหรับองค์ประกอบที่สำคัญของตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย ได้แก่

1. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ อย่างไรก็ตาม ตัวตลาดหลักทรัพย์เองไม่ได้ทำหน้าที่ซื้อขายหลักทรัพย์โดยตรง แต่จะควบคุมดูแลให้การซื้อขายหลักทรัพย์ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ คล่องตัว โปร่งใสและยุติธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ลงทุน และส่งเสริมให้เกิด การระดมเงินออมจากประชาชน ไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม โดยเริ่มเปิดการซื้อขายหลักทรัพย์เมื่อ วันที่ 30 เมษายน 2518

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ยังได้จัดตั้ง ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (Market for Alternative Investment : MAI) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาว ให้แก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สนับสนุนการร่วมลงทุนของธุรกิจ

เงินร่วมลงทุน เอื้ออำนวยการแปลงสภาพจากหนี้เป็นทุนระหว่างสถาบันการเงิน หรือผู้ร่วมทุนรายใหม่ และลูกหนี้ รวมทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้แก่ผู้ลงทุนด้วย โดยตลาดหลักทรัพย์ใหม่เริ่มเปิดการซื้อขายหลักทรัพย์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544

2. บริษัทสมาชิก (Broker) ทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไป โดยบริษัทสมาชิกได้รับค่าธรรมเนียมเป็นการตอบแทน รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบริษัทสมาชิก จะได้กล่าวถึงในบทต่อไป

3. หลักทรัพย์จดทะเบียน (Listed Securities) หมายถึง หลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ของตนให้มีการซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ โดยทั้งหลักทรัพย์จดทะเบียนและบริษัทจดทะเบียนผู้ออกหลักทรัพย์นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตรงตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และเป็นไปตามข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์ (Listing Agreement)

ประเภทของหลักทรัพย์จดทะเบียนสามารถแบ่งออกเป็น หุ้นสามัญ (Common Stock) หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock) หุ้นกู้ (Debtenture) หุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Debtenture) พันธบัตร (Bond) หน่วยลงทุน (Unit Trust) ใบสำคัญแสดงสิทธิเพื่อซื้อหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ หรือหน่วยลงทุน (Warrant) ใบสำคัญแสดงสิทธิระยะสั้น (Short-term Warrant) ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrant) และใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย หรือ เอ็นวีดีอาร์ (Non-Voting Depositary Receipt : NVDR)

4. ผู้ลงทุน (Investor) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของตลาดหลักทรัพย์ โดยผู้ลงทุนอาจเป็นประชาชนทั่วไปหรือนิติบุคคล ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เข้ามาซื้อขายหลักทรัพย์โดยหวังผลตอบแทน

ในรูปของกำไรจากการซื้อขาย (ผู้ลงทุนระยะสั้น) หรือดอกเบี้ยและเงินปันผล (ผู้ลงทุนระยะยาว)

ทำไมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จึงเกี่ยวข้องกับตัวคุณ

ถึงตอนนี้คุณคงพอจะทราบบ้างแล้วว่าตลาดหลักทรัพย์คืออะไร มีวัตถุประสงค์และองค์ประกอบอย่างไร แต่ยังมีอีกคำถามหนึ่งที่เราเชื่อว่ากำลังเกิดขึ้นในใจของคุณหลาย ๆ คนคือ ตลาดหลักทรัพย์จะเข้ามามีความเกี่ยวข้องกับตัวคุณได้อย่างไร เพราะเมื่อกล่าวถึงการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ หลาย ๆ คนมักจะเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนและมีความยุ่งยาก ไม่อยากที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย หรือไม่อยากเข้าไปลงทุน แต่ก็ไม่รู้ว่าควรจะทำอย่างไร หรือบางคนอาจมีข้อสงสัยว่าการนำเงินออมไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จะได้รับผลตอบแทนดีกว่า หรือมีข้อแตกต่างจากการออมเงินในรูปเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์อย่างไร ดังนั้น ในหัวข้อนี้เราจะอธิบายให้คุณเข้าใจถึงความสำคัญของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวคุณ

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์อาจเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวางแผนออมเงินระยะยาวของคุณได้ การที่คุณเข้าไปซื้อหลักทรัพย์ในธุรกิจที่คุณมีความเชื่อมั่นว่าจะสร้างผลกำไร

และเจริญรุ่งเรืองต่อไปในวันข้างหน้า จะทำให้คุณมีฐานะเป็น “ผู้ลงทุน” และเป็น “เจ้าของกิจการ” ไปในขณะเดียวกัน ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินปันผลจากกำไรที่เกิดขึ้นในการทำธุรกิจนั้นทุก ๆ ปี ทรายที่ว่าคุณยังถือหลักทรัพย์นั้นอยู่

ยิ่งไปกว่านั้น คุณยังสามารถคาดหวังให้หลักทรัพย์ที่คุณถืออยู่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นได้ ถ้าธุรกิจนั้นเจริญเติบโตและมีผลกำไรเพิ่มขึ้น และเมื่อถึงเวลาที่ตัดสินใจขายหลักทรัพย์นั้นออกไปก็จะได้ราคาที่สูงกว่าเมื่อแรกซื้อ

ด้วยเหตุนี้ คุณจะเห็นได้ว่าการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้มีเงินออมที่แสวงหาผลตอบแทน โดยระดับของผลตอบแทนสำหรับการลงทุนในหลักทรัพย์มีความผูกพันใกล้ชิดกับปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจ และระบบเศรษฐกิจที่จะมีผลต่อธุรกิจที่คุณลงทุนนั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงเช่นเดียวกันกับการลงทุนประเภทอื่นๆ หากธุรกิจที่คุณเลือกลงทุนเผชิญสภาวะที่ไม่เอื้ออำนวย หรือผลประกอบการตกต่ำลง ย่อมส่งผลให้เงินปันผลที่คุณพึงจะได้รับลดลงไปด้วย และในกรณีที่ธุรกิจนั้นประสบภาวะขาดทุนจนต้องปิดกิจการลง คุณจะได้รับเงินลงทุนคืนก็ต่อเมื่อธุรกิจยังมีทรัพย์สินเหลืออยู่หลังจากชำระส่วนที่เป็นหนี้คืนให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหมดแล้ว

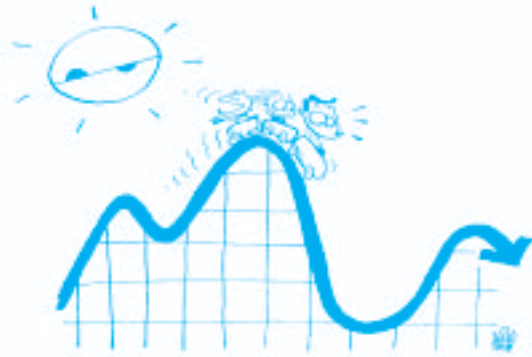
นอกจากนี้ ในฐานะผู้ถือหุ้น มูลค่าหุ้นหรือหลักทรัพย์ที่คุณ “ถือ” หรือ “เป็นเจ้าของ” อยู่ ก็สามารถปรับตัวขึ้นลงได้เช่นกัน ซึ่งในบทต่อไป คุณจะได้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขึ้นลงของมูลค่าหลักทรัพย์ และผลตอบแทนที่ท่านจะได้รับ

ถึงตอนนี้คุณอาจมีข้อสงสัยอีกว่า ในเมื่อการลงทุนในหลักทรัพย์มีความเสี่ยง เหตุใดผู้ลงทุนจึงไม่เลือกลงทุนโดยวิธีอื่นที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า?

คำตอบง่าย ๆ และชัดเจนที่สุดของคำถามข้างต้นนี้คือ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนประเภทอื่น ๆ เช่น การลงทุนในรูปเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ที่คนส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นการลงทุนที่ปลอดภัย เพราะได้รับดอกเบี้ยจากเงินต้นที่ฝาก และสามารถเรียกคืนได้เมื่อต้องการ อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงโอกาสที่ผู้ออมจะได้รับดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่สูงหรือเท่าเทียมระดับอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามภาวะเศรษฐกิจนั้นไม่ได้เกิดขึ้นเสมอไป และหากเงินเฟ้อมีอัตราสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว หรืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากอยู่ลดต่ำลง ผลตอบแทนจากเงินออมดังกล่าวก็ลดต่ำลงด้วยเช่นกัน

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นทางเลือกเพื่อการออมเงินในระยะยาวที่ผู้ออมสามารถหลีกเลี่ยง หรือป้องกันการขาดทุนที่เกิดจากระดับอัตราเงินเฟ้อได้ เพราะการลงทุนในหลักทรัพย์จะช่วยรักษามูลค่าที่แท้จริงของเงินลงทุนและให้ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล กำไรส่วนทุน และสิทธิการจองซื้อหุ้นใหม่ในราคาต่ำกว่ามูลค่าหุ้นอีกด้วย และหากผู้ลงทุนมีความรอบรู้และชาญฉลาดพอ ก็จะสามารเลือกซื้อ เลือกขายหลักทรัพย์ต่าง ๆ ในระดับราคาและจังหวะเวลาที่ให้ผลตอบแทนได้สูงกว่า

เมื่อมองในภาพรวมแล้ว คุณจะเห็นได้ว่าตลาดหลักทรัพย์อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวคุณได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม และหากคุณมีความสนใจและความพร้อมเพียงพอการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ก็อาจเป็นการออมเงินอีกรูปแบบหนึ่งที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าในระยะยาวได้

มาตรการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลงทุน

หน้าที่และความรับผิดชอบหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์คือการออกมาตรการและบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆ เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุน โดยกำกับดูแลให้การซื้อขายหลักทรัพย์ดำเนินไปอย่างเป็นระเบียบ โปร่งใส ยุติธรรม โดยกำกับให้บริษัทสมาชิกดำเนินธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์อย่างถูกต้อง ได้มาตรฐาน มีจรรยาบรรณ ให้บริษัทจดทะเบียนมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส ครบถ้วน และเผยแพร่ข้อมูลที่บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยนั้นไปสู่ผู้ลงทุนอย่างทั่วถึง ทันเหตุการณ์ เพื่อประกอบการตัดสินใจ และเพิ่มพูนความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยมาตรการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาคุณภาพของบริษัทจดทะเบียน

ตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนพัฒนาคุณภาพของบริษัททั้งด้านระบบการควบคุมดูแลและตรวจสอบภายใน การจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่เป็นที่ยอมรับ และเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส และน่าเชื่อถือ เพื่อให้ผู้ลงทุนทราบประกอบการพิจารณาตัดสินใจลงทุน

2. เพิ่มประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุน

ตลาดหลักทรัพย์มีนโยบายส่งเสริมให้มีการเพิ่มผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุน เพื่อดึงดูดให้ผู้ลงทุนมีความสนใจในการเข้ามาลงทุนในหลักทรัพย์มากขึ้น เช่น ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ “สิทธิการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน” (Subscription Rights) สามารถซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้ ซึ่งจะทำให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนได้รับผลประโยชน์จากสิทธิในการจองหุ้นเพิ่มทุนได้ โดยไม่ต้องใช้เงินอีกส่วนหนึ่งไปจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน และยังช่วยให้ผู้ลงทุนต่างประเทศที่มีข้อจำกัดในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน สามารถรับผลประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวในส่วนของตนได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

3. เสริมสร้างเสถียรภาพและสภาพคล่องในการซื้อขายหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์ได้พยายามใช้มาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้กลไกตลาดมีบทบาทและทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น การนำมาตรการหยุดพักการซื้อขายหลักทรัพย์ชั่วคราว กรณีมีเหตุการณ์ไม่ปกติ

เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ลงทุนมีเวลาได้ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง หรือการปรับช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ระหว่างวัน (Ceiling & Floor) เพื่อให้ราคาซื้อขายหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงตามกลไกตลาด และสะท้อนปัจจัยพื้นฐานได้ดียิ่งขึ้น

4. สร้างความน่าเชื่อถือต่อตลาดหลักทรัพย์โดยกำกับดูแลการซื้อขาย

เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุนและสร้างความโปร่งใสในกระบวนการซื้อขาย ตลาดหลักทรัพย์ได้พัฒนาระบบตรวจสอบการซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์ (Automated Tools for Market Surveillance : ATOMS) และระบบแจ้งเตือนความผิดปกติในการซื้อขายหลักทรัพย์ (Alert Module) ที่อาจเกิดขึ้นจากการสร้างราคา หรือการใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ในการซื้อขาย ซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้ลงทุนโดยทั่วไป

5. พัฒนาช่องทางเผยแพร่ข้อมูลและจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ลงทุน

ตลาดหลักทรัพย์ได้พัฒนาช่องทางเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ข้อมูลบริษัทจดทะเบียน งบการเงิน ให้มีรูปแบบหลากหลายและสะดวกต่อการใช้งานของผู้ลงทุน ทั้งเอกสารสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ Internet และ CD-ROM นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ยังจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ลงทุน ทั้งการฝึกอบรม สัมมนา ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้ผู้ลงทุนมีพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นในการวิเคราะห์ตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ได้อย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและศักยภาพของตนเอง

ภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

เมื่อได้อ่านชื่อของหัวข้อนี้ บางคนอาจมีความคิดอยู่ในใจว่าภาษีเป็นเรื่องยาก และยังไม่มีความจำเป็นที่คุณซึ่งอาจจะเป็นผู้ลงทุนหน้าใหม่ ต้องรู้ละเอียดมากนัก ทำให้อยากพลิกขามไปอ่านหัวข้ออื่นต่อไป แต่แท้จริงแล้ว เราอยากบอกว่าภาษีอากร ไม่ได้เป็นเรื่องยากอย่างที่คิด และยังจัดเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากเป็นลำดับแรกที่คุณลงทุนควรจะได้ทราบ และมีความเข้าใจเป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพราะการจ่ายภาษีอากรให้ถูกต้อง และครบถ้วนตามกฎหมายนั้น เป็นสิ่งที่ผู้ลงทุนทุกคนต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเมื่อก้าวเข้ามาสู่สนามของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

ในเบื้องต้นนี้ เราจึงได้รวบรวมหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีอากรสำหรับบุคคลธรรมดาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ลงทุนส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ เช่น การลงทุนในหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ หน่วยลงทุน และพันธบัตรขององค์กรของรัฐบาลที่คุณควรทราบ และง่ายต่อการทำความเข้าใจมาแสดงไว้ในตารางที่ 1.1 และหาก

คุณมีความสนใจเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอากรสำหรับนิติบุคคล อันเนื่องมาจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ก็สามารถดูรายละเอียดได้ในภาคผนวกของหนังสือเล่มนี้

ตารางที่ 1.1 ภาษีอากรสำหรับผู้ลงทุนประเภทบุคคลธรรมดา

ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างชาติ
เงินกำไรจากการขายหลักทรัพย์	ได้รับยกเว้น (เว้นแต่เงินกำไรจากการขายหลักทรัพย์ ประเภทหุ้นกู้ พันธบัตร ซึ่งจะ ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 15 โดยมีสิทธิเลือกที่จะนำมารวมคำนวณภาษีปลายปีหรือไม่ก็ได้)	ได้รับยกเว้น (เว้นแต่เงินกำไรจากการขายหลักทรัพย์ ประเภทหุ้นกู้ พันธบัตร ซึ่งจะ ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 15 โดยมีสิทธิเลือกที่จะนำมารวมคำนวณภาษีปลายปีหรือไม่ก็ได้)
เงินปันผล	<p>1) กรณีได้รับเงินปันผลจากบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย จะถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 10 แต่มีสิทธิเลือกที่จะนำเงินปันผลนั้นมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีปลายปีหรือไม่ก็ได้ ซึ่งหากเลือกจะนำเงินปันผลนั้นมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ปลายปี กรณีนี้จะได้รับเครดิตภาษีเงินปันผล</p> <p>2) กรณีได้รับเงินส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวม ตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 จะไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย แต่ต้องนำเงินปันผลไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีปลายปี แต่หากขอมให้อุ้งายหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 10 จะได้รับสิทธิไม่คงนำเงินปันผลไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีปลายปี</p> <p>3) กรณีได้รับเงินปันผลจากบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือ BOI ไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้</p>	<p>- ผู้ลงทุนต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทย ตั้งแต่ 180 วันขึ้นไป จะต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับผู้ลงทุนไทย</p> <p>- ผู้ลงทุนต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทย น้อยกว่า 180 วัน จะถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 10 และต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ปลายปี ยกเว้นในกรณีได้รับเงินส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวมตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 จะไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย แต่สิ้นปีต้องนำเงินปันผลนั้นไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีเสมอ</p>
ดอกเบี้ยหุ้นกู้	ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 15 และมีสิทธิเลือกที่จะนำดอกเบี้ยมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ปลายปีหรือไม่ก็ได้	- ผู้ลงทุนต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทย ตั้งแต่ 180 วันขึ้นไป และอยู่ในประเทศไทยน้อยกว่า 180 วัน จะต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับผู้ลงทุนไทย
อากรแสตมป์ (ตราสารการโอน)	คิดตามราคาหุ้นที่ชำระแล้วหรือตามราคาในตราสารการโอน แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ในอัตรา 1 บาท สำหรับทุกจำนวน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท ยกเว้นกรณีการโอนหลักทรัพย์จดทะเบียนที่ตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นนายทะเบียนสำหรับการโอนหลักทรัพย์นั้น	- เหมือนผู้ลงทุนไทย

สรุป

จากที่กล่าวมาในก๊าวที่ 1 นี้ คงทำให้คุณทราบว่ ‘ตลาดหลักทรัพย์’ เป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการระดมเงินออมและจัดสรรเงินทุนในตลาดทุน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว และการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้น เป็นวิถีทางหนึ่งของการวางแผนออมเงินระยะยาว โดยคุณสามารถเลือกลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในธุรกิจซึ่งคุณคาดว่าจะประสบความสำเร็จ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เช่นนี้ นอกจากจะช่วยรักษามูลค่าที่แท้จริงของเงินทุนของคุณแล้ว อาจให้ผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในรูปแบบอื่น หากคุณมีความรู้ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานที่สำคัญของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์อย่างเพียงพอ ซึ่งคุณสามารถศึกษาได้จากก๊าวต่อ ๆ ไปของหนังสือเล่มนี้

2nd Step

ก้าวที่ 2: ก้าวสู่การลงทุน ในตลาดหลักทรัพย์

หลังจากที่คุณได้รู้จักตลาดหลักทรัพย์ในเบื้องต้นแล้ว คราวนี้เราจะอธิบายถึงระบบวิธีการลงทุนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน พอที่คุณจะสามารถมองภาพได้ว่าการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ หรือที่พูดกันในภาษาทั่ว ๆ ไปว่า การซื้อ-ขายหุ้นนั้น เขาทำกันอย่างไร ต้องเรียนรู้อะไรบ้าง มีข้อควรและไม่ควรปฏิบัติอย่างไร เพราะการลงทุนทุกชนิด ผู้ลงทุนควรจะได้มีการเตรียมพร้อมที่ดีก่อน โดยเฉพาะการลงทุนในหุ้นที่มีหลายปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาหุ้น ซึ่งนั่นก็คือเม็ดเงินที่คุณกำลังจะนำมาลงทุนนั่นเอง

ก่อนอื่น เรามาทำความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้าของตลาดหลักทรัพย์ที่เรียกโดยรวมว่า **ตราสาร** อันหมายถึงเอกสารทางการเงินที่บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ออกมาเพื่อระดมเงินจากผู้ลงทุนและเปิดให้มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมีอยู่หลายประเภท ดังนี้

1. หุ้นสามัญ (Common Stock)

เป็นตราสารประเภทหุ้นทุน ซึ่งออกโดยบริษัทมหาชนจำกัด ที่ต้องการระดมเงินทุนจากประชาชน* เพื่อให้คุณได้เข้าไปมีส่วนร่วมในธุรกิจนั้น ๆ โดยตรง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ คุณมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ มีสิทธิในการลงคะแนนเสียง ร่วมตัดสินใจในปัญหาสำคัญในที่ประชุมผู้ถือหุ้น อาทิ การเพิ่มทุน การจ่ายเงินปันผล การควบรวมกิจการ คุณจะมีสิทธิออกเสียงตามสัดส่วนของหุ้นที่คุณถืออยู่ ผลตอบแทนที่คุณจะได้โดยตรงก็คือ เงินปันผลจากกำไรในธุรกิจ กำไรจากการขายหุ้น

.....

* การนำบริษัทมหาชนจำกัด เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือที่เรียกกันว่า บริษัทจดทะเบียน (Listed Company) มีประโยชน์อย่างยิ่งในทางธุรกิจ สำหรับเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นเดิม สามารถจะระดมทุนเพื่อขยายกิจการได้ในต้นทุนที่ต่ำกว่าการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ทั้งเป็นการยกระดับการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนมีการตรวจสอบที่ได้มาตรฐานสำหรับประชาชนทั่วไป ก็จะมีทางเลือกในการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้น มีโอกาสที่ดีในการเข้าถือหุ้นในกิจการที่ตนสนใจและเชื่อว่า จะเจริญก้าวหน้า

(ในกรณีที่ย้ายได้ในราคาที่สูงกว่าราคาเมื่อซื้อ) และสิทธิในการจองซื้อหุ้นใหม่ ในกรณีที่มีการเพิ่มทุนจดทะเบียน

ผลตอบแทนจากหุ้นสามัญไม่มีความแน่นอน อาจสูง หรือต่ำ หรือขาดทุน (ในกรณีขายคืนได้ราคาต่ำกว่าเวลาซื้อ) ขึ้นอยู่กับผลของการดำเนินงานของบริษัทนั้น ๆ ตลอดจนปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ซึ่งคุณในฐานะผู้ลงทุนจะต้องศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือพอ เพื่อประกอบการตัดสินใจทุกครั้ง

2. หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock)

เป็นตราสารประเภทหุ้นทุน มีข้อแตกต่างจากหุ้นสามัญคือ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับสิทธิในการชำระคืนเงินลงทุนก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการ หุ้นประเภทนี้มีไม่มากนักในตลาดหลักทรัพย์ มีการซื้อขายกันน้อย หรือภาษาเทคนิคเรียกว่ามีสภาพคล่องต่ำ หุ้นบุริมสิทธิบนกระดานหุ้นสังเกตได้จากสัญลักษณ์ -P ท้ายอักษรย่อของหุ้นสามัญ

3. หุ้นกู้ (Debtenture)

เป็นตราสารที่บริษัทเอกชนออกเพื่ออุ้เงินระยะยาวจากผู้ลงทุน ผู้ลงทุนเมื่อตัดสินใจซื้อหุ้นกู้ จะมีฐานะเป็นเจ้าหนี้ของกิจการ บริษัทจะต้องจ่ายผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยให้แก่ผู้ถือตามระยะเวลาและอัตราที่กำหนด ผู้ถือจะได้เงินคืนคืนครบถ้วน เมื่อสิ้นสุดอายุตามระบุในเอกสาร ตลาดหุ้นกุ่มักมีสภาพคล่องในการซื้อขายไม่มากนัก ส่วนใหญ่ซื้อขายโดยผู้ลงทุนประเภทสถาบัน หรือผู้ลงทุนระยะยาว

4. หุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Debtenture)

หุ้นกู้แปลงสภาพคล้ายคลึงกับหุ้นกู้ในข้อ 3 แตกต่างกัน ตรงที่หุ้นกู้แปลงสภาพมีสิทธิที่จะแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ ในช่วงเวลา อัตรา และราคาที่กำหนดในหนังสือชี้ชวน ในช่วงที่เศรษฐกิจดี หุ้นประเภทนี้ได้รับ

ความนิยมมาก เพราะผู้ซื้อคาดหวังผลตอบแทนที่จะได้จากราคาหุ้นเมื่อแปลงสภาพแล้ว ซึ่งจะทำกำไรได้มากกว่าผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยของหุ้นกู้ธรรมดา

5. ใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant)

เป็นตราสารที่ระบุว่าผู้ถือครองจะได้รับสิทธิของซื้อหุ้นสามัญหุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ หรือตราสารอนุพันธ์ในราคาที่กำหนดเมื่อถึงเวลาที่ระบุไว้ (ซึ่งราคาของซื้อมักจะกำหนดไว้ต่ำ หรือบางครั้งอาจได้รับหุ้นสามัญโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย) ใบสำคัญแสดงสิทธิจะออกควบคู่กับการเพิ่มทุน เป็นเทคนิคการตลาดของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ในการจูงใจให้ผู้ลงทุนจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุน หุ้นบุริมสิทธิ หรือหุ้นกู้ เป็นคนว่า ถ้าคุณซื้อหุ้นเพิ่มทุนในวันนี้ จะได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิฟรี หรือในราคาที่กำหนด เช่น 12 บาท ในเวลาที่กำหนด อาจเป็นในระยะเวลา 6 เดือนหรือ 1 ปีข้างหน้า

6. ใบสำคัญแสดงสิทธิระยะสั้น (Short-Term Warrant)

ใบสำคัญแสดงสิทธิชนิดนี้จะมีอายุไม่เกิน 2 เดือน และเป็นทางเลือกหนึ่งในการระดมทุนจากผู้ถือหุ้น แทนการจัดสรรสิทธิในการจองซื้อหุ้น (Rights) และบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์สามารถยื่นคำขอให้รับเป็นหลักทรัพย์ประเภทที่ซื้อขายหมุนเวียนในตลาดหลักทรัพย์ได้

7. ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrant : DW)

เป็นตราสารที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับใบสำคัญแสดงสิทธิทั่วไป (Warrant) โดยจะให้สิทธิแก่ผู้ถือ DW ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์อ้างอิง (Underlying Securities) ซึ่งอาจเป็นหลักทรัพย์ (Stock) หรือดัชนีหลักทรัพย์ (Index) ในราคาใช้สิทธิ อัตราการใช้สิทธิ และระยะเวลาใช้สิทธิที่กำหนดไว้ โดยบริษัทผู้ออก DW (Issuer) จะเป็นผู้กำหนดว่าจะเลือกทำการส่งมอบให้แก่ผู้ถือ DW เป็นหลักทรัพย์หรือเงินสดก็ได้

8. หน่วยลงทุน (Unit Trust)

คือตราสารที่ออกโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) ในรูปของหน่วยลงทุนของกองทุนรวม ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการระดมเงินทุนจากประชาชน โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนจะเป็นผู้บริหารกองทุนให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด แล้วนำมาเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนในรูปของเงินปันผล กองทุนรวมมีหลายประเภท ซึ่งคุณสามารถศึกษารายละเอียดได้ในหนังสือชี้ชวนชื่อหน่วยลงทุนของแต่ละกองทุน ซึ่งจะมีการกำหนดนโยบายการลงทุนที่ชัดเจน

ข้อดีของการลงทุนประเภทนี้คือ จะมีผู้บริหารมืออาชีพดูแลเงินลงทุนแทนคุณ มีการกระจายความเสี่ยงลงทุนในกลุ่มต่างๆ และมีอำนาจต่อรองที่มากกว่าเพราะเป็นเงินกองทุนขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นไปได้ยากในกรณีที่คุณลงทุนด้วยตัวเอง

นอกจากนี้ ยังมีหลักทรัพย์อื่น ๆ อีกหลายรูปแบบ เช่น ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (Non-Voting Depositary Receipt) หรือ NVDR (เริ่มซื้อขาย 11 มิถุนายน 2544) และในอนาคตจะมีตราสารอนุพันธ์ประเภทออปชันซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม นอกจากหลักทรัพย์ที่พบเห็นและเลือกลงทุนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แล้ว ยังมีหลักทรัพย์ประเภทตราสารหนี้ ได้แก่ พันธบัตรต่างๆ ทั้งที่ออกโดยภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ที่ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนผ่านศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย ซึ่งเป็นตลาดรองสำหรับการซื้อขายตราสารหนี้โดยเฉพาะด้วย

จากการพิจารณาตราสารทั้งหมดที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เราอาจจัดประเภทของตราสารเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ตามศักยภาพและความต้องการของผู้ลงทุนได้ดังนี้

ผู้ลงทุน	ตราสารที่เหมาะสมกับการลงทุน
<ul style="list-style-type: none"> - มีความเข้าใจระบบตลาดหลักทรัพย์เพียงพอ - มีเวลาศึกษาติดตามข้อมูลสถานการณ์ - มีที่ปรึกษาการลงทุนที่เชี่ยวชาญ - ต้องการผลตอบแทนรวดเร็วและพร้อมรับความเสี่ยง 	<ul style="list-style-type: none"> หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้แปลงสภาพ ใบสำคัญแสดงสิทธิประเภทต่าง ๆ
<ul style="list-style-type: none"> - คาดหวังผลตอบแทนระยะยาว - เน้นการออมและการลงทุนระยะยาว - ต้องการความเสี่ยงต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> หุ้นกู้ หุ้นสามัญ หรือหุ้นบุริมสิทธิในกลุ่ม Blue Chip ตราสารในภาครัฐบาล ตราสารในภาครัฐวิสาหกิจ
<ul style="list-style-type: none"> - คาดหวังผลตอบแทนในระยะปานกลางถึงระยะยาว - ไม่เชี่ยวชาญในการซื้อขายหลักทรัพย์ - ไม่มีเวลาติดตามสถานการณ์ - ไม่มีความคล่องตัวในการลงทุน 	<ul style="list-style-type: none"> หน่วยลงทุนในกองทุนรวมประเภทต่าง ๆ

ขั้นตอนการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

เมื่อทราบถึงหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ และได้พิจารณาศักยภาพและความต้องการในการลงทุนของตนเองแล้ว ต่อจากนี้เราจะอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นที่คุณจะเข้าสู่การลงทุนและซื้อขายหลักทรัพย์ว่าคุณจะต้องเตรียมพร้อมและทำอะไรบ้าง

ขั้นตอนที่ 1

วางแผนการลงทุนของตัวเองอย่างชัดเจน งบประมาณที่สามารถนำมาลงทุน ระยะเวลาที่จะลงทุน ความคาดหวังผลตอบแทน ศักยภาพของตนเองว่าสามารถรองรับความเสี่ยงได้มากน้อยเพียงใด หรือพร้อมรับความจริงหากต้องขาดทุนในวงเงินไม่เกินเท่าไร ในทำนองเดียวกันหากได้กำไร จะขายวงเงินในการลงทุนหรือไม่ ฯลฯ ทั้งหมดนี้ เป็นการตั้งสติกำหนดขอบเขตการลงทุนของตัวเอง

ขั้นตอนที่ 2

คุณต้องมีบัญชีกับธนาคารเพื่อใช้ในการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งอาจเป็นบัญชีออมทรัพย์หรือกระแสรายวันก็ได้ คุณต้องแจ้งเลขที่บัญชีที่คุณจะใช้ เมื่อคุณเปิดบัญชีเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์กับโบรกเกอร์ที่คุณจะใช้บริการ

ขั้นตอนที่ 3

ติดต่อบริษัทหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์และสมัครเป็นสมาชิกหรือลูกค้า โดยการขอเปิดบัญชีเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งมีให้เลือก 2 ประเภทคือ

1.) บัญชีเงินสด (Cash Account) หมายถึง บัญชีที่ผู้ลงทุนจะต้องชำระด้วยเงินสด เมื่อมีการยืนยันคำสั่งซื้อ บัญชีเงินสดนี้โบรกเกอร์จะพิจารณาอนุมัติวงเงินที่เหมาะสมกับฐานะการเงิน และความสามารถในการชำระหนี้ ทั้งนี้การซื้อขายหลักทรัพย์จะต้องชำระค่าซื้อภายใน 3 วันทำการนับจากวันที่ซื้อหลักทรัพย์

2.) บัญชีเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ หรือบัญชีมาร์จิน (Margin Account) เป็นบัญชีที่ผู้ลงทุนจ่ายชำระค่าซื้อหลักทรัพย์ส่วนหนึ่ง และกู้ยืมเงินจากโบรกเกอร์อีกส่วนหนึ่ง โดยมีหลักทรัพย์ที่ซื้อวางเป็นหลักประกัน และมีข้อตกลงว่าผู้ลงทุนจะต้องจ่ายดอกเบี้ยสำหรับเงินในส่วนที่กู้ยืมด้วย การลงทุนด้วยระบบมาร์จินมีความซับซ้อนที่ต้องระวังอยู่ที่วงเงินที่คุณใช้ลงทุนอยู่นั้นสามารถเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ตลอดเวลา และอาจรวดเร็วรุนแรงตามสภาพการณ์ของตลาดหลักทรัพย์และของตัวหุ้นที่คุณลงทุนด้วยระบบมาร์จินอยู่

การลงทุนด้วยระบบมาร์จินนี้ คุณควรศึกษากฎระเบียบอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยเฉพาะในกรณีเมื่อราคาหลักทรัพย์ตามราคาตลาดต่ำลง จะมีการเรียกหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นมาวางประกันเพิ่ม ตลอดจนการบังคับขายหุ้นในบัญชี ซึ่งความเสี่ยงและความเสียหายจากการลงทุนด้วยระบบนี้อาจรุนแรง (อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ท้ายบท หน้า 37)

เอกสารที่ต้องใช้เป็นหลักฐานประกอบการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์

เมื่อคุณตัดสินใจจะเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ คุณต้องจัดเตรียมเอกสารดังต่อไปนี้

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาใบสำคัญคนต่างด้าว หรือสำเนาหนังสือเดินทางในกรณีเป็นชาวต่างชาติ
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร
4. สำเนาใบแจ้งรายการบัญชีธนาคาร (Bank Statement) หรือ สำเนาสมุดคู่ฝากบัญชีออมทรัพย์ย้อนหลัง 6 เดือน

หลังจากเตรียมเอกสารต่าง ๆ พร้อมลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้องครบถ้วนแล้ว เจ้าหน้าที่การตลาดผู้ซึ่งจะเป็นผู้ดูแลการลงทุนของคุณ จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมจากคุณ อาทิเช่น

1. ฐานะทางการเงินของคุณ วงเงินลงทุนที่คุณจะใช้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์
2. วัตถุประสงค์ในการลงทุนของคุณ เป้าหมายในการลงทุนของคุณ เพื่อจะได้ทราบว่า คุณเป็นผู้ลงทุนประเภทใด ลงทุนระยะสั้นหรือระยะยาว คุณคาดหวังผลตอบแทนในรูปแบบใด พร้อม

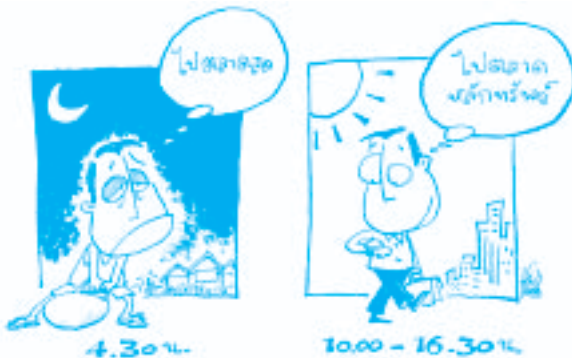
รับความเสี่ยงมากขึ้นเพียงใด คุณต้องการได้สิทธิในการซื้อหุ้น
เพิ่มทุนหรือไม่ เป็นต้น

3. พูดคุยซักถามเพื่อทำความเข้าใจธรรมชาติของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งแจ้งผลดีผลเสียการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่ามีความรู้และทัศนคติในการลงทุนอย่างไร มากน้อยเพียงไร

จากนั้นเจ้าหน้าที่การตลาดจะให้คุณเขียนใบคำขอเปิดบัญชีซื้อ-ขายหลักทรัพย์ และเมื่อได้รับการอนุมัติให้เปิดบัญชีแล้ว คุณจะรับแจ้งหมายเลขสมาชิก หรือรหัสประจำตัวลูกค้า ซึ่งจะใช้ในการส่งคำสั่งซื้อ-ขาย เปลี่ยนแปลง ยกเลิก รวมทั้งการชำระเงิน หรือในการติดต่อใด ๆ กับโบรกเกอร์ รหัสนี้คุณต้องเก็บเป็นความลับ เพราะมีเจ้านั้นแล้ว อาจมีผู้แอบอ้างทำให้เกิดความเสียหายได้

การส่งคำสั่งซื้อ-ขายหลักทรัพย์

ถึงตอนนี้คุณก็พร้อมที่จะเป็นผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แล้ว คราวนี้ลองมาคิดว่า คุณจะสามารถส่งซื้อขายหุ้นได้อย่างไร และกระบวนการซื้อขายหุ้นเป็นอย่างไร

ตลาดหลักทรัพย์เปิดทำการ วันจันทร์-วันศุกร์ ยกเว้นวันหยุด
ธนาคาร ซึ่งคุณจำง่าย ๆ คือ วันไหนธนาคารทำการ ตลาดหลักทรัพย์
ก็มีการซื้อ-ขาย และวันที่ธนาคารหยุด ตลาดหลักทรัพย์ก็หยุดทำการ
ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วย ตลาดหลักทรัพย์เปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์
วันละ 2 ช่วงเวลา โดยรอบแรกตั้งแต่เวลาเปิดที่ได้จากการสุ่มเลือกเวลา
ในช่วง 9.55 - 10.00 น. จนปิดตลาดภาคเช้า 12.30 น. และรอบที่สองภาคบ่าย
ตั้งแต่เวลาเปิดที่ได้จากการสุ่มเลือกเวลาในช่วง 14.25 - 14.30 น. จนถึง
เวลาปิดทำการซื้อขายประจำวันที่ได้จากการสุ่มเลือกเวลาในช่วง 16.35 -
16.40 น.

อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนสามารถส่งคำสั่งซื้อขายได้ก่อนเวลาทำการ
ในแต่ละช่วงล่วงหน้า 30 นาที คือ ส่งคำสั่งซื้อขาย ในช่วงเช้าได้ตั้งแต่
9.30 น. และช่วงบ่าย 14.00 น. ซึ่งเรียกว่าช่วง **Pre-opening** นอกจากนี้
ช่วงปิดตลาดภาคบ่าย ตลาดหลักทรัพย์ยังได้เปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนซื้อขาย
หลักทรัพย์นอกเวลาเพิ่มขึ้นอีก 20-25 นาที นับตั้งแต่เวลาปิดทำการซื้อขาย
ประจำวันที่ได้จากการสุ่มเลือก จนถึงเวลา 17.00 น.

ส่วนวิธีส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์นั้น สามารถกระทำได้ 3 วิธีคือ

1. สั่งซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยตัวเองที่ห้องค้าหลักทรัพย์ ซึ่งคุณจะต้องกรอกใบคำสั่งซื้อหรือขายด้วยตนเอง พร้อมทั้งเซ็นชื่อกำกับ
2. สั่งทางโทรศัพท์ ในกรณีที่ไม่สามารถหรือไม่สะดวกที่จะไปสั่งซื้อขายที่ห้องค้าหลักทรัพย์ คุณอาจโทรศัพท์ไปยังเจ้าหน้าที่ฝ่ายการตลาดผู้ดูแลบัญชีของคุณ และให้รายละเอียดของคำสั่งได้แก่ ชื่อหลักทรัพย์ที่ต้องการซื้อหรือขาย ราคาและจำนวนที่ต้องการซื้อหรือขาย โดยต้องไม่ลืมให้รหัสประจำตัวของคุณเองแก่เจ้าหน้าที่การตลาดทุกครั้ง

3. สั่งผ่านทางอินเทอร์เน็ต ในกรณีที่ผู้ซื้อได้เปิดบัญชีและแจ้งความต้องการที่จะซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ผู้ซื้อจะได้รับรหัสลูกค้าและรหัสผ่าน (User Name & Password) สำหรับใช้ในการสั่งซื้อ-ขายหลักทรัพย์ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งคุณควรรักษารหัสดังกล่าวไว้เป็นความลับเช่นเดียวกับรหัสบัตร ATM ของตนเอง

ไม่ว่าจะส่งคำสั่งด้วยวิธีใด ผู้ซื้อควรเป็นผู้ส่งคำสั่งด้วยตัวเองเสมอ เพื่อป้องกันความผิดพลาดเสียหาย

ตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดหน่วยการซื้อขายและช่วงราคาของการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งผู้ซื้อควรทราบไว้ดังนี้

1. หน่วยการซื้อขาย (Board Lot) กำหนดไว้สำหรับการซื้อขายบนกระดานหลัก โดยทั่วไป 1 Board Lot จะมีค่าเท่ากับ 100 หุ้น เท่ากันทุกหลักทรัพย์ ในกรณีที่ผู้ลงทุนต้องการซื้อขายหุ้นเป็นเศษของหน่วยการซื้อขาย เช่น 15 หุ้น 77 หุ้น จะต้องซื้อขายบนกระดานหน่วยย่อย (Odd Lot Board)

2. ช่วงราคา (Spread) ตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดช่วงราคา การปรับขึ้น-ลงของราคาซื้อขายหลักทรัพย์แต่ละครั้งที่แน่นอนไว้ เพื่อให้ การซื้อ-ขายหลักทรัพย์มีมาตรฐาน สะดวกรวดเร็ว ดังนี้

ราคาซื้อ หรือ ราคาขาย	ช่วงราคา
ต่ำกว่า 2 บาท	0.01 บาท
ตั้งแต่ 2 บาท แต่ต่ำกว่า 5 บาท	0.02 บาท
ตั้งแต่ 5 บาท แต่ต่ำกว่า 10 บาท	0.05 บาท
ตั้งแต่ 10 บาท แต่ต่ำกว่า 25 บาท	0.10 บาท
ตั้งแต่ 25 บาท แต่ต่ำกว่า 50 บาท	0.25 บาท
ตั้งแต่ 50 บาท แต่ต่ำกว่า 100 บาท	0.50 บาท
ตั้งแต่ 100 บาท แต่ต่ำกว่า 200 บาท	1.00 บาท
ตั้งแต่ 200 บาท แต่ต่ำกว่า 400 บาท	2.00 บาท
ตั้งแต่ 400 บาท แต่ต่ำกว่า 800 บาท	4.00 บาท
ตั้งแต่ 800 บาทขึ้นไป	6.00 บาท

ผู้ลงทุนที่จะเสนอซื้อหรือขายหลักทรัพย์ จะต้องตั้งราคาเสนอซื้อ เสนอขายให้ตรงกับช่วงราคาในตลาดหลักทรัพย์กำหนด ตัวอย่างเช่น หุ้น ที่มีการซื้อขายกันอยู่ที่ราคา 110 บาท ผู้ลงทุนจะต้องตั้งราคาเสนอซื้อ เสนอขายที่ตรงตามช่วงราคา 1 บาท เช่น เสนอซื้อที่ราคา 111 หรือ 112 บาท หรือเสนอขายที่ราคา 109 หรือ 108 บาท เป็นต้น ลองดูตัวอย่างที่สอง หาก ราคาหุ้นมีการซื้อขายอยู่ที่ระดับ 250 บาท ซึ่งตลาดหลักทรัพย์กำหนด ช่วงราคาเคลื่อนไหวไว้ที่ช่วงละ 2 บาท ผู้ลงทุนจะต้องตั้งราคาเสนอซื้อ เสนอขายตรงตามช่วงราคา 2 บาท เช่น เสนอซื้อที่ราคา 252, 254, 256 บาท หรือ เสนอขายที่ราคา 246, 248 บาท เป็นต้น หากผู้ลงทุนตั้งราคาเสนอซื้อ เสนอขายไม่ตรงตามช่วงราคา เช่น ในตัวอย่างที่สอง หากผู้ลงทุนตั้งราคา เสนอซื้อไว้ที่ 253, 255, 257 หรือราคาเสนอขายไว้ที่ 245, 247, 249 ระบบ ซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์จะไม่รับคำสั่งของคุณ เพราะราคาไม่ตรงตาม ช่วงราคาที่กำหนดไว้

3. ราคาซื้อขายสูงสุดและต่ำสุดในแต่ละวัน (Ceiling & Floor Price)

ตลาดหลักทรัพย์มีข้อกำหนดให้ราคาซื้อขายหลักทรัพย์ในแต่ละวันสามารถเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นสูงสุดหรือลดลงต่ำสุดได้ไม่เกินร้อยละ 30 ของราคาซื้อขายสุดท้ายในวันทำการก่อนหน้านี้ หรืออธิบายง่าย ๆ ว่า ราคาหุ้นโดยทั่วไปในแต่ละวันจะขึ้นลงได้ไม่เกิน 30 เปอร์เซ็นต์จากราคาปิดตลาดของวันทำการก่อนหน้านี้ เพื่อให้ผู้ลงทุนมีเวลาเพียงพอในการพิจารณาตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อราคาหลักทรัพย์มีการขึ้นลงผันผวนอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตาม กฎข้อนี้มีการยกเว้นสำหรับหลักทรัพย์บางประเภท อาทิ ใบสำคัญแสดงสิทธิต่างๆ (Warrant) หรือหลักทรัพย์ที่ถูกสั่งพักการซื้อขายไปเป็นระยะเวลานาน

4. Circuit Breaker ตลาดหลักทรัพย์มีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไว้ด้วยเช่นกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับทราบ และมีเวลาใคร่ครวญข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจลงทุนต่อไป โดยในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาอย่างรุนแรง Circuit Breaker จะทำงานใน 2 ระดับ ดังนี้

ระดับแรก เมื่อดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงลดลงถึง 10 เปอร์เซ็นต์ของค่าดัชนีปิดในวันทำการก่อนหน้า ตลาดหลักทรัพย์จะหยุดทำการซื้อขายเป็นเวลา 30 นาที

ระดับที่สอง เมื่อดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงลดลงถึง 20 เปอร์เซ็นต์ของค่าดัชนีปิดในวันทำการก่อนหน้า ตลาดหลักทรัพย์จะหยุดพักการซื้อขายเป็นเวลา 1 ชั่วโมง

และหลังจากการทำงานระดับที่ 2 ของ Circuit Breaker ตลาดหลักทรัพย์จะเปิดให้ทำการซื้อขายต่อไป จนถึงเวลาปิดทำการซื้อขายตามปกติ โดยไม่มีการหยุดพักการซื้อขายอีก เนื่องจากดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์จะถูกจำกัดโดยกลไกของราคา Ceiling & Floor ซึ่งจะเป็นตัวควบคุมไม่ให้ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ลดลงต่ำกว่า 30% อยู่แล้ว

คราวนี้มาถึงขั้นตอนที่คุณตัดสินใจว่าจะซื้อหรือขายหลักทรัพย์ คุณต้องเขียนใบคำสั่งซื้อ-ขาย โดยระบุชื่อ-สกุล วันที่ รหัสบัญชีของคุณ ประเภทบัญชีหลักทรัพย์ที่จะซื้อ ชื่อหลักทรัพย์ที่จะซื้อหรือขาย จำนวน และราคาสูงสุดที่จะซื้อ และราคาต่ำสุดที่จะขายลงในช่องที่กำหนดไว้ เราจะลองยกตัวอย่างคำสั่งซื้อ-ขายหลักทรัพย์เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น ดังนี้

ใบสั่งซื้อ-ขาย

วันที่: 20/11/2541

รหัสบัญชี: 123456789

ชื่อหลักทรัพย์: ABC

จำนวน: 4,000

ราคาสูงสุด: 50.50

ราคาต่ำสุด: 50.50

ชื่อ	จำนวน	ราคา
ABC	4,000	50.50

รวมเงินทั้งสิ้น: 202,000.00

วันที่: 20/11/2541

ผู้สั่ง: นาย ใหญ่

จากตัวอย่าง ใบสั่งคำสั่งซื้อนี้ หมายความว่า ผู้ลงทุนคือ นาย ใหญ่ กำไรดีรหัส เลขที่ 007 ได้สั่งซื้อ หลักทรัพย์ชื่อ ABC จำนวน 4,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 50.50 บาท ด้วยบัญชี เงินสดในวันที่ 1 ตุลาคม 2541

จากตัวอย่าง ใบคำสั่งขายนี้หมายความว่า ผู้ลงทุนคือ นาย ใหญ่ กำไรดี ได้สั่งขายหลักทรัพย์ ชื่อ XYZ จำนวน 3,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 59 บาท

ใบสั่งขาย

วันที่: 20/11/2541

รหัสบัญชี: 123456789

ชื่อหลักทรัพย์: XYZ

จำนวน: 3,000

ราคาสูงสุด: 59

ราคาต่ำสุด: 59

ชื่อ	จำนวน	ราคา
XYZ	3,000	59

รวมเงินทั้งสิ้น: 177,000.00

วันที่: 20/11/2541

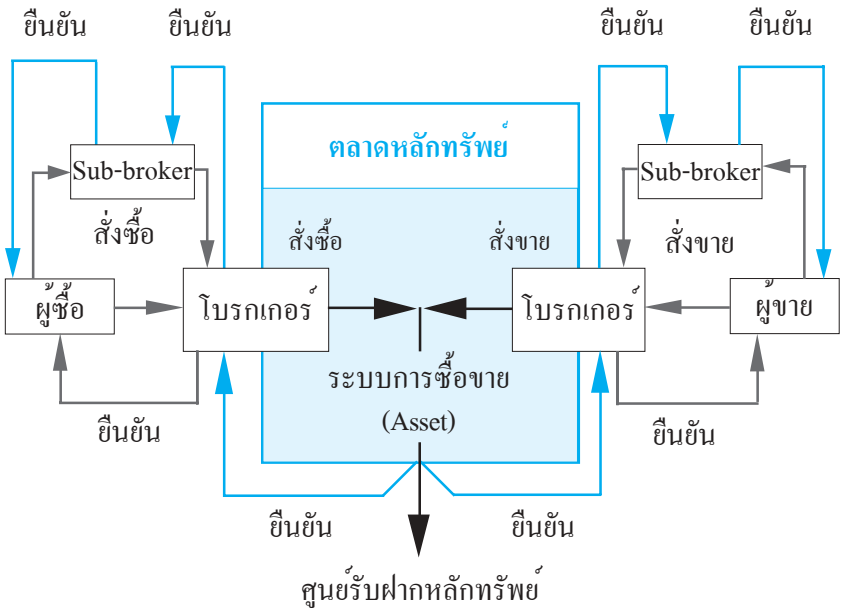
ผู้สั่ง: นาย ใหญ่

คำสั่งซื้อขายของคุณเมื่อถึงมือโบรกเกอร์แล้ว โบรกเกอร์จะส่งคำสั่งดังกล่าวต่อไปยังระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ ที่เรียกว่า ระบบ ASSET ซึ่งเป็นระบบคอมพิวเตอร์ on-line คำสั่งจำนวนมหาศาลจากโบรกเกอร์ทุกแห่งทุกสาขาทั่วประเทศ ราคาเสนอซื้อและเสนอขายทั้งหมดของหลักทรัพย์แต่ละตัว จะถูกจัดเรียงลำดับโดยอัตโนมัติตามลำดับราคาและเวลาที่ได้รับคำสั่ง (Price then Time Priority)

ราคาเสนอซื้อที่สูงที่สุดจะอยู่ในลำดับแรกของจอคอมพิวเตอร์ในช่อง Bid พร้อมจำนวนหุ้นที่เสนอซื้อ เพื่อรอจับคู่กับคำสั่งเสนอขายที่ราคาเดียวกัน การจัดลำดับคำสั่งเสนอซื้อจะเรียงจากราคาเสนอซื้อสูงสุดไปยังราคาเสนอซื้อต่ำสุด ในกรณีที่ผู้ตั้งราคาเสนอซื้อหลักทรัพย์ในระดับราคาเดียวกันมากกว่าหนึ่งราย ระบบคอมพิวเตอร์ของตลาดหลักทรัพย์จะเรียงคำสั่งเสนอซื้อดังกล่าวตามลำดับเวลาที่ได้รับคำสั่ง โดยคำสั่งที่เข้ามาสู่ระบบก่อนจะถูกเรียงไว้ในลำดับที่ดีกว่า และมีสิทธิได้รับการจับคู่ก่อน

สำหรับราคาเสนอขาย ราคาเสนอขายที่ต่ำที่สุดจะปรากฏในลำดับแรกของจอคอมพิวเตอร์ในช่อง Offer พร้อมจำนวนหุ้นที่เสนอขาย เพื่อรอการจับคู่กับคำสั่งเสนอซื้อที่ราคาเดียวกัน การจัดลำดับคำสั่งเสนอขายจะเรียงจากราคาเสนอขายต่ำสุดไปยังราคาเสนอขายสูงสุด ในกรณีที่ผู้ตั้งราคาเสนอขายหลักทรัพย์ในระดับราคาเดียวกันมากกว่าหนึ่งราย ระบบคอมพิวเตอร์ของตลาดหลักทรัพย์จะเรียงคำสั่งเสนอขายดังกล่าวตามลำดับเวลาที่ได้รับคำสั่ง โดยคำสั่งเสนอขายที่เข้ามาสู่ระบบก่อนจะถูกเรียงไว้ในลำดับที่ดีกว่าและมีสิทธิได้รับการจับคู่ก่อน

อย่างไรก็ตาม ระบบวิธีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ทุกแห่งทั่วโลก ต่างมีพื้นฐานและหลักการเดียวกัน คือ เปิดให้มีแข่งขันเพื่อเสนอราคาซื้อขายได้อย่างเสรีและเปิดเผย โดยระบบกำหนดให้ราคาที่มีการตกลงซื้อขายต้องเป็นราคาที่ดีที่สุด (The Best Price) สำหรับผู้ซื้อและผู้ขาย คือ เป็นราคาสูงสุดที่ผู้ขายจะขายได้ และเป็นราคาต่ำสุดที่ผู้ซื้อจะซื้อได้

แผนภูมิแสดงการส่งคำสั่งซื้อ-ขายหลักทรัพย์และยืนยันการซื้อขาย

ระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์จะจับคู่คำสั่งซื้อขายโดยอัตโนมัติทันทีที่มีการเสนอซื้อเสนอขายหลักทรัพย์ดังกล่าวในระดับราคาที่ตรงกัน ตามจำนวนที่คำสั่งระบุไว้ การซื้อขายเปลี่ยนมือจะเกิดขึ้นในวันานั้น โดยโบรกเกอร์ผู้ส่งคำสั่งซื้อ คำสั่งขาย เมื่อได้รับการยืนยันการซื้อขายจากตลาดหลักทรัพย์แล้ว จะต้องแจ้งยืนยันผลการซื้อขายให้ลูกค้าทราบภายในวันทำการเดียวกันนั้น หรืออย่างช้าก่อนเปิดวันทำการถัดไป

ราคาซื้อ-ขายจริงในแต่ละวินาที จะปรากฏบนหน้าจอของตลาด ในช่อง Execute (EXC) ตัวเลขนี้จะเป็นสีเขียวในกรณีราคาซื้อ-ขาย ณ วินาทีนั้นสูงกว่าราคาปิดของวันทำการก่อนหน้านี้ และจะเป็นสีแดงในกรณีราคาซื้อ-ขาย ณ วินาทีนั้นต่ำกว่าราคาปิดของวันทำการก่อนหน้านี้

ย้อนกลับไปทำความเข้าใจการแจ้งผลการซื้อขายของนายยิ่งใหญ่ กำไรดี ซึ่งได้รับการยืนยันผลการซื้อ ว่าสามารถซื้อหลักทรัพย์ ABC ได้ครั้งนี้ จำนวน 1,000 หุ้นที่ราคา 50.50 บาท จำนวน 2,000 หุ้นที่ราคาหุ้นละ 50 บาท และ 1,000 หุ้นที่ราคาหุ้นละ 49.75 บาท รวมจำนวน 4,000 หุ้น ในราคาไม่เกิน 50.50 บาทได้ตามคำสั่งที่ระบุเท่ากับว่าคุณยิ่งใหญ่ได้ประโยชน์ เพราะซื้อได้ถูกกว่า เนื่องจากมีผู้เสนอขายราคาต่ำกว่าในวินาทีนั้นนั่นเอง ซึ่งคุณสวยสม เจาหน้าที่ผู้ดูแลบัญชีได้เป็นผู้ยืนยันคำสั่ง

คำสั่งเสนอซื้อ - ขายของคุณจะมีผลในทางปฏิบัติวันต่อวัน โดยสิ้นสุดเมื่อตลาดปิดทำการ 16.30 น. คุณต้องส่งไปคำสั่งซื้อ - ขายใหม่ในวันรุ่งขึ้น ซึ่งสามารถทำได้ก่อนตลาดเปิด 30 นาที (ทั้งในช่วงเช้าและช่วงบ่าย) ในระหว่างที่ตลาดหลักทรัพย์เปิดทำการอยู่หากคุณเกิดต้องการเปลี่ยนแปลงการลงทุน สามารถเสนอคำสั่งใหม่หรือยกเลิกคำสั่งเก่า โดยแจ้งได้ที่โบรกเกอร์ตลอดเวลาทำการ

ค่าธรรมเนียมในการซื้อ-ขายหลักทรัพย์

เมื่อคุณได้รับการยืนยันผลการซื้อขาย คุณจะต้องจ่ายเงินค่าซื้อหลักทรัพย์ หรือรับเงินค่าขายหลักทรัพย์ ณ วันทำการที่ 3 หลังจากเกิดรายการซื้อหรือขายขึ้น (T+3 โดย T = วันที่เกิดรายการซื้อขาย) นอกจากนี้ ในฐานะลูกค้าผู้ลงทุน คุณจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียม หรือ “คอมมิชชั่น” ในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ให้โบรกเกอร์ที่คุณใช้บริการ ซึ่งปัจจุบัน

ตลาดหลักทรัพย์ได้เปิดเสรีค่าธรรมเนียมในการซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ การเปิดเสรีอัตราค่าธรรมเนียม ได้เริ่มตั้งแต่ปี 2540 โดยเริ่มจากให้บริษัทหลักทรัพย์ที่มีใบอนุญาต (Sub-broker) สามารถต่อรองกันได้เสรี นอกจากนี้ ยังได้ปรับในส่วนของบริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศให้เป็นอัตราที่ต่อรองกันได้ โดยมีอัตราขั้นต่ำที่ 0.3% และ 0.5% สำหรับลูกค้าต่างประเทศ จากนั้นตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2543 ได้ปรับอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับลูกค้าทุกกลุ่มให้เป็นอัตราที่ต่อรองกันได้ โดยมีอัตราขั้นต่ำที่ 0.25% และในวันที่ 1 ตุลาคม 2543 เป็นต้นมา ตลาดหลักทรัพย์ได้ประกาศให้มีการเปิดเสรีอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว จนกระทั่งวันที่ 14 มกราคม 2545 ตลาดหลักทรัพย์ได้ประกาศเปลี่ยนแปลงค่าธรรมเนียมอีกครั้ง โดยให้บริษัทสมาชิกเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากลูกค้าในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.25 ของมูลค่าการซื้อขายสำหรับลูกค้าทุกประเภท และอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.20 สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นอัตราค่าธรรมเนียมที่ใชมาจนถึงปัจจุบันนี้

ข้อควรระวังในการซื้อขายหลักทรัพย์

เนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์มีกระบวนการซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ผู้ลงทุนทุกคนควรตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ทุกชิ้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน ดังนี้

- 1. คำสั่งซื้อ-ขายหลักทรัพย์** ในกรณีที่คุณส่งคำสั่งซื้อ-ขาย ณ ห้องค้าหลักทรัพย์ คุณต้องมั่นใจว่าเขียนรายละเอียดต่าง ๆ ครบถ้วน ทั้งชื่อและรหัสลูกค้าของคุณ ชื่อหลักทรัพย์ จำนวน และราคาหุ้นที่ถูกต้องชัดเจน และลงชื่อกำกับท้ายคำสั่งทุกครั้ง สิ่งที่ต้องระวังคืออย่าหิบบคำสั่งซื้อขายมาเขียนสลับกัน เพราะคุณจะเสียโอกาส เสียเงิน และเสียอารมณ์อย่างยิ่ง

2. Contract และ Invoice เป็นเอกสารซึ่งโบรกเกอร์จะส่งมาให้คุณลงชื่อเพื่อรับทราบผลการซื้อขายหลักทรัพย์อย่างเป็นทางการ Contract และ Invoice จะออกมาคู่กัน เพื่อแจ้งรายการที่คุณสั่งว่าได้ซื้อหรือขายหุ้นเมื่อใด หุ้นอะไร จำนวนและราคาเท่าไร รวมเป็นเงินที่คุณจะต้องจ่าย (กรณีซื้อ) หรือได้รับ (กรณีขาย) เท่าไร หักค่า “คอมมิชชั่น” แล้วจะเหลือเงินเท่าใด คุณต้องตรวจสอบตัวเลขและรายละเอียดทั้งหมดว่าถูกต้องแล้ว จึงลงลายมือชื่อ สำเนาเอกสารจากโบรกเกอร์ทุกชิ้น คุณจะต้องเก็บรักษารวบรวมให้เป็นระบบและครบถ้วน เพราะจะเป็นหลักฐานสำคัญเพื่อตรวจสอบในกรณีมีเหตุผิดพลาดเกิดขึ้น

3. รายงานยอดหลักทรัพย์คงเหลือในบัญชี บางครั้งคุณอาจหยุดการซื้อขายไประยะหนึ่ง แต่ทุกสิ้นเดือน โบรกเกอร์จะแจ้งยอดหลักทรัพย์คงเหลือในบัญชีของคุณมาให้ เหมือนกับที่ธนาคารพาณิชย์แจ้งยอดบัญชีกระแสรายวันให้คุณในช่วงสิ้นเดือน ซึ่งคุณจะต้องตรวจสอบความถูกต้องว่าหลักทรัพย์ของคุณยังคงมีอยู่ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ เพราะโบรกเกอร์อาจมีลูกคามาก หรือระบบคอมพิวเตอร์อาจทำงานผิดพลาดเคลื่อน ทำให้ยอดหลักทรัพย์คงเหลือของคุณผิดพลาดไป หากเกิดความผิดพลาด หรือหากไม่แน่ใจ คุณอาจติดต่อกลับไปยังเจ้าหน้าที่การตลาดของโบรกเกอร์ที่ดูแลบัญชีของคุณให้ตรวจสอบซ้ำได้เสมอ

4. ในกรณีที่คุณใช้บัญชีมาร์จินในการซื้อขายหลักทรัพย์ คุณต้องตรวจสอบเพิ่มเติมถึงวงเงินคงเหลือ อัตรามาร์จินที่อาจเปลี่ยนแปลงไปหรืออื่น ๆ ซึ่งคุณต้องละเอียดถี่ถ้วนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะระบบการซื้อขายด้วยบัญชีมาร์จินมีความซับซ้อน ตัวเลขเคลื่อนไหวทุกวัน และมีรายละเอียดขั้นตอนมาก จึงควรศึกษาเพิ่มเติม โดยอาจสอบถามจากโบรกเกอร์ที่คุณเป็นลูกค้า หรือกำลังจะเป็นลูกค้า เพื่อขอทราบคำอธิบายที่ชัดเจน

มาถึงตรงนี้ คุณคงมีความเข้าใจการลงทุนในหลักทรัพย์เบื้องต้นพอสมควรแล้ว ในบทต่อไป เราจะอธิบายถึงความสำคัญของบริษัทหลักทรัพย์หรือ โบรกเกอร์ ผู้ซึ่งมีความใกล้ชิดกับคุณมากที่สุดในการซื้อขายหลักทรัพย์ และคุณสมบัติของโบรกเกอร์ที่ดีที่คุณควรฝากอนาคตการลงทุนไว้กับเขา

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มีขั้นตอน วิธีการและสิ่งที่ควรศึกษาทำความเข้าใจเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. สินค้าของตลาดหลักทรัพย์ เรียกโดยรวมว่า “ตราสาร” ได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ ใบสำคัญแสดงสิทธิประเภทต่าง ๆ หน่วยลงทุน และพันธบัตร

2. บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์มีทั้งบัญชีเงินสด (Cash Account) และบัญชีใหญ่มีเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ หรือบัญชีมาร์จิ้น (Margin Account)

3. ตลาดหลักทรัพย์เปิดทำการเช่นเดียวกับวันทำการของธนาคาร โดยแบ่งเวลาซื้อขายหลักทรัพย์ออกเป็น 2 ช่วง คือ รอบแรกตั้งแต่เวลาเปิดที่ได้จากการสุ่มเลือกเวลาช่วง 9.55 - 10.00 น. จนปิดตลาดภาคเช้า 12.30 น. และรอบที่สองภาคบ่ายตั้งแต่เวลาเปิดที่ได้จากการสุ่มเลือกเวลาในช่วง 14.25 - 14.30 น. จนถึงปิดตลาดประจำวันที่ได้จากการสุ่มเลือกเวลาในช่วง 16.35 - 16.40 น. อย่างไรก็ตาม ตลาดหลักทรัพย์ได้เปิดให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์นอกเวลาเพิ่มอีก 20-25 นาที นับตั้งแต่เวลาปิดตลาดประจำวัน จนถึงเวลา 17.00 น.

4. ผู้ลงทุนสามารถส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ได้ 3 วิธีคือ ส่งคำสั่งด้วยตัวเอง ณ ห้องค้าหลักทรัพย์ ส่งคำสั่งทางโทรศัพท์โดยมีรหัสส่วนตัว และส่งคำสั่งผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยมีรหัสลูกค้า (User Name) และรหัสผ่าน (Password)

5. ในการส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ ผู้ลงทุนจะต้องดูจำนวนหน่วยที่ซื้อขาย ช่วงราคาและระดับราคาสูงสุด ต่ำสุดให้ถูกต้องและทบทวนคำสั่งให้ละเอียดชัดเจนทุกครั้ง

บัญชีมาร์จิ้น : อธิบายเพิ่มเติม

ในกรณีที่มูลค่าหุ้นที่คุณลงทุนด้วยระบบบัญชีมาร์จิ้นตกลงต่ำกว่าวงเงินกู้ครั้งแรก (Initial Margin) จนถึงเกณฑ์ที่กำหนด โบรกเกอร์จะเรียกคุณเพื่อนำเงินสดมาวางเป็นหลักประกันเพิ่มเติม (Margin Call) เพื่อให้มูลค่าหลักประกันวงเงินกู้ของคุณอยู่ในอัตราส่วนที่กำหนด หรือที่เรียกว่า Maintenance Margin Rate หากคุณไม่นำเงินมาวางเป็นหลักประกันเพิ่ม โดยที่ราคาหุ้นที่คุณลงทุนอยู่นั้นตกลงไปเรื่อย ๆ จนถึงระดับที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้ โบรกเกอร์จะต้องนำหุ้นของคุณออกขาย (Forced Sell) เพื่อนำเงินสดที่ได้มาใช้เป็นหลักประกันเพิ่มเติมเพื่อให้ Maintenance Margin Rate ของคุณอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อัตราตลาดหลักทรัพย์กำหนด	Initial Margin Rate =	50 %
	Margin Call =	35 %
	Forced Sell =	25 %

หากคุณมีความประสงค์จะซื้อหุ้นด้วยบัญชีมาร์จิ้นมูลค่า 100,000 บาท คุณต้องวางเงินเป็นหลักประกันเบื้องต้น (Initial Margin Rate) 50,000 บาท เมื่อราคาหุ้นของคุณลดต่ำลงจนมีมูลค่าเหลือ 75,000 บาท หลักประกันของคุณจะลดลงเหลือ 25,000 บาท ซึ่งคิดจาก

$$50,000 - (100,000 - 75,000) = 25,000 \text{ บาท หรือเท่ากับ } 33.33\% \text{ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ } 35\%$$

โบรกเกอร์ของคุณจะให้คุณนำเงินมาวางเพิ่มเพื่อให้มูลค่าหลักประกันของคุณครบตามเกณฑ์คือ 35% ซึ่งมีวิธีคำนวณคือ

$$\frac{75,000 \times 35}{100} = 26,250 \text{ บาท}$$

ดังนั้น คุณจะต้องนำเงินสดมาวางเป็นหลักประกันเพิ่มอีก

$$26,250 - 25,000 = 1,250 \text{ บาท}$$

หากคุณไม่นำเงินสดไปวางเป็นหลักประกันเพิ่มเติม และราคาหุ้นของคุณยังคงลงเรื่อยๆ จนเหลือมูลค่าเพียง 40,000 บาท อันเป็นระดับที่จะถูก Forced Sell (เมื่อมูลค่าหุ้นลดต่ำลงเหลือเพียง 25% ของวงเงินกู้ครั้งแรก) โบรกเกอร์จะนำหุ้นของคุณบางส่วนออกขายเพื่อให้ได้เงินสดมาวางเป็นหลักประกันเพิ่มแก่วงเงินกู้ของคุณ โดยเทียบกับยอดมูลค่าหลักทรัพย์แล้วเกินกว่า 25% ในกรณีที่ถูก Forced Sell หลายครั้ง จนกระทั่งหุ้นของคุณหมด คุณยังต้องรับผิดชอบภาระหนี้ส่วนที่เหลือกับแหล่งเงินกู้ของคุณพร้อมภาระดอกเบี้ยทั้งหมดด้วย

3rd ก้าวที่ 3: Step สัมผัสกับบริษัทหลักทรัพย์ หรือโบรกเกอร์

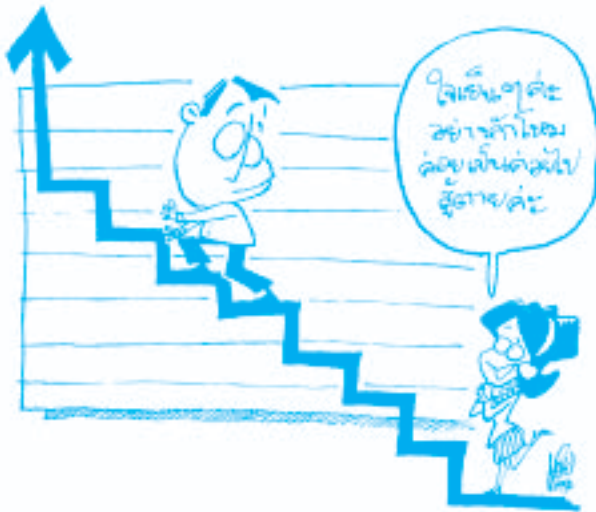
โบรกเกอร์ (Broker) คือ บริษัทนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้ผ่านการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ รับเข้าเป็น “บริษัทสมาชิก” ซึ่งจะสามารถส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์เข้าสู่ระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ได้โดยตรง นอกจาก “โบรกเกอร์” หรือ “บริษัทสมาชิก” แล้ว คุณอาจเคยได้ยินคำว่า “ซับโบรกเกอร์” (Sub-Broker) หรือบริษัทนายหน้าช่วง ซึ่งทำหน้าที่รับส่งคำสั่งซื้อขายจากผู้ลงทุนเช่นเดียวกันกับโบรกเกอร์ แต่เนื่องจากซับโบรกเกอร์ไม่ได้เป็น “บริษัทสมาชิก” ของตลาดหลักทรัพย์ จึงไม่สามารถส่งคำสั่งซื้อขายเข้าสู่ระบบซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ได้โดยตรง “ซับโบรกเกอร์” จะต้องส่งคำสั่งซื้อขายผ่านโบรกเกอร์ก่อน โดยโบรกเกอร์จะส่งคำสั่งซื้อขายเหล่านั้นต่อไปยังระบบซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์

คุณสมบัติของโบรกเกอร์และซับโบรกเกอร์ที่ดี

เมื่อตัดสินใจว่าจะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ คุณต้องเกี่ยวข้องกับบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์ทันที อาจเป็น “โบรกเกอร์” หรือ “ซับโบรกเกอร์” ก็ได้ เพราะกฎหมายระบุไว้ชัดเจนว่า ผู้ลงทุนจะต้องซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านบริษัทนายหน้าเท่านั้น โบรกเกอร์ หรือ ซับโบรกเกอร์ จะเป็นคนกลางระหว่างคุณกับตลาดหลักทรัพย์ ให้บริการเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์แบบครบวงจร คือ ตั้งแต่ก่อนและหลังการซื้อขาย โดยจะให้บริการเป็นที่ปรึกษา ชี้แนะช่องทางและให้ข้อมูลที่มีประโยชน์เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งส่งสัญญาณเตือนต่าง ๆ โบรกเกอร์จะเป็นผู้รับคำสั่งซื้อขายของคุณถ่ายทอดสู่ตลาดหลักทรัพย์ และยืนยันผลเมื่อการซื้อขายจริงเกิดขึ้น และยังเป็นผู้ดูแลบัญชี ภาษี ขอกฎหมายและระเบียบปฏิบัติแทนคุณในทุก ๆ รายละเอียด

อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจสุดท้ายเพื่อสั่งซื้อสิ่งขายหลักทรัพย์ย่อมอยู่ที่ตัวคุณซึ่งเป็นผู้ลงทุน เพราะคุณคือผู้รับผลแห่งการตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียว ไม่ว่าผลการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นจะนำมาซึ่งกำไรหรือขาดทุน โบรกเกอร์จะไม่มีส่วนร่วมรับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น

ดังนั้นโบรกเกอร์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ก่อนที่คุณจะตัดสินใจเลือกเป็นลูกค้าของโบรกเกอร์รายใด คุณควรพิจารณาให้รอบคอบและรอบด้าน เพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณาของคุณ เราขอแยกแยะบทบาทและคุณสมบัติของโบรกเกอร์ที่ดีให้เห็นเป็นประเด็น ๆ ดังนี้

1. พี่เลี้ยงใจดีสำหรับผู้ลงทุนหน้าใหม่ คุณไม่ต้องเกรงใจหรือเคอะเขินต่อการตั้งคำถามใด ๆ ที่คุณไม่รู้และอยากรู้ โบรกเกอร์มีหน้าที่เป็นที่เลี้ยงของคุณ สอนคุณให้รู้จักก้าวเดินทีละก้าว ตั้งแต่พื้นฐานเรื่อยไปจนถึงเทคนิคที่สูงขึ้น ๆ จนกว่าคุณจะคล่อง

2. ให้บริการข้อมูลและข่าวสาร เมื่อคุณคุ้นเคยกับตลาดหลักทรัพย์ดีแล้ว โบรกเกอร์จะต้องมีความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและถูกต้อง บอกคุณถึงความเคลื่อนไหวที่น่าจับตาให้คุณทราบเพื่อประกอบการตัดสินใจ เช่น ถ้าคุณเป็นผู้ลงทุนระยะยาว ข้อมูลที่คุณควรได้รับจะเป็นการวิเคราะห์แนวโน้มทางเศรษฐกิจ สังคม หรือภาวะต่างประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อท้ายด้วยกลุ่มธุรกิจที่น่าจะเติบโตในอนาคต แต่ถ้าคุณเป็นนักซื้อขายหลักทรัพย์รายวันหรือรายชั่วโมง คุณควรได้รับข่าวสารที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์วินาทีต่อวินาที อาทิ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย สภาวะทางการเมือง ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศ ซึ่งโบรกเกอร์จะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้คุณได้ทันต่อเหตุการณ์

3. สนองคำสั่งซื้อขายของคุณอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โบรกเกอร์ทุกแห่งต้องแข่งขันกันให้บริการในด้านนี้อยู่แล้ว หากสามารถปฏิบัติตามคำสั่งซื้อขายของลูกค้าได้ถูกต้องรวดเร็วแล้ว ย่อมเป็นที่พึงพอใจของลูกค้าและยังมีส่วนทำให้การซื้อขายเพิ่มปริมาณมากขึ้นด้วย ดังนั้น ในกรณีที่คุณเป็นผู้ลงทุนระยะสั้น มีการซื้อขายวันละหลายครั้ง คุณควรเลือกโบรกเกอร์ที่มีเจ้าหน้าที่การตลาดมากเพียงพอ เพื่อจะได้ไม่ต้องรับคำสั่งจากลูกค้าหลายรายจนเกินไป และมีโทรศัพท์มากเพียงพอ ในกรณีที่คุณใช้วิธีซื้อขายทางโทรศัพท์

4. มีฐานะการเงินมั่นคงน่าเชื่อถือ แต่เดิมมีบริษัทสมาชิกรวม 50 บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ แต่หลังจากเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศไทยปี พ.ศ. 2540 บริษัทสมาชิกถูกปิดกิจการไปหลายแห่ง ทำให้ลูกค้าไม่ได้รับความสะดวกและได้รับความเสียหาย ดังนั้น การพิจารณาฐานะความมั่นคงของบริษัทโบรกเกอร์จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยศึกษารายละเอียดดังกล่าวจากข้อมูลผู้ถือหุ้น ประวัติความเป็นมา ผลการดำเนินงาน ชื่อเสียงของทีมบริหาร เป็นต้น

5. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย โบรกเกอร์ที่ดีควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ เช่น หากคุณเป็นผู้ลงทุนที่มาตั้งซื้อขาย ณ หอการค้าหลักทรัพย์ของโบรกเกอร์ คุณต้องการคอมพิวเตอร์ที่มากเพียงพอ มีบริการด้านข้อมูลอัตโนมัติ เช่น จอจากสำนักข่าวรอยเตอร์ จากสำนักข่าว บิสิเนสวีส์ หรือจอที่แสดงการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีทางเทคนิคต่าง ๆ ประกอบ และหากคุณเป็นผู้ลงทุนที่มีมูลค่าการลงทุนสูง คุณอาจต้องการความเป็นส่วนตัวด้วยห้องค้าหลักทรัพย์ส่วนตัว (VIP Room) หรือหากคุณเป็นผู้ลงทุนที่สั่งซื้อทางโทรศัพท์ คุณก็ต้องพิจารณาที่ระบบและประสิทธิภาพของระบบสื่อสารด้วย

6. ระบบเอกสารและบริการหลังการขาย งานเอกสารนับว่ามีความสำคัญ เนื่องจากเป็นเสมือนข้อตกลงอย่างเป็นทางการระหว่างคุณกับโบรกเกอร์ หรือคุณกับตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งได้กล่าวมาแล้วในบทที่ผ่านมา ส่วนบริการหลังการขาย ปัจจุบันโบรกเกอร์หลายแห่งเริ่มใช้ระบบการตัดและโอนบัญชี เอกสารต่าง ๆ จึงต้องรัดกุม ง่ายต่อความเข้าใจ ชัดเจนและตรวจสอบได้ตลอดเวลา

7. ทำเลที่ตั้ง ขอนี้มีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้ลงทุนที่นิยมซื้อขายในหอการค้าหลักทรัพย์ คุณต้องพิจารณาระยะเวลาการเดินทาง สถานที่จอดรถยนต์ ความสะดวก ปลอดภัย ค่าใช้จ่ายิปาณะที่อาจต้องคำนึง อาทิ ค่าที่จอดรถ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น เช่น ร้านอาหาร กัตาคาร และธนาคารต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อแตกต่างระหว่างโบรกเกอร์กับซัพโบรกเกอร์

ต่อจากนี้เรามาลองดูข้อแตกต่างหรือจุดได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างการใช้บริการของโบรกเกอร์กับซัพโบรกเกอร์

โบรกเกอร์ มีข้อได้เปรียบตรงที่สามารถส่งคำสั่งซื้อขายของคุณตรงเข้าสู่ระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ได้ คุณอาจได้รับบริการที่รวดเร็วกว่า

ซับโบรกเกอร์ มีข้อดีตรงที่มักมีลูกค่าน้อยรายกว่า การให้บริการจึงทั่วถึงกว่า มีความใกล้ชิดและเป็นกันเองมากกว่า ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าจะรักษาผลประโยชน์ให้ลูกค้าลงทุนได้ดีกว่า

ในทางปฏิบัติ ซับโบรกเกอร์ต้องส่งคำสั่งซื้อขายของคุณผ่านโบรกเกอร์ และซับโบรกเกอร์ 1 ราย สามารถส่งคำสั่งผ่านโบรกเกอร์ได้ถึง 3 แห่ง ในกรณีที่ระบบคอมพิวเตอร์ของโบรกเกอร์แห่งใดแห่งหนึ่งเกิดเหตุขัดข้อง ลูกค้ายของโบรกเกอร์นั้นไม่สามารถส่งคำสั่งได้ แต่ลูกค้ายของซับโบรกเกอร์อาจไม่พบปัญหานี้ เพราะยังมีโบรกเกอร์อีก 2 รายที่สามารถส่งคำสั่งผ่านได้อยู่

ในท้ายที่สุดเมื่อคุณเลือกโบรกเกอร์หรือซับโบรกเกอร์แล้ว คุณยังต้องพิจารณาตัวบุคคลที่คุณต้องติดต่อด้วย นั่นก็คือ เจ้าหน้าที่การตลาดที่จะเป็นผู้ดูแลบัญชีการลงทุนของคุณ ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่การตลาดเหล่านี้จะใกล้ชิดกับคุณมากที่สุด บุคคลคนนี้จะเป็นผู้ให้ข้อมูลคำปรึกษา รับและส่งคำสั่งซื้อขาย ติดตามและยืนยันผลการซื้อขาย

ที่เกิดขึ้นให้คุณทราบ ด้วยเหตุนี้ ถ้าคุณได้เจ้าหน้าที่การตลาดที่รู้จักกัน และเชื่อถือได้ คุณจะเป็นผู้ลงทุนที่มีความสุข คลายความวิตกกังวลได้ ไม่น้อยทีเดียว เราขอแนะนำขอควรคำนึงถึงในการเลือกเจ้าหน้าที่ การตลาดประจำตัวของคุณไว้ดังนี้

- ควรเป็นผู้มีสุขภาพดี ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่ใช่คนอ่อนแอ หรือลาป่วยบ่อย เพราะคุณจะเสียอารมณ์มาก หากไม่สามารถตามตัวในยามคับขันได้
- ควรมีประสบการณ์ในอาชีพไม่น้อย 2 ปีขึ้นไป
- เคยมีนักวิเคราะห์ตั้งข้อสังเกตว่า ควรมียุ 27 ปีขึ้นไป เพราะเป็นวัยที่วุฒิภาวะเพียงพอ
- ควรมีพื้นฐานการศึกษาที่ดีและตรงสายงาน เช่น เรียนจบทางด้านการเงิน บัญชี เศรษฐศาสตร์ การตลาด เป็นต้น
- สามารถตอบคำถามหรือวิเคราะห์ข้อมูลได้ชัดเจน มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
- ไม่ควรมีลูกคาในความดูแลมากเกินไป
- ได้รับความยอมรับจากกลุ่มลูกค้า โดยเฉพาะในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งคุณสามารถสอบถามจากเพื่อนผู้ลงทุนรอบข้างได้

สรุป

บริษัทสมาชิก หรือ “โบรกเกอร์” คือคนกลางระหว่างผู้ลงทุนและตลาดหลักทรัพย์ มีหน้าที่รับคำสั่งซื้อขายเพื่อส่งไปยังระบบซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ และให้บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์

บริษัทนายหน้าช่วง หรือ “ซับโบรกเกอร์” ทำหน้าที่รับและส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์จากผู้ลงทุนเช่นเดียวกับโบรกเกอร์ แต่จะต้องส่งคำสั่งดังกล่าวผ่านไปยังโบรกเกอร์ เพื่อส่งต่อเข้าสู่ระบบซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์อีกต่อหนึ่ง

คุณสมบัติของโบรกเกอร์ที่ดีคือ ให้บริการข่าวสารข้อมูลที่ต้องการพอเพียง ให้บริการด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องและซื่อสัตย์ มีฐานะการเงินมั่นคง น่าเชื่อถือ มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนและทันสมัย

เจ้าหน้าที่การตลาดที่ดีควรมีประสบการณ์เพียงพอ มีพื้นฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ มีประสิทธิภาพในการให้บริการ ให้คำแนะนำแก่ผู้ลงทุนได้อย่างถูกต้อง และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

4th Step

ก้าวที่ 4:

ข้อมูลพื้นฐานใน
การลงทุน

ความพร้อมของการลงทุนในหุ้นนั้น นอกเหนือไปจากการรู้จักตลาดหลักทรัพย์ กระบวนการซื้อขาย รวมทั้งการสมัครเป็นลูกค้ายบริษัทสมาชิกหรือโบรกเกอร์แล้ว สิ่งที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่งคือการเข้าใจข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ ในบทนี้เราจะอธิบายให้คุณเข้าใจถึงข้อมูลสำคัญที่คุณมักได้พบเห็นอยู่เสมอ ๆ เมื่อมีการรายงานหรือพูดถึงตลาดหลักทรัพย์

ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ

ข้อมูลพื้นฐานที่คุณจะต้องเข้าใจและใช้ในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ ประกอบด้วยข้อมูลสำคัญเบื้องต้น 2 ประการด้วยกันคือ

1. การพิจารณาภาพรวมของตลาด

การรับทราบข้อมูลและพิจารณาภาพโดยรวมของตลาดหลักทรัพย์ เป็นสิ่งแรกที่คุณได้พบเห็นหรือได้ยินอยู่เป็นประจำ ซึ่งมีหัวข้อที่สำคัญดังนี้

1.1 ดัชนีราคาหุ้น มีการคิดค้นกันมาหลายรูปแบบ แต่ที่นิยมใช้กันมากที่สุดได้แก่ “ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” หรือ SET Index ซึ่งเป็นดัชนีราคาหุ้นที่คำนวณถ่วงเฉลี่ยราคาหุ้นสามัญแบบถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้นจดทะเบียน หมายความว่าหุ้นใหญ่หรือหุ้นที่มีทุนจดทะเบียนสูง หากมีการเคลื่อนไหวขึ้นลงจะมีผลต่อการเคลื่อนไหวของ SET Index มากกว่าการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของหุ้นเล็ก หรือหุ้นที่มีทุนจดทะเบียนต่ำหรือน้อยกว่า

นอกจาก SET Index แล้ว ยังมีดัชนีราคาหุ้นอื่นๆ ที่มีการคิดค้นกันเพื่อใช้พิจารณาแนวโน้มของตลาดหลักทรัพย์อีก เช่น ดัชนี SET50 Index

และดัชนีราคาหุ้นรายกลุ่มอุตสาหกรรม (Sectoral Indices) เพื่อใช้พิจารณาการเคลื่อนไหวของหุ้นในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมว่าเคลื่อนไหวขึ้นลงเป็นอย่างไรในช่วงนั้น ๆ

1.2 ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ นอกจากดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แล้ว ตัวเลขที่ผู้ลงทุนมักได้ยินควบคู่กันไปคือปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ลงทุนได้ทราบว่าตลาดหลักทรัพย์มีการซื้อขายหนาแน่นหรือจืดจางเพียงใด ถ้าภาวะตลาดดี ผู้ลงทุนก็จะเข้ามาซื้อขายกันอย่างคึกคัก ในทางตรงกันข้ามหากภาวะตลาดซบเซา ผู้ลงทุนก็จะเข้ามาซื้อขายกันน้อยลง ดังนั้นปริมาณการซื้อขายจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

1.3 จำนวนหุ้นที่มีราคาปิดสูงขึ้น ลดลงหรือเท่าเดิม หากวันใดที่หุ้นส่วนใหญ่มีราคาปิดสูงขึ้น จะเป็นการสะท้อนให้เห็นภาพของสภาวะตลาดหลักทรัพย์ที่ดี ในทางตรงกันข้าม หากวันใดที่ราคาหุ้นส่วนใหญ่ติดลบ สภาพตลาดอาจไม่ดีนัก หรือถ้าหุ้นส่วนใหญ่มีราคาปิดค่อนข้างคงที่แสดงว่าตลาดหลักทรัพย์น่าจะมีการเคลื่อนไหวในช่วงแคบ ๆ ซึ่งผู้ลงทุนอาจจะพิจารณาทิศทางที่ปริมาณหุ้นเปลี่ยนแปลงไปในการวิเคราะห์ตลาดด้วยตนเองได้ อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้อาจเป็นการมองภาพในระยะสั้น ๆ ผู้ลงทุนยังต้องพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ มาประกอบด้วย

2. การพิจารณาคุณภาพหุ้นรายตัว

นอกเหนือจากการพิจารณาภาพรวมของตลาดหลักทรัพย์ตามที่กล่าวมา คุณควรจะทราบด้วยว่าหุ้นที่ดีและน่าลงทุนนั้นสามารถดูได้จากอะไรได้บ้าง ซึ่งเราขออธิบายหลักการเบื้องต้นในการพิจารณาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุนของคุณ ดังนี้

2.1 ราคา (Price) โดยปกติผู้ลงทุนมักเห็นราคาของหุ้นเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากการเคลื่อนไหวขึ้นลงจากแรงซื้อแรงขายอยู่ตลอดเวลา และเมื่อตลาดหลักทรัพย์ปิดทำการ ผู้ลงทุนมักดูราคาปิดของหุ้นที่ตนเองสนใจว่าเพิ่มขึ้น ลดลง หรือเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด และราคาก็หมายถึงจำนวนเงินที่ผู้ลงทุนพิจารณาว่าเหมาะสมต่อการซื้อขาย หรือถือหุ้นนั้น ๆ ไว้มือหรือไม่อย่างไร แต่ในการวิเคราะห์คุณภาพของหุ้นต่าง ๆ นั้น ราคาหุ้นจะต้องนำมาวิเคราะห์ร่วมกับผลการดำเนินงานอื่นได้แก่ กำไรต่อหุ้น การจ่ายปันผล หรือข้อมูลอื่น ๆ อีกหลายประการ ดังนั้น ราคาจึงเป็นเพียงตัวกำหนดเพื่อประกอบการตัดสินใจเบื้องต้นเท่านั้น

2.2 ราคาปิดต่อกำไรหุ้น (P/E Ratio) เป็นเกณฑ์ที่คิดจากอัตราส่วน (Ratio) ราคาปิด (Close Price: P) เทียบกับกำไรต่อหุ้น (Earnings per share: E) ซึ่งสามารถแสดงคุณภาพในระดับพื้นฐานของหุ้นตัวนั้น ๆ ได้ ค่า P/E Ratio คำนวณได้จากการเอาราคาปิดของหุ้น ณ วันทำการหนึ่ง ๆ หารด้วยมูลค่ากำไรต่อหุ้นของหุ้นนั้น ๆ ดังมีสูตรดังนี้

$$P/E = \frac{\text{ราคาปิด หรือราคาตลาดของหุ้น (P)}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้นประจำงวด 12 เดือนของหุ้น (E)}}$$

ตัวเลขที่ได้เป็นการบอกว่าหุ้นหรือหลักทรัพย์ตัวนั้นจะใช้เวลากี่ปีในการที่ผลตอบแทนหรือกำไรสุทธิจะรวมกันเท่ากับราคาของมัน ณ เวลาที่ทำการคำนวณ

เช่น หุ้น ABC มีราคาปิด (Price: P) เท่ากับ 100 บาท และมีกำไรต่อหุ้น (Earnings per share: E) เท่ากับ 20 บาท ดังนั้น ค่า P/E Ratio จึงเท่ากับ $100 / 20$ หรือ 5 เท่านั้นเอง (ซึ่งหมายความว่าหุ้นตัวนี้ ณ เวลาที่คำนวณนี้ จะใช้เวลาเพียง 5 ปีในการที่กำไรต่อหุ้นจะรวมกันเท่ากับราคาของมัน)

หุ้นตัวใดมีค่า P/E Ratio ต่ำ ย่อมมีคุณภาพที่จัดได้ว่าดีว่าหุ้นที่มีค่า P/E Ratio สูง

ในทางกลับกัน สมมุติว่าหุ้น DEF มีราคาปิดเท่ากับ 200 บาท และมีกำไรต่อหุ้นเท่ากับ 20 บาท ดังนั้น ค่า P/E Ratio ของหุ้นตัวนี้จึงเท่ากับ $200 / 20$ หรือ 10 เท่า (ซึ่งหมายความว่าหุ้นตัวนี้ ณ เวลาที่คำนวณนี้จะใช้เวลา 10 ปี ในการที่กำไรต่อหุ้นจะรวมกันเท่ากับราคาของมัน) เมื่อเปรียบเทียบหุ้น ABC กับหุ้น DEF เราก็พอจะสรุปได้ในระดับหนึ่งว่าหุ้น ABC มีคุณภาพดีกว่าหุ้น DEF กล่าวโดยสรุป หุ้นที่มีค่า P/E Ratio ที่ต่ำกว่า แสดงว่ามีความสามารถในการทำกำไรได้ดีกว่า หรือราคาหุ้นยังต่ำกว่าหุ้นที่มีค่า P/E Ratio สูง เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือผลกำไร

2.3 อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) หมายถึง อัตราผลตอบแทนจากเงินปันผล โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ซึ่งหากหุ้นตัวใดมี Dividend Yield สูง อาจได้รับความสนใจจากผู้ลงทุนมากกว่า เนื่องจากให้ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลมากกว่า ซึ่งสามารถเปรียบเทียบระหว่างหุ้นแต่ละตัวได้ว่าตัวใดน่าสนใจมากกว่ากัน

อัตราเงินปันผลตอบแทนสามารถคำนวณได้จากสูตรดังนี้คือ

$$\text{อัตราเงินปันผลตอบแทน} = \frac{\text{มูลค่าปันผลต่อหุ้น(Dividend)} \times 100}{\text{ราคาหุ้น(Market Price)}}$$

เช่น หุ้น ABC มีราคาซื้อขายหุ้นละ 20 บาท ประกาศจ่ายเงินปันผลเท่ากับ 2 บาท ดังนั้น

$$\text{อัตราเงินปันผลตอบแทน หุ้น ABC} = \frac{2 \times 100}{20} = 10\%$$

2.4 ปริมาณการซื้อขาย การที่ผู้ลงทุนจะซื้อหรือขายหุ้น ปริมาณการซื้อขายหุ้นหรือสภาพคล่องนั้นมีส่วนสำคัญ กล่าวคือ หากหุ้นมีสภาพคล่องสูงหรือมีปริมาณหุ้นเข้ามาหมุนเวียนซื้อขายมาก การเข้าซื้อหรือขายย่อมทำได้ง่าย หากมีสภาพคล่องต่ำ หรือมีปริมาณการซื้อขายน้อย การเข้าซื้อย่อมเป็นไปได้ยาก เพราะขาดผู้เสนอขาย ในทางกลับกันหากผู้ลงทุนต้องการขายหุ้น แต่ไม่มีผู้เสนอซื้อ หรือมีเพียงเล็กน้อย ก็อาจทำให้การขายหลักทรัพย์นั้นเป็นไปได้ยาก ส่งผลเสียต่อผู้ลงทุนที่มีความเร่งรีบในการใช้เงิน ดังนั้น การพิจารณาปริมาณการซื้อขายหุ้นจึงมีความจำเป็นด้วยเช่นกัน

2.5 การพิจารณาหุ้นในเชิงธุรกิจการเงิน หมายความว่าความถึงการวิเคราะห์หุ้นที่สนใจลงทุนนั้นมีศักยภาพในการเจริญเติบโต มีความมั่นคง แข็งแรงในทางการเงินและการบริหาร และมีโอกาสที่จะตอบแทนผลกำไรที่คุ้มค่าแก่ผู้ที่เข้ามาซื้อหุ้นนั้น ๆ ไวมากน้อยเพียงใด การพิจารณาในเรื่องดังกล่าวนี้ อาจจะค่อนข้างละเอียดซับซ้อนซึ่งเมื่อผู้ลงทุนได้ทำความเข้าใจการลงทุนเบื้องต้นดีพอแล้ว จึงค่อยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป

ที่กล่าวมานี้ คือการพิจารณาจากสภาพตลาดและตัวหลักทรัพย์ นั้น แต่ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอีกหลายประการส่งผลกระทบต่อทิศทางการเคลื่อนไหวของตลาดและราคาหุ้น ซึ่งสื่อต่าง ๆ ได้รายงานไว้เพื่อให้ผู้ลงทุนทราบ ในหัวข้อต่อไปคุณจะได้ทราบว่าสื่ออะไรบางที่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ก่อนจะได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้คุณพิจารณาตัดสินใจว่าควรลงทุนในหลักทรัพย์หรือไม่เพียงใด หรือเมื่อใด

แหล่งข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์

ปัจจุบันการซื้อขายหุ้นหรือหลักทรัพย์มีความแพร่หลายมากขึ้น ผู้ลงทุนนับแสน ๆ รายติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดหลักทรัพย์กัน ทุก ๆ วัน ดังนั้น สื่อสารมวลชนต่าง ๆ จึงรายงานสถานะตลาดกันทุกแขนง ตลาดหลักทรัพย์ได้เผยแพร่และสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้ลงทุนผ่าน สถานีวิทยุทั้งภาค AM และ FM รวมทั้งสถานีโทรทัศน์ โดยมีการรายงานการซื้อขายตลอดเวลาทำการ มีการแจ้งประกาศการจ่ายเงินปันผล เพิ่มทุน หรือรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น นอกจากนี้ ในช่วงหลังจากตลาดหลักทรัพย์ปิดทำการ ยังมีรายงานราคาปิดและภาพรวมของตลาดหลักทรัพย์ด้วย

ในด้านสื่อสิ่งพิมพ์นั้น หนังสือพิมพ์รายวันเกือบทุกฉบับก็จะมีรายงานสถานะตลาดหลักทรัพย์ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวันภาคธุรกิจจะมีรายงานที่ค่อนข้างละเอียด นอกเหนือไปจากข่าวประกาศและข่าวธุรกิจการเงินการลงทุนอื่น ๆ

นอกจากนี้ ข่าวสารข้อมูลและรายงานการซื้อขายยังมีพัฒนาการที่ทันสมัยเผยแพร่โดยเทคโนโลยีใหม่ ทั้งทาง Internet, CD ROM และระบบ

เผยแพร่ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของตลาดหลักทรัพย์ (SETINFO) ให้ผู้ลงทุนที่สนใจได้ศึกษาค้นคว้า ซึ่งสถานที่และหน่วยงานที่สำคัญที่ให้บริการข้อมูลแก่ผู้ลงทุน ได้แก่

1. ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ผู้สนใจจะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์ตั้งอยู่ ณ บริเวณชั้น 1 ของอาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ และเปิดบริการระหว่างเวลา 8.30 – 18.30 น. ทุกวัน จันทร์ - ศุกร์ และวันเสาร์ เวลา 10.00-15.00 น.

2. เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์ www.set.or.th ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์ นอกจากจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้ลงทุนและผู้สนใจทั่วไป จะได้ติดตามความเคลื่อนไหวข่าวสารต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ ข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ ข่าวของบริษัทจดทะเบียน เป็นต้น ผู้เข้าเยี่ยมชมในเว็บไซต์ยังสามารถศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้ด้วย

3. ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตั้งอยู่ ณ ชั้น 15 อาคารดีทีแฮมท 2 ถนนวิทญูเขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

4. บริษัทหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ สำหรับผู้ที่สนใจจะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โบรกเกอร์ คือ แหล่งข้อมูลที่ดีที่สุดแหล่งหนึ่งในการให้ความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ผู้ลงทุนสามารถสอบถามรายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน ทั้งในด้านข้อมูลพื้นฐานทั่วไป และเรื่องการซื้อขายซึ่งค่อนข้างซับซ้อน รวมทั้งปัจจัยและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

หลังจากทราบแหล่งข้อมูล และวิธีการศึกษาข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหุ้นแล้ว ถึงจุดนี้เราอยากให้คุณได้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการลงทุน ซึ่งก็มีความสำคัญต่อทิศทางตลาดหลักทรัพย์ หรือมีผลต่อราคาหุ้นที่อยู่ในความสนใจของคุณด้วยเช่นกัน

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ ปัญหาทางเศรษฐกิจอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ ได้อีกมากมาย และก่อให้เกิดผลกระทบทางจิตวิทยาต่อผู้ลงทุนได้มากที่สุด ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ผู้ลงทุนควรคำนึงถึงได้แก่

สภาพคล่องทางการเงิน เมื่อใดก็ตามที่เกิดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน หมายความว่าธุรกิจหรือกิจการทั้งหลายขาดเงินหมุนเวียนที่จะใช้ในการดำเนินงาน ย่อมก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

อัตราดอกเบี้ย เมื่อเกิดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน อัตราดอกเบี้ยจะขยับตัวสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตของกิจการหรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ สูงขึ้นตามไปด้วย ในทางตรงกันข้าม หากสภาพคล่องทางการเงินมีมาก

อัตราดอกเบี้ยจะลดต่ำลง ผู้คนในสังคมจะมีกำลังซื้อมากขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมขยายตัว ธุรกิจต่าง ๆ รวมถึงการลงทุนในหลักทรัพย์ก็จะได้รับผลดีตามไปด้วย

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศหรือค่าเงิน ปัญหาอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศจะเกิดขึ้นเฉพาะอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ หากค่าของเงินบาทอ่อนตัวลงย่อมทำให้ค่าใช้จ่ายในการส่งสินค้าเข้ามาผลิตหรือจำหน่ายสูงขึ้นตามไปด้วย แต่สำหรับกิจการที่ส่งออกสินค้าหรือบริการอาจได้รับผลดี อย่างไรก็ตาม สำหรับประเทศไทยซึ่งอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบ และมีภาระหนี้สินต่างประเทศค่อนข้างมาก ค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงจะส่งผลในทางลบแก่ธุรกิจ

การผลิต ซึ่งภาพโดยกว้างอาจหมายถึงไปถึงตลาดการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันคือตลาดต่างประเทศ หากอุตสาหกรรมภาคการผลิตและบริการของเรา สามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าที่ตรงตามความต้องการของประเทศคู่ค้าได้ ทั้งยังมีราคาและคุณภาพเหมาะสมหรือดีกว่าสินค้าจากประเทศคู่แข่ง มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ได้รับการสนับสนุนที่เข้มแข็งจากภาครัฐ ปัจจัยเหล่านี้ก็จะส่งผลให้สามารถจำหน่ายสินค้าหรือบริการได้ดีขึ้น นำเงินตราจากต่างประเทศเข้ามาเสริมสร้างสภาพคล่องได้มากขึ้น และกำลังซื้อของประชาชนที่มีมากขึ้นจะกระจายผลดีไปยังกิจการอื่น ๆ ภายในประเทศได้

ภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า หากอยู่ในสภาพดี ความต้องการสินค้าย่อมมีมากขึ้น ส่งผลดีต่อยอดขายและเม็ดเงินที่กลับเข้ามาในประเทศไทย ในทางตรงข้าม หากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าประสบปัญหา จะทำให้ยอดขายสินค้าและบริการของอุตสาหกรรมต่าง ๆ ของประเทศลดน้อยลง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

2. ปัจจัยทางการเมือง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาค่าหุ้นได้อย่างรวดเร็วและรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยการเมืองในประเทศ

เนื่องจากรัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดอัตราภาษี การส่งเสริมการลงทุน การหาตลาดต่างประเทศ เป็นต้น

3. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ปัจจัยจากธรรมชาติอันได้แก่ ฝนแล้ง น้ำท่วม แผ่นดินไหว หรือภัยพิบัติต่าง ๆ รวมทั้งความไม่สงบภายในประเทศหรือบริเวณชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาวะทางเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ

4. ปัจจัยเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์หรือตัวหลักทรัพย์ เช่น การเกิดข่าวลือ การเก็งกำไรที่มากเกินไปจนปัจจัยพื้นฐานรองรับไม่ไหว ภาวะเบียดที่เข้มงวดหรือหย่อนยานจนเกินไป อัตรามาร์จิ้น (Margin) และดอกเบี้ยที่ไม่เอื้อต่อผู้ลงทุน เหล่านี้คือปัจจัยทางลบของตลาด ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวหลักทรัพย์ เช่น ผลกำไร ฐานะการเงินของบริษัท จดทะเบียน การประกาศเพิ่มทุน การประกาศจ่ายเงินปันผล หรือแม้แต่ข่าวเกี่ยวกับผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนก็อาจส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ได้ทั้งสิ้น

การวิเคราะห์การลงทุนในหลักทรัพย์โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เรียกว่า **“การวิเคราะห์โดยใช้ปัจจัยพื้นฐาน”** (Fundamental Analysis) อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนอาจเคยได้ยินคำว่า **“การวิเคราะห์ทาง**

เทคนิค” (Technical Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หุ้นโดยอาศัยข้อมูลตัวเลขการเคลื่อนไหวของราคาหุ้น และมูลค่าการซื้อขายหุ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ มาคาดคะเนแนวโน้มของหุ้นในอนาคต การวิเคราะห์ในลักษณะนี้มีรายละเอียดและวิธีการที่ซับซ้อน ผู้สนใจต้องศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

สรุป

ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ ได้แก่

1. สภาพตลาดโดยรวม โดยดูจากทิศทางการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาหุ้น ปริมาณการซื้อขาย
2. พิจารณาคุณภาพหุ้นรายตัว โดยดูจากราคา อัตราส่วน P/E Ratio อัตราเงินปันผลตอบแทน ปริมาณหุ้นหมุนเวียน และผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียน และภาวะตลาดของธุรกิจนั้น ๆ

แหล่งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ มีทั้งจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน เว็บไซต์ ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์ ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. และบริษัท โบรกเกอร์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในหลักทรัพย์ ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น สภาพคล่องทางการเงิน อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภาวะการผลิต ภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ ปัจจัยทางการเมือง ส่วนที่เหลือคือ ปัจจัยของตลาดหลักทรัพย์ หรือตัวหลักทรัพย์นั้น ๆ

5th ก้าวที่ 5: เตรียมพร้อมสำหรับ รางวัลและความเสี่ยง

เตรียมพร้อมก่อนลงทุน

ก่อนตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ผู้ลงทุนที่ดีต้องวางแผน และจัดการกับภาระทางการเงินด้านอื่น ๆ ที่มีอยู่ในชีวิตให้เรียบร้อยเสียก่อน เงินที่นำมาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ควรเป็น “เงินส่วนที่เหลือ” หลังจากท่านได้เตรียมการขั้นพื้นฐานสำหรับชีวิตไว้เรียบร้อยแล้ว ค่าใช้จ่ายสำคัญที่คุณควรจัดเตรียมไว้ก่อนเขามาลงทุนในหลักทรัพย์ ได้แก่

1. เงินสำรองเผื่อฉุกเฉิน ผู้เชี่ยวชาญทางการเงินเห็นพ้องต้องกันว่า คนเราควรมีเงินเก็บสำรองไว้เพื่อใช้ในเวลาที่ฉุกเฉิน อย่างน้อยที่สุดเท่ากับ ค่าใช้จ่ายรายเดือนรวมกัน 3 เดือน สมมติว่าในชีวิตประจำวันของคุณและครอบครัว ต้องใช้จ่ายเงินประมาณเดือนละ 30,000 บาท คุณควรมีเงินเก็บสำรองเผื่อฉุกเฉินอย่างน้อยที่สุด 90,000 บาท เงินสำรองนี้ควรเก็บไว้ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด และสามารถเบิกใช้ได้ทันทีที่ต้องการ เช่น การฝากในรูปบัญชีออมทรัพย์กับธนาคารพาณิชย์ที่คุณมีความมั่นใจ

2. เงินประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ประกันสุขภาพร่างกาย และ ทรัพย์สิน ชีวิตไม่แน่นอน ทรัพย์สินและสิ่งที่เราครอบครองหรือมีไว้ใช้ ก็เช่นกัน ดังนั้น ก่อนนำเงินมาลงทุนในหลักทรัพย์ คุณควรจัดทำประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ประกันสุขภาพ ประกันภัย ประกันรถยนต์ หรืออื่น ๆ ทั้งแก่ตัวคุณเองและสมาชิกในครอบครัวให้เรียบร้อยเสียก่อน การลงทุนในทรัพย์สินนอกกายไม่ถือเป็นหลักประกันที่มีความมั่นคงต่อชีวิต และร่างกายของคุณและคนที่คุณรัก

3. เงินสำหรับแผนการในอนาคต เป็นเงินออมอีกส่วนหนึ่งที่คุณควรมีไว้สำหรับแผนการในอนาคตของคุณเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความคิด ความหวัง สถานการณ์ และความจำเป็นของคุณ แผนการในอนาคตอาจ

หมายถึง การศึกษาของคุณเอง การศึกษาของบุตร การมีบ้านหลังใหม่ในอีกสามปีข้างหน้า การต่อเติมบ้าน การมีเครื่องอำนวยความสะดวกบางอย่างเพิ่มขึ้น ฯลฯ หากคุณมีแผนการที่ชัดเจนเหล่านี้อยู่ในใจ ก็ควรจะวางแผนเก็บเงินเพื่อแผนการนั้น ๆ ให้เรียบร้อยเสียก่อน ไม่ควรคิดว่าจะใช้เงินที่ได้จากการลงทุนในหลักทรัพย์มาใช้เพื่อแผนการในอนาคตเหล่านั้น

เมื่อคุณได้เตรียมความพร้อมในเรื่องพื้นฐานของชีวิตเรียบร้อยแล้ว ต่อไปคุณก็สามารถก้าวเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างสบายใจ มั่นใจ ปลอดภัย แจ่มใส สุขุมรอบคอบมากขึ้น เพราะไม่ต้องเครียดหรือเป็นกังวลกับเรื่องอื่น ๆ ในชีวิต

รู้เขา รู้เรา แต่ก่อนอื่นต้องรู้เราเสียก่อน

คุณคงเคยได้ยินคำกล่าวที่ว่า “รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง” คำกล่าวนี้มาจากตำราพิชัยสงครามของซุนวู ที่มีมาแต่โบราณ และยังคงเป็นจริงมาจนบัดนี้ ไม่เฉพาะในเรื่องสงคราม แต่แทบทุกเรื่องในชีวิตของคนเรา รวมทั้งการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ด้วย แต่ก่อนที่เราจะรู้เขา หรือรู้ใครได้ อย่างแรกที่สุดเราต้องเริ่มจาก “รู้เรา” เสียก่อน เมื่อ “รู้เรา” จนชัดเจนแล้ว การที่จะไป “รู้เขา” ก็ง่ายขึ้น

อย่างแรก คุณจะต้องถามตัวเองก่อนว่า คุณต้องการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อผลตอบแทนแบบไหน เมื่อไร เท่าไร ซึ่งเท่ากับเป็นการวางเป้าหมายที่ชัดเจนของคุณไว้ โดยคำนึงถึงรายได้และเงินออมของคุณเองตรงนี้แหละ ที่จะทำให้คุณไม่เป็นพวก “แมลงเม่าบินเข้ากองไฟ” อย่างที่เขามักเปรียบเปรยถึงผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่ลงทุนตามสถานการณ์เต็นไปตามข่าวลือ โดยไม่คิดถึงศักยภาพความพร้อมและความต้องการ

ของตนเอง หากคุณมีเป้าหมายที่ชัดเจน รู้ว่าตนเองมีความพร้อมที่จะลงทุนได้เท่าไร และต้องการผลตอบแทนมากน้อยเพียงใด เมื่อใด คุณจะมีหลักการพื้นฐานที่แจ่มชัด

อย่างที่สอง คุณต้องรู้จักประเมินตัวเองว่าจะมีเวลาให้กับการลงทุนในหลักทรัพย์มากน้อยเพียงใด หากมีเวลามาก คุณอาจติดตามการขึ้นลงของราคาและการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ได้อย่างเต็มที่ ตัดสินใจซื้อขายได้บ่อยครั้ง แต่ถ้าคุณมีเวลาน้อย คุณคงต้องมุ่งไปที่การลงทุนในส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก และมุ่งผลตอบแทนในระยะยาวมากกว่าระยะสั้น

อย่างที่สาม คุณต้องตอบตัวเองให้ได้ว่าพร้อมที่จะเสี่ยงได้อย่างไร “สบายใจ” มากน้อยแค่ไหน การที่จะตอบคำถามข้อนี้ได้ คุณต้องเริ่มที่ความพร้อมของคุณก่อน จากนั้นประเมินตัวเองว่าพร้อมที่จะเสี่ยงในปริมาณเงินมากน้อยเพียงใด ภายในระยะเวลาเท่าใด อายุ สถานะทางการทำงาน และครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องของอยู่บางพอสมควร เพราะถ้าคุณอายุยังน้อย ความรับผิดชอบไม่มาก คุณอาจจะเสี่ยงได้มาก โดยอาศัยการลงทุนซื้อขายอย่าง

รวดเร็วในระยะสั้น แต่หากคุณมีอายุพอสมควรแล้ว และต้องการลงทุนเพื่อผลตอบแทนเมื่อเกษียณอายุ ตรงนี้คุณอาจต้องเลือกแผนการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อย แต่ได้รับผลตอบแทนค่อนข้างแน่นอนและต่อเนื่อง

ที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าการรู้จักตัวเองก็คือ คุณจะต้องให้โบรกเกอร์หรือเจ้าหน้าที่ของโบรกเกอร์ที่คุณเป็นลูกค้าด้วยนั้นทราบถึงเป้าหมายและความคาดหวังของคุณด้วย การบอกเล่าให้เจ้าหน้าที่ของโบรกเกอร์เข้าใจในเรื่องนี้ จะทำให้เขาสามารถให้คำแนะนำและบริการที่เหมาะสมเพื่อให้คุณได้รับประโยชน์และผลตอบแทนในแบบที่คุณต้องการมากที่สุด

ผลตอบแทน

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ครั้งหนึ่งเป็นเรื่องของเงิน อีกครั้งหนึ่งเป็นเรื่องของเวลา ที่กล่าวเช่นนี้เพราะในการลงทุนแต่ละครั้ง คุณต้องคำนึงอยู่เสมอว่า จะได้รับผลตอบแทนเท่าไร ในช่วงระยะเวลาใด

การลงทุนที่ประสบผลสำเร็จ คือ การที่คุณได้รับผลตอบแทนตามที่ตั้งความหวังไว้ในเวลาที่คุณต้องการ และการลงทุนจะประสบความสำเร็จได้ ต้องมาจากเป้าหมายที่เหมาะสม สมเหตุสมผล ไม่มากไม่น้อยเกินไป เช่น ถัดต้องการลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนขนาดซื้อรถหรูราคา 20 ล้านได้ภายในสองปี ทั้ง ๆ ที่มีเงินลงทุนเริ่มต้นเพียง 2 ล้านบาท อย่างนี้ถือว่าไม่สมเหตุสมผล แต่ถ้าวางเงินจำนวนเดียวกัน คุณตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะต้องได้ผลตอบแทนอีกหนึ่งเท่าตัวภายในเวลา 20 ปี อย่างนี้เรียกว่าความคาดหวังต่ำเกินไป เพราะเท่ากับว่าคุณต้องการผลตอบแทนเฉลี่ยไม่ถึง 5% ต่อปี

นอกจากนี้ ในการคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุน คุณยังต้องคำนึงด้วยว่าเงินที่คุณมีอยู่หรือลงทุนไปไม่ได้มีค่าคงที่ ส่วนใหญ่เงินจะมีค่าลดน้อยลง หรือที่เรียกว่า “เงินเฟ้อ” นั่นเอง อัตราเงินเฟ้ออาจอยู่ที่ระดับ 2 – 4% ต่อปีหรืออาจมากกว่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยามเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ การตั้งเป้าหมายและการคำนวณผลการลงทุน คุณต้องคิดหักกลับเพื่ออัตราเงินเฟ้อที่จะเกิดขึ้นด้วย

ดังนั้น หากคุณได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในระดับ 12% ต่อปี ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อขึ้นสูงถึง 4% ต่อปีในช่วงเดียวกัน ก็เป็นอันว่าคุณได้รับผลตอบแทนจริงๆ เพียง 8% เท่านั้น และเป็น 8% ที่จะต้องถูกนำไปคำนวณในภาษีเงินได้ของคุณเสียด้วย (โปรดดูรายละเอียดเรื่องภาษีในบทแรกและภาคผนวก)

ในยามปกติ ผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ควรคาดหวังผลตอบแทนไว้ที่ระดับ 12-15% ต่อปี หากทำได้ก็ถือว่าประสบความสำเร็จพอสมควรทีเดียว คุณอาจจะสงสัยว่า ถ้าได้ผลตอบแทนประมาณนี้ ผู้นำเงินจำนวนเดียวกันไปปล่อยกู้ในระบบไม่ดีกว่าหรือ คำตอบก็คือ คุณคงต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นด้วยว่ามากกว่าหรือน้อยกว่าการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ หาก你还สงสัยต่อไปว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำกับสถาบันการเงินอาจให้ผลตอบแทนต่ำกว่านี้ไม่มากนัก แต่ดูเหมือนจะมีความมั่นคงมากกว่า คำตอบก็คือ คุณคงเห็นแล้วว่าสถาบันการเงินที่ใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือในการบริหารงานนั้น ตั้งอยู่บนรากฐานที่อ่อนแอเพียงใด

แต่ถ้าคุณตั้งเป้าหมายอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่านี้ คุณจะต้องเตรียมตัวเตรียมใจทำการบ้านและหาข้อมูลมากมาย และทำใจยอมรับความเสี่ยงที่จะมีมากขึ้นตามมา คุณอาจเคยได้ยินว่ามีผู้ลงทุนบางคนได้รับ

ผลตอบแทนในอัตราสูงหลายร้อยเปอร์เซ็นต์ เราขอบอกว่าตัวเลขดังกล่าว เป็นข้อยกเว้นซึ่งมิได้เกิดขึ้นกับผู้ลงทุนทุกคน หรือไม่ก็เป็นตัวเลขยกเมฆ โดยทั่วไปผลตอบแทนในระดับ 30% ต่อปี ก็นับว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์แล้ว

ในบรรดาผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ มีสิ่งที่คุณควรคำนึงถึงอยู่สามประการคือ รายได้ มูลค่าเพิ่มของทุน และความมั่นคง

รายได้ (Income) คือ ผลตอบแทนในรูปตัวเงินที่มีลักษณะสม่ำเสมอ ในระยะเวลาที่แน่นอน ได้แก่ ผลกำไรต่อหุ้นจากการประกอบการในแต่ละช่วง ดอกเบี้ยที่จะได้รับจากการซื้อพันธบัตรหรือหุ้นกู้ต่าง ๆ เป็นต้น

มูลค่าเพิ่มของทุน (Capital Appreciation) หมายถึง การเติบโตของมูลค่าการลงทุนตามระยะเวลาจากเมื่อแรกที่คุณลงทุน หุ้นสามัญในกิจการที่กำลังเติบโตรุ่งเรืองจะให้ผลตอบแทนในลักษณะนี้ได้ค่อนข้างสูง

และผลตอบแทนที่คุณได้รับ ก็คือ ส่วนต่างหรือกำไรจากการขายหุ้นนั้นออกไปนั่นเอง หุ้นสามัญยังอาจให้ผลตอบแทนแบบเดียวกับรายได้ในรูปของเงินปันผลแต่ทั้งนี้ อาจมีความไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับนโยบายการดำเนินงาน และสถานะการลงทุนของกิจการแต่ละประเภท

ความมั่นคง (Safety) ในการลงทุนทุกประเภท ผู้ลงทุนจะต้องคำนึงเสมอว่ามีความไม่แน่นอนประกอบอยู่ด้วยเสมอ ด้วยเหตุนี้ ผลตอบแทนที่คุณได้รับไม่ว่า

จะอยู่ในรูปแบบใด คุณควรเพื่อที่ว่างสำหรับความไม่แน่นอนนี้ไว้ด้วย

เรื่องนี้ทำให้เราต้องกล่าวถึง ประเด็นใหญ่ประเด็นหนึ่งของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ นั่นคือ – **ความเสี่ยง**

ไม่มีอะไรเสี่ยงมากเท่ากับการไม่เข้าใจความเสี่ยง

ดังที่กล่าวในบทแรกของหนังสือเล่มนี้ว่า การลงทุนในหลักทรัพย์เป็นรูปแบบหนึ่งของการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูง แต่ก็มีความเสี่ยงรวมอยู่ด้วย หลักง่าย ๆ ของความเสี่ยงมีอยู่ว่า **“High Risk, High Return”** นั่นคือ ยิ่งหวังผลตอบแทนสูง ความเสี่ยงก็สูงตามไปด้วย

คุณเท่านั้นที่จะเป็นผู้บอกว่าผลตอบแทนขนาดไหนเรียกว่าสูง และความเสี่ยงที่คุณสามารถยอมรับได้อยู่ที่ระดับไหน เมื่อพูดถึงจุดนี้ เราคงต้องย้อนกลับไปเน้นที่จุดเริ่มต้นของการตัดสินใจลงทุน นั่นคือ เป้าหมายของการลงทุนว่าคุณต้องการผลตอบแทนมากน้อยเพียงใด และรับความเสี่ยงได้มากน้อยแค่ไหน เพราะหากขาดเป้าหมายแล้ว คุณจะไม่มีทางรู้ได้เลยว่าการลงทุนของคุณประสบความสำเร็จหรือไม่

การประเมินความเสี่ยงเป็นเรื่องสลับซับซ้อน เนื่องจากมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมายแตกต่างกันไปตามการลงทุนแต่ละประเภทหรือหลักทรัพย์แต่ละแบบ ผู้ลงทุนต้องทำความเข้าใจและวิเคราะห์หลายแง่หลายชั้น เราขอยกตัวอย่างเรื่องความเสี่ยงและความไม่แน่นอนเรื่องผลตอบแทนมาให้ท่านลองคิด ดังนี้

- **ไม่แน่นอน**ที่การลงทุนที่คุณเหมือนมันคงปลอดภัย จะต้องจบลงด้วยผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้เสมอไป ตัวอย่างเช่น คุณอาจเลือกลงทุนในพันธบัตรหรือหลักทรัพย์ของกิจการที่มีความ

มันคง แต่ให้ผลตอบแทนค่อนข้างน้อย โดยเชื่อว่าในที่สุดเมื่อคิดรวม ๆ แล้ว จะให้ผลตอบแทนพอสมควร แต่ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นขณะนี้ ก็บอกเราว่าเหตุการณ์ในระยะยาวห้าปี สิบปี หรือยี่สิบปี อาจทำให้ผลตอบแทนที่ว่ามันแทบไม่มีความหมายเลยก็ได้ ยิ่งในยุคที่เศรษฐกิจผันแปรได้ง่ายเช่นทุกวันนี้ และหากรวมอัตราเงินเฟ้อเข้าไปคิดคำนวณด้วยแล้ว ผลตอบแทนที่ได้ก็เกือบ “ถูกกิน” เสียหมดเลยทีเดียว

- การลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงในขณะนี้ อาจทำให้ดูเหมือนหมดเงินไปได้ในช่วงข้ามวันข้ามคืน แต่ในระยะยาว การลงทุนนั้นอาจให้ผลตอบแทนเฉลี่ยค่อนข้างสูงก็เป็นได้ เช่น หากคุณลงทุนในหุ้นสามัญของกิจการบางประเภทที่ประสบผลขาดทุนในช่วงหนึ่ง แต่ในระยะเวลาสามสี่ปีหลังจากนั้น กิจการนั้นอาจฟื้นตัวและให้ผลตอบแทนแก่คุณได้มากพอสมควรเลยทีเดียว
- มีหุ้นหรือหลักทรัพย์ประเภทหนึ่งที่เรียกกันว่า “บลูชิป” (Blue Chip) ได้แก่ หุ้นของกิจการที่คาดกันว่าจะเติบโตหรือทำกำไรอย่างสม่ำเสมอ แม้ผลตอบแทนจะไม่มากเท่ากับหุ้นที่มีความเสี่ยงสูงอื่น ๆ ประเด็นนี้ก็มีความไม่แน่นอนเช่นกัน เพราะมีหุ้นบลูชิปจำนวนไม่น้อยที่มีอัตราการเติบโตสม่ำเสมอในช่วงห้าปีหรือสิบปีแรก แต่ราคากลับตกฮวบฮาบในช่วงต่อมา ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ หรือการเปลี่ยนตัวผู้บริหาร ไปจนถึงการบริหารงานที่ผิดพลาด

ด้วยเหตุนี้ ไม่ว่าจะคุณจะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์อะไร สิ่งสำคัญที่สุด คือ **คุณต้องไม่ประมาท** หรือที่กักเอาไว้ว่าการลงทุนนั้นจะให้ผลตอบแทนแน่นอนตายตัว หรือไม่มีความเสี่ยงแฝงอยู่เลย ทุกครั้งที่คิดจะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ คุณต้องถามตัวเองทุกครั้งว่า

1. “หากเสี่ยงลงทุนไป เราจะได้หรือเสียมากน้อยแค่ไหน” และ
2. “หากเสี่ยงแล้วพลาด เราจะต้องสูญเสียอะไรบ้าง”

ยิ่งถ้าการลงทุนมีความเสี่ยงมาก ๆ แล้ว คุณก็ต้องตอบคำถามในข้อที่สองให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และตั้งใจให้ถูกต้องก่อนตัดสินใจ เช่น ถ้าผลลัพธ์ของการสูญเสีย หมายถึงการสูญเสียเงินลงทุนที่มีอยู่ไปกว่าครึ่ง คุณอาจต้องทบทวนยุทธศาสตร์การลงทุนของคุณเสียใหม่

คำถามข้อแรก เป็นการถามเพื่อประเมินอัตราความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ “ตัวเลข” เงินลงทุนและผลตอบแทนเฉพาะกรณี แต่คำถามที่สองเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ในชีวิตคุณ ที่อยู่นอกเหนือการลงทุนในกรณีนั้น ๆ

คุณเป็นคนกล้าได้กล้าเสียแค่ไหน

นอกเหนือจากการประเมินกำลังเงิน และความพร้อมด้านต่าง ๆ แล้ว ผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ยังต้องรู้จักจิตวิทยาของตัวเองด้วยว่า ตนเป็นคนประเภทไหน กล้าได้กล้าเสียเพียงใด เริ่มตนด้วยการย้อนดูประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิตของคุณเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องงาน และการเงิน บางคนอาจกล้าขับรถยนต์ด้วยความเร็วสูง แต่ไม่กล้าตัดสินใจเรื่องการเงินเลยก็ได้ หากที่ผ่านมามีคุณกล้าเปลี่ยนงานบ่อย ๆ โดยไม่ต้องตั้งใจว่าจะได้รับผลตอบแทนคุ้มกับที่ออกจากงานเก่าหรือเปล่า คุณก็มีแนวโน้มที่จะยอมรับความเสี่ยงได้สูง แต่ถ้าคุณเป็นคนที่จะตัดสินใจเลือกซื้อเสื้อสักตัว ต้องคิดหนักคิดหลัง สอบถามราคาจากร้านค้าอย่างน้อย 3-4 ร้านเป็นอย่างน้อย ก็แสดงว่าคุณค่อนข้างจะระมัดระวังในเรื่องเงินทองสูงมากทีเดียว เรื่องแบบนี้นอกจากตัวคุณเองแล้ว คนใกล้ชิดอาจช่วยออกความเห็นด้วยก็ได้ว่าคุณเป็นคนที่ยอมรับความเสี่ยงได้มากน้อยแค่ไหน

การรู้จักตนเองว่าเป็นคนกล้าเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเลือกและตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ขอพึงระวังสำหรับคนกล้าเสี่ยงก็คือ คุณต้องตั้งขีดจำกัดของความสูญเสียที่คุณสามารถรับได้อย่างชัดเจน มีวิธีเตือนตัวเองและกีดทบทวนอย่างสม่ำเสมอ ในทางตรงข้าม หากคุณเป็นคนช่างวิตกกังวล จะลงทุนอะไรสักอย่าง ต้องคิดทบทวนหลายรอบ สงวนท่าทีอยู่เป็นเวลานาน คุณสมบัติข้อนี้ในแง่ดีคือทำให้คุณเป็นคนไม่ประมาท แต่ผลเสียก็คือ คุณอาจเสียโอกาสหรือไม่เปิดโอกาสให้ตัวเองมีทางเลือกในการลงทุนแบบใหม่ ๆ ผู้ที่เสี่ยงเกินกำลัง และผู้ที่ระมัดระวังเกินเหตุ มักจะไม่ได้ตั้งเป้าหมายหรือขีดจำกัดความเสี่ยง หรือการสูญเสียในการลงทุนไว้ ทำให้การควบคุมการตัดสินใจและการกำหนดทางเลือกในการลงทุนไม่ดีเท่าที่ควร

ทั้งนี้และทั้งนั้น คุณเป็นคนเดียวที่จะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และเป็นผู้รับผลลัพธ์แห่งการตัดสินใจนั้น นอกจากนี้ ชีวิตคุณยังมีอีกหลายด้านที่ต้องคำนึงถึง อย่าให้การลงทุนมาเป็นต้นเหตุทำให้คุณต้องเป็นโรคกระเพาะ หรือ เป็นโรคนอนไม่หลับ เป็นอันขาด

การบริหารพอร์ตการลงทุน

ผู้ลงทุนทุกคนต้องรู้จักกับคำว่า “การบริหารพอร์ตการลงทุน” หรือที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “Portfolio Management” พึงดูอาจเข้าใจยาก แต่แท้ที่จริงแล้วการบริหารพอร์ตการลงทุนมีหลักการพื้นฐานง่าย ๆ เพียงไม่กี่ประการ

ถ้าเปรียบเทียบการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เหมือนการปลูกสวนหย่อมสักแปลง คุณคงไม่ต้องการให้สวนหย่อมของคุณมีพืชพันธุ์

อย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว น่าจะมีทั้งไม้ดอก ไม้ผล ให้ดูและ
รับประทานได้อย่างหลากหลาย สวนที่มีการปลูกพืชพันธุ์ผสมผสานอย่าง
เหมาะสม ย่อมมีโอกาสเจริญงอกงามมากกว่าสวนที่มีแต่พืชพันธุ์อย่างใด
อย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ก็อาศัยหลักการนี้เช่นเดียวกัน
การบริหารพอร์ตการลงทุนที่ดีต้องมีความผสมผสานเพื่อกระจายความเสี่ยง
มีความหลากหลายในเรื่องผลตอบแทน และคงทนต่อความเปลี่ยนแปลง
ของสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ปริมาณการลงทุน ประเภทหลักทรัพย์ที่
คุณเลือกซื้อ อัตราผลตอบแทนในรูปแบบของรายได้ หรือเงินปันผล
ตลอดจนระยะเวลาที่คุณลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละประเภท เป็นปัจจัย
ที่คุณควรคำนึงถึงทุกครั้งที่ต้องตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดย
ต้องเข้าใจในความพร้อมของตนเอง ศึกษาข้อมูล เปรียบเทียบความแตกต่าง
ของผลตอบแทน ประเมินความเสี่ยงของการลงทุนหลาย ๆ แบบ หรือ
หลักทรัพย์หลาย ๆ ตัว ก่อนตัดสินใจลงทุน

พอร์ตการลงทุนที่ดี ควรมีลักษณะพื้นฐานดังต่อไปนี้

- ต้องกระจายความเสี่ยงอย่างมีสมดุลย์ ไม่ควรทุ่มเงินของคุณเพื่อการ
ลงทุนรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลักทรัพย์ตัวใดตัวหนึ่งทั้งหมด
เป็นอันขาด

- ไม่ควรหลากหลายหรือกระจายมากเกินไป จนมีลักษณะเป็น “เบียร์หัวแตก” หากแก่การติดตามดูแล และอาจทำให้คุณเสียค่าบริการมากเกินไป การลงทุนในหลักทรัพย์ในแต่ละช่วงไม่ควรเกินกว่า 6-12 หลักทรัพย์
- ควรมีสัดส่วนเหมาะสมกับเป้าหมายการลงทุนของคุณ โดยมีสมดุลระหว่างการลงทุนที่หลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อย และให้ผลตอบแทนค่อนข้างแน่นอน กับ การลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงในระดับที่คุณยอมรับได้ ซึ่งอาจให้ผลตอบแทนไม่แน่นอน แต่เวลาใดผลตอบแทนก็ได้อย่างเป็นกอบเป็นกำ สัดส่วนที่เหมาะสมนี้คุณเท่านั้นที่จะเป็นคนบอกได้
- ควรมีความยืดหยุ่นในระดับหนึ่ง นั่นคือ คุณสามารถเปลี่ยนแผนการลงทุนได้ เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปหรือเมื่อต้องการ

กระบวนการบริหารพอร์ตการลงทุนที่ดี ต้องประกอบด้วย การหมั่นติดตามประเมินและทบทวนแผนการลงทุนอย่างสม่ำเสมอตามสถานการณ์แบบเดียวกับที่คุณต้องหมั่นรดน้ำ พรุนดิน เสริมปุ๋ย หรือเปลี่ยนพืชพันธุ์ในสวนหย่อมให้เหมาะสมอยู่เสมอ

นอกเหนือจากการวางแผนและลงทุนจริงแล้ว คุณอาจสร้างพอร์ตการลงทุนจำลอง หรือ Hypothetical Portfolio ขึ้นมาก่อน และลองติดตามผลลัพธ์สักระยะหนึ่ง ประมาณ 2-3 สัปดาห์ ก่อนตัดสินใจปรับเปลี่ยนพอร์ตการลงทุนจริงของคุณก็ได้

บันทึก หลักฐาน และเอกสาร เพื่อประโยชน์ของคุณ

ก่อนเริ่มลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ คุณควรเตรียมเครื่องมือ เครื่องมือ และที่ทางสำหรับการลงทุนให้เรียบร้อย ซึ่งไม่ได้หมายความว่า คุณจะต้องหาห้องหับพิเศษ หรือจัดหาซูเปอร์คอมพิวเตอร์มาไว้ประจำตัว

สิ่งที่เรากำลังพูดถึงก็คือ การรู้จักฉบับที่ก็ เก็บข้อมูล และรักษา หลักฐานการลงทุน ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นระเบียบ ไม่สูญหาย พร้อมทั้งจะหยิบขึ้นมาใช้ได้ทุกเมื่อ แม้ว่าคุณจะมีผู้ช่วย คือ โบรกเกอร์ที่คอยให้บริการคุณอยู่แล้วก็ตาม คุณต้องสามารถบอกได้ว่า อะไรอยู่ที่ไหน คุณส่งซื้ออะไรไป เมื่อไร ส่งขายอะไรไปจำนวนเท่าใด หรือ ขณะที่คุณลงทุนซื้อหุ้นตัวใดตัวหนึ่ง คุณตั้งใจจะถือมันไว้นานเท่าใด

ข้อมูลเหล่านี้ ไม่มีใครติดตามให้คุณได้ดีเท่ากับตัวคุณเอง เงินของคุณ การลงทุนของคุณ หลักฐานของคุณ เอกสารของคุณ ข้อมูลของคุณ คุณเท่านั้นที่จะติดตามตรวจสอบได้ดีที่สุด และคุณอีกนั่นแหละที่จะได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการบันทึกข้อมูล และการเก็บรักษาหลักฐาน เอกสารต่าง ๆ เหล่านี้

คำแนะนำเบื้องต้นบางประการ

ไม่มีสูตรสำเร็จสำหรับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เพราะถ้ามีจริง ผู้ที่ค้นพบหรือรู้อาจจะคงไม่อยากจะบอกใคร เพราะการบอกให้คนอื่นรู้ จะทำให้คนอื่นเหล่านั้นเปลี่ยนพฤติกรรมมาลงทุนในแบบที่เขาเป็นอยู่ ซึ่งจะทำให้สูตรสำเร็จนั้นไม่มีความหมายไปโดยปริยาย คำกล่าวที่ว่า **“ผู้รู้ไม่พูด ผู้พูดไม่รู้”** จึงใช้ได้ดีสำหรับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ นอกจากนี้สิ่งที่เกิดขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ เป็นผลจากการตัดสินใจและการกระทำของผู้ลงทุนแต่ละคนที่เข้ามาลงทุน ซึ่งมีเป้าหมาย ความคาดหวัง วิธีการลงทุน ทักษะการตัดสินใจ ความเสี่ยง และจิตวิทยาเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกัน วิธีการและแผนการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่เหมาะสมกับผู้ลงทุนรายหนึ่ง อาจไม่เหมาะสมกับผู้ลงทุนรายอื่น ๆ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงข้อเท็จจริงที่ว่าสถานการณ์แวดล้อมทางเศรษฐกิจในปัจจุบันนี้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกวินาที

อย่างไรก็ตาม ในบทนี้เราอยากให้ออแนะนำเบื้องต้นบางประการให้คุณทราบเพื่อประกอบการพิจารณาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ คำแนะนำเหล่านี้รวบรวมจากประสบการณ์ของผู้ลงทุนชั้นนำหลายท่าน อาจไม่ได้บอกว่าคุณควรจะซื้อหรือขายหลักทรัพย์อะไร เมื่อไร อย่างไร แต่อาจบอกคุณได้ว่าพฤติกรรมการลงทุนที่มีแนวโน้มนำคุณไปสู่ความสำเร็จมีอะไรบ้าง และอะไรคือพฤติกรรมการลงทุนที่คุณพึงหลีกเลี่ยง

ผู้ลงทุนที่ประสบความสำเร็จ มักจะ

1. ตั้งเป้าหมาย กำหนดระยะเวลา แนวทางการลงทุนและวางเค้าโครงพอร์ตการลงทุนไว้อย่างชัดเจน
2. เชื่อมั่นในตัวเอง ไม่ใช่เพราะอึดตาแห่งตน แต่เพราะมีคุณสมบัติตามข้อ 1 อย่างครบถ้วน และยึดถือเป็นแนวทางในการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ
3. มีความอดทนพอที่จะค้นพบด้วยตัวเองว่าแนวทางการลงทุนที่ตนวางไว้ ถูกหรือผิดอย่างไร
4. ยอมรับความถูกต้องและความผิดพลาดในการตัดสินใจของตนอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่โยนความผิดให้ใคร
5. กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจสิ่งใหม่ และพร้อมที่จะปรับทิศทางการลงทุน หลังจากได้ไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว
6. มีเวลาให้กับการลงทุนของตนเพียงพอ เหมาะสมกับลักษณะและวิธีการลงทุนที่ตัวเองเลือกใช้
7. มี “แผนสำรอง” ไว้รองรับอยู่เสมอ หากสถานการณ์ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ จะมีแผนที่ชัดเจนว่าควรปรับเปลี่ยนพอร์ตการลงทุนของตนอย่างไร

8. รู้จักอารมณ์ความรู้สึก และขีดความกล้าได้กล้าเสียของตน โดยไม่ปล่อยให้มันเป็นนาย แต่ก็ไม่เก็บกอดมันไว้ รู้จักเรียนรู้และใช้มันให้เกิดประโยชน์ตามสถานการณ์

9. ละเอียดยรอบคอบในการบันทึก ติดตามข้อมูล เก็บรักษา เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ

10. คำนึงถึงการขาดทุน การสูญเสีย ความผิดพลาด อันอาจเกิดจากการตัดสินใจแต่ละครั้งพอ ๆ กับที่เห็นเส้นทางของผลตอบแทนและความสำเร็จ

และ **สิ่งที่ผู้ลงทุนที่ดีพึงหลีกเลี่ยง** ได้แก่

1. ไม่ตื่นตูมตามข่าวลือ แม้ว่าในบางครั้ง ข่าวลือจะมีมูลความจริงอยู่บ้างก็ตาม

2. ไม่โอ้อวด หรือเปิดเผยแผนการลงทุนของตนให้ผู้อื่นทราบ

3. ไม่ฝากการลงทุนของตนให้ใครดูแลตัดสินใจ หรือทำการแทน (ยกเว้นในกรณีที่ให้โบรกเกอร์หรือบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมช่วยดูแลตามจำนวนเงินลงทุนและระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้)

4. ไม่นำเอาอคติหรือความพอใจหรือไม่พอใจส่วนตัวใด ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการลงทุนมาประกอบการตัดสินใจ เช่น เลือกลงหุ้นบางตัวไว้เพราะบริษัทนั้นสนับสนุนพรรคการเมืองที่ตนชอบ

5. ไม่ลงทุนแบบ “ทุ่มสุดตัว” หรือ “เทหมดหน้าตัก” ให้กับการลงทุนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือการตัดสินใจครั้งใดครั้งหนึ่ง

6. ขวนขวายหาความรู้ และไม่หลงเชื่อสูตรสำเร็จ ไม่ว่าจะมาจากมืออาชีพ นักเศรษฐศาสตร์ หรือนักโหราศาสตร์ก็ตาม

7. ต้องไม่คิดว่าการลงทุนแบบใด หรือหุ้นตัวใดเป็น “ของแน่” โดยเฉพาะในระยะเวลาที่ยาวนานออกไป

8. ไม่นำผลการลงทุนของตนไปเปรียบเทียบกับผู้อื่นในลักษณะพิสูจน์ความเก่งกล้า

9. ไม่ยึดติดกับรูปแบบ หรือวิธีการลงทุนที่เคยทำให้ตนเองพลาดล้มหรือสูญเสีย

10. ไม่ลงทุนในสิ่งที่ตัวเองไม่เข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจ ก็ต้องพร้อมที่จะยอมรับว่าไม่รู้ และกล้าซักถามจนเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

หากคุณได้อ่านหนังสือเล่มนี้ตั้งแต่ต้นมาจนถึงบรรทัดนี้ ก็เท่ากับได้ทราบหลักการพื้นฐานในระดับหนึ่ง และมีความเข้าใจเบื้องต้นเพียงพอสำหรับก้าวแรกของคุณสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

บทลงท้าย

ในท้ายที่สุด เรามีคดีพจน์ในภาษาละตินบทหนึ่ง ซึ่งผู้รู้และผู้ลงทุนชั้นนำในระดับสากลจำนวนมากยอมรับและถึงกับแนะนำให้เขียนติดไว้ในที่เก็บเอกสารหรือที่ทำงานของผู้ลงทุนทั้งหลายว่า

Caveat emptor.

(Let the buyer beware.)

เราอยากปิดท้ายหนังสือเล่มนี้ ด้วยคดีพจน์ข้อนี้ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยสำหรับผู้ลงทุนชาวไทยว่า

ผู้ลงทุน ต้องไม่ประมาท

ภาคผนวก

ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิสัยทัศน์ 2546

มุ่งมั่นสู่การเป็นตลาดทุนชั้นนำแห่งหนึ่งในเอเชีย
ด้วยสินค้าคุณภาพที่สะท้อนภาพอย่างเหมาะสมกับโครงสร้าง
เศรษฐกิจไทย พร้อมด้วยเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ
ตลอดจนการบังคับใช้กฎระเบียบและการกำกับดูแลกิจการ
ในระดับมาตรฐานสากล

สถานที่ตั้ง เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10110

โทรศัพท์ 0-2229-2000 หรือ 0-2654-5656

โทรสาร 0-2654-5649

เว็บไซต์ <http://www.set.or.th>

โครงสร้างคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์

ประกอบด้วยกรรมการที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) แต่งตั้ง จำนวน 5 ท่าน และกรรมการที่บริษัทสมาชิกเลือกตั้ง จำนวน 5 ท่าน และผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ดำรงตำแหน่งกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 1 ท่าน

ลักษณะการดำเนินงาน

- เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 เปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518

- ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ และให้บริการที่เกี่ยวข้อง โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปัน
- ปัจจุบันดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
- การดำเนินงานหลักและบริการต่าง ๆ ได้แก่ การรับหลักทรัพย์จดทะเบียน และการดูแลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน การซื้อขายหลักทรัพย์ การกำกับดูแลและให้บริการบริษัทสมาชิกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย ตลอดจนการส่งเสริมและเผยแพร่ข้อมูลให้แก่มูลงทุน

ภาระหน้าที่

- เสริมสร้างการระดมเงินทุนระยะยาวของภาคธุรกิจเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
- จัดให้มีระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีความยุติธรรม
- คุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุน
- ส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนโดยรวมของประเทศ

การเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรระหว่างประเทศ

- สมาชิกของสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (The World Federation of Exchanges : FIBV)
- สมาชิกสมทบขององค์กรคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (International Organization of Securities Commission (IOSCO)
- สมาชิกของสหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์ภาคพื้นเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (East Asian and Oceanian Stock Exchanges Federation :EAOSFEF)

บริษัททยอย

- บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนต่างดาว จำกัด
- บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด
- บริษัท เซ็ทเทรอด คอท คอม จำกัด

ข้อมูลของบริษัททยอย

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

สถานที่ตั้ง ชั้น 4 และ 7 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10110

โทรศัพท์ 0-2359-1200-01

โทรสาร 0-2359-1259

เว็บไซต์ <http://www.tsd.co.th>

โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท

ประกอบด้วยผู้บริหารที่มาจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
บริษัทสมาชิก และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธนาคารแห่งประเทศไทย
จำนวนทั้งสิ้น 11 ท่าน

ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด จัดตั้งโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์รับฝากหลักทรัพย์และสำนักหักบัญชีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย โดยใช้ระบบยอดสุทธิในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์สำหรับหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ และศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ให้แก่บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนต่างดาว จำกัด

สถานที่ตั้ง ชั้น 7 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ 0-2359-1200-01 และโทรสาร 0-2359-1258

ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนต่างดาว จำกัด จัดตั้งโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการโครงการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนซึ่งเป็นคนต่างดาว จากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2540 และเริ่มประกอบธุรกิจ หลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2540 โดยรูปแบบการบริหารเป็นลักษณะกองทุนเปิด ซึ่งแต่ละกองทุนจะลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนบริษัทใดบริษัทหนึ่งเท่านั้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากองทุนรวมเหล่านี้จะถือครองโดยคนต่างดาวก็ตาม แต่ก็มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย

บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด

สถานที่ตั้ง ชั้น 7 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ 0-2359-1200-01 และโทรสาร 0-2359-1258

ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัทจัดตั้งขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนสำหรับนักลงทุนชาวต่างประเทศ จะดำเนินการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนเมื่อผู้ลงทุนต้องการซื้อหรือขายคินตราสารใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย หรือ NVDR ซึ่งจะไม่มีข้อติดขัดในเรื่องจำนวนหลักทรัพย์ที่ถือครองหรือสัญชาติผู้ลงทุนที่ถือตราสารดังกล่าว สามารถรับสิทธิประโยชน์ทางการเงินได้เสมือนลงทุนโดยตรงในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นเงินปันผล สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน (Right/TSR) หรือใบสำคัญแสดงสิทธิในการจองซื้อหุ้นสามัญ (Warrants) แต่ไม่มีสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

บริษัท เซ็ทเทรอด ดอท คอม จำกัด

สถานที่ตั้ง ชั้น 8 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ 0-2229-2084-88 โทรสาร 0-2654-5583

ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัท เซ็ทเทรอด ดอท คอม จำกัด จัดตั้งขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บริการที่เป็นทางเลือกสำหรับการพัฒนาระบบรับส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ตให้แก่บริษัทสมาชิก เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายและอัตราเสี่ยงในการลงทุนโดยรวมของธุรกิจ โดยไม่ต้องลงทุนพัฒนาเครือข่ายของตนเอง โดยให้บริการพัฒนาระบบงานด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบเครือข่ายสื่อสารที่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับการซื้อขายหลักทรัพย์ให้แก่บริษัทหลักทรัพย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้บริการ ด้านเทคโนโลยีที่ต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการซื้อขายหลักทรัพย์ ผ่านอินเทอร์เน็ตหรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 เป็นผู้กำกับดูแลและกำหนดนโยบายพัฒนาตลาดทุนทั้งระบบ ได้แก่ การออกหลักทรัพย์ จำหน่ายให้แก่ประชาชนในตลาดแรก ธุรกิจการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดรองและการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ รวมถึงการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ และการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอีกไม่น้อยกว่า 4 คน แต่ไม่เกิน 6 คน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านการบัญชี และด้าน การเงิน ด้านละหนึ่งคน

- สมาคมบริษัทจัดการลงทุน (Association of Investment Management Companies: AIMC) เป็นสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางของบริษัทหลักทรัพย์ประเภทบริษัทจัดการลงทุน ทำหน้าที่ในการสร้างมาตรฐานและพัฒนาการลงทุนและตลาดทุนไทย ตลอดจนรักษาผลประโยชน์และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ลงทุนในกองทุนรวม

- สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ (Association of Securities Companies: ASCO) เป็นสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางของบริษัทหลักทรัพย์ทุกประเภท เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบริษัทหลักทรัพย์ และให้ความร่วมมือกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมการพัฒนาคาตลาดทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทย สมาคมฯ ยังจัดให้มีการฝึกอบรมด้านธุรกิจหลักทรัพย์แก่นักวิชาการของสมาชิกสมาคม และจัดสอบเพื่อให้ประกาศนียบัตรแก่เจ้าหน้าที่การตลาดของบริษัทหลักทรัพย์อีกด้วย
- สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ (Securities Analysts Association : SAA) เป็นสมาคมที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร่วมกับสมาคมบริษัทหลักทรัพย์จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2534 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาการด้านการวิเคราะห์หลักทรัพย์และการเงิน ตลอดจนเสริมสร้างมาตรฐานจรรยาบรรณและคุณภาพของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์เพื่อความก้าวหน้าของตลาดทุนไทย
- สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย (Thai Investors Association) จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายสมาคมเมื่อปีพ.ศ. 2532 มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการวิเคราะห์หลักทรัพย์ และเผยแพร่ข่าวสารแก่ผู้ลงทุน ตลอดจนให้ความร่วมมือและประสานงานกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการลงทุนในหลักทรัพย์และพัฒนาคาตลาดทุนไทย
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors Association : IOD) ร่วมจัดตั้งโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ธนาคารแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาตลาดทุนไทย และธนาคารโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและสนับสนุนบทบาทของกรรมการบริษัทใน

การบริหารและกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) และเป็นศูนย์กลางให้ความรู้และจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐาน และคุณภาพของกรรมการบริษัทในประเทศไทยให้เป็นที่น่าเชื่อถือแก่นักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทอื่น

- ศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย (Thai Bond Dealing Center : TBDC) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการซื้อขายตราสารหนี้ และเป็นหน่วยงานสำคัญในการพัฒนาตลาดซื้อขายตราสารหนี้ของประเทศไทย

ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการของตลาดหลักทรัพย์

บริษัทไทยหรือนิติบุคคลต่างประเทศที่ลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ เมื่อมีเงินได้เกิดขึ้นจะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างชาติที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย
เงินกำไรจากการขายหลักทรัพย์	ไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย แต่ต้องนำเงินกำไรที่ได้มารวมคำนวณหากกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	- ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 15 เว้นแต่เงินกำไรจากการขายหน่วยลงทุนหลักทรัพย์ของกองทุนรวม ตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ไม่ต้องเสียภาษี

ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างชาติที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย
เงินปันผล	<p>ต้องนำเงินปันผลที่ได้รับมารวมเป็นรายได้เพียงครั้งหนึ่ง ของจำนวนที่ได้รับ และถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 10 และสามารถนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายมาเครดิตออกจากภาษีที่ต้องเสียได้ ยกเว้นกรณีต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ กรณีเป็นบริษัทจดทะเบียน จะได้รับยกเว้นไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และหากได้ถือหุ้นไว้ไม่น้อยกว่า 3 เดือน ก่อนและหลังวันที่มีเงินได้จากเงินปันผล จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลมารวมเป็นรายได้ในการคำนวณหากำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีทั้งจำนวน ■ กรณีเป็นบริษัทจำกัดที่ถือหุ้นในบริษัทจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียง และบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลมิได้ถือหุ้นในบริษัทผู้รับเงินปันผล จะได้รับยกเว้นไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และหากเป็นเงินปันผลที่ได้จากหุ้นที่ได้ถือไว้ไม่น้อยกว่า 3 เดือน ก่อนและหลังวันที่มีเงินได้จากเงินปันผล จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลเป็นรายได้ในการคำนวณหากำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีทั้งจำนวน ■ กรณีได้รับส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวม ตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 จะไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย แต่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ แต่ถ้าในกรณี ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> • กรณีบริษัทจดทะเบียนที่ได้ถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า 3 เดือน ก่อนและหลังวันที่มีเงินส่วนแบ่งกำไร จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่วนแบ่งกำไรมารวมเป็นรายได้ในการคำนวณหากำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีทั้งจำนวน 	<p>- ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 10 เว้นแต่ไม่เป็นเงินส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวม ตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ไม่ต้องเสียภาษี</p>

ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างชาติที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย
	<ul style="list-style-type: none"> • กรณีบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่ได้ถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า 3 เดือนก่อนและหลังวันที่มีเงินส่วนแบ่งกำไร จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่วนแบ่งกำไรมารวมเป็นรายได้ในการคำนวณหากำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีครั้งหนึ่ง ■ กรณีได้รับเงินปันผลจากบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือ BOI ไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ 	
ดอกเบี้ยหุ้นกู้	ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 1 และต้องนำไปรวมคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีปลายปีด้วย	- ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา ร้อยละ 15
อากรแสตมป์ (ตราสาร การโอน)	คิดตามราคาหุ้นที่ชำระแล้วหรือตามราคา ในตราสารการโอน แล้วแต่อย่างใดมากกว่าในอัตรา 1 บาท สำหรับทุกจำนวน 1,000 บาทหรือเศษของ 1,000 บาท ยกเว้นกรณีการโอนหลักทรัพย์จดทะเบียน ที่ตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์(ประเทศไทย) จำกัด เป็น นายทะเบียนสำหรับการโอนหลักทรัพย์นั้น	- เหมือนผู้ลงทุนไทย

หมายเหตุ : ในกรณีของผู้ลงทุนที่เป็นนิติบุคคลต่างชาติบางประเทศนั้น อัตราภาษีดังกล่าวข้างต้นอาจได้รับการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินกำไรจากการขายหลักทรัพย์ เงินปันผล และดอกเบี้ยหุ้นกู้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาภาษีซ้อน ขณะเดียวกัน กรณีผู้ลงทุนบุคคลธรรมดาต่างชาติอาจได้รับการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับ เงินปันผล และดอกเบี้ยหุ้นกู้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาภาษีซ้อน

ปัจจุบันมีประเทศที่เป็นคู่สัญญาอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศไทยรวมทั้งสิ้น 43 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ แคนาดา ญี่ปุ่น เดนมาร์ก นอร์เวย์ นิวซีแลนด์ เนเธอร์แลนด์ เนปาล เบลเยียม โปแลนด์ ฝรั่งเศส ฟิลิปปีนส์ มาเลเซีย โรมานีอ่า ลักเซมเบิร์ก เวียดนาม สเปน สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน สหรัฐอเมริกา อิตาลี อิสราเอล แอฟริกาใต้ สาธารณรัฐสาธารณรัฐเยอรมัน สาธารณอาณาจักรอังกฤษและไอร์แลนด์เหนือ สาธารณรัฐเชก สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐปากีสถาน สาธารณรัฐฟินแลนด์ สาธารณรัฐออสเตรีย สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐเดนมาร์ก สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐเอสโตเนีย สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐอุซเบกิสถาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สาธารณรัฐอียิปต์ ไชปรัส และบัลแกเรีย

รายชื่อและที่อยู่ของบริษัทสมาชิก

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
1	บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด 191 อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 29 ถนนสีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2231-3777 โทรสาร 0-2231-3797 http://www.bualuang.co.th	BLS
2	บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด 48/2 ทิสโก้ทาวเวอร์ ถนนสาทรเหนือ บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2633-6999 โทรสาร 0-2633-6150 http://www.tiscosec.com	TSC
3	บริษัทหลักทรัพย์ แอ๊ดคินซัน จำกัด (มหาชน) 132 อาคารสินธร 1 ชั้น 2 ถนนวิฑูย์ ลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-3733 โทรสาร 0-2254-4032 http://www.asl.co.th	ASL
4	บริษัทหลักทรัพย์ ดีบีเอส วิคเคอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด 989 อาคารสยามทาวเวอร์ ชั้น 14-15 ถนนพระราม 1 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-1222 โทรสาร 0-2658-1441 http://www.th-dbsvickers.com	DBSV
5	บริษัทหลักทรัพย์ ชิกโก้ จำกัด (มหาชน) 130-132 อาคารสินธร ทาวเวอร์ 2 ชั้น 1-2 ถนนวิฑูย์ ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2627-3100 โทรสาร 0-2263-2043 http://www.brokernumberfive.com	SICSEC
6	บริษัทหลักทรัพย์ เมอร์ริล ลินช์ ภัทร จำกัด 252/6 อาคารเมืองไทย-ภัทร 1 ชั้น 6-11 ถนนรัชดาภิเษก ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320 โทร. 0-2305-9000 โทรสาร 0-2275-3040 http://www.ml.com	MLP

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
7	บริษัทหลักทรัพย์ บีที จำกัด 44 อาคารไทยธนาคาร ชั้น G, 23-26 ซ.หลังสวน ถ.เพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2657-9000 โทรสาร 0-2657-9111 http://www.BTsecurities.com	BTSEC
8	บริษัทหลักทรัพย์ เอบีเอ็น แอมโร เอเชีย จำกัด (มหาชน) 175 อาคารสารคดีห้าเวออร์ ชั้น 3 ถนนสาทรใต้ ทุ่งมหาเมฆ สาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2285-1666, 0-2285-1777 โทรสาร 0-2285-1900 http://www.ast.co.th	AST
10	บริษัทหลักทรัพย์ ไอ.บี. จำกัด 152 อาคารอินโดซูเอซ ชั้น 6 ถนนวิทยุ ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2256-7888, 0-2256-7999 โทรสาร 0-2256-7893-4 http://www.indocarrsec.com	IB
11	บริษัทหลักทรัพย์ แอสเซท พลัส จำกัด 193/111-115 อาคารเลครัชดา ชั้น 27 ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ คลองเตย กรุงเทพฯ 10100 โทร. 0-2661-9999, 0-2264-0666 โทรสาร 0-2661-9486 http://www.assetplus.com	ASSET
12	บริษัทหลักทรัพย์ หยวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด 540 อาคารเมอริควีทาวเวอร์ (อาคารวรรณเพลส) ชั้น 8-10 ถนนเพลินจิต ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-6300 โทรสาร 0-2658-6383 http://www.yuanta.co.th	YUANTA
13	บริษัทหลักทรัพย์ เคจีโอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) 323 อาคารยูไนเต็ดเซ็นเตอร์ ชั้น 23 ถนนสีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2231-1111 โทรสาร 0-2267-8260 http://www.kgieworld.com	KGI
14	บริษัทหลักทรัพย์ พัฒนสิน จำกัด (มหาชน) 21/3 อาคารไทยวา ทาวเวอร์ ชั้น 1 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2285-0060, 0-2677-3333 โทรสาร 0-2285-0620 http://www.cns.co.th	CNS

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
15	บริษัทหลักทรัพย์ เอส จี สินเอเชีย จำกัด 622 อาคารเอ็มโพเวียม ชั้น 11/1-8 ถนนสุขุมวิท 24 คลองตัน คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร. 0-2658-9000 โทรสาร 0-2658-9003	SGACS
16	บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด 444 อาคารเอ็มบีเค ทาวเวอร์ ชั้น 14 ถนนพญาไท วังใหม่ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2217-9595, 0-2217-9622, 0-2217-8888 โทรสาร 0-2217-9642 http://www.natsec.co.th	NATSEC
19	บริษัทหลักทรัพย์ เกียรตินาคิน จำกัด 500 อาคารเอ็มรินทร์ทาวเวอร์ ชั้น 7 ถนนเพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2256-9898-9 โทรสาร 0-2256-9783, 0-2256-9756 http://www.kks.co.th	KKS
22	บริษัทหลักทรัพย์ ทริเน็ต จำกัด 179/109-110 ชั้น 25 อาคารบางกอกซีดี ทาวเวอร์ ถนนสาทรใต้ ทุ่งมหาเมฆ สาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2286-3999 โทรสาร 0-2286-6333, 0-2286-6777 http://www.trinitythai.com	TRINITY
23	บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด 130 อาคารสินธร 3 ชั้น 26 ถนนวิทญู ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-3500 โทรสาร 0-2263-3801-2 http://www.scbsec.com	SCBS
26	บริษัทหลักทรัพย์ ยูโอบี เคย์เฮียน (ประเทศไทย) จำกัด 130-132 อาคารสินธร ถ.วิทญู ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2659-8000 โทรสาร 0-2263-2306	UOBKHST
27	บริษัทหลักทรัพย์ บีฟิท จำกัด 25 อาคารกรุงเทพประกันภัย ชั้น 22 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2677-4330 โทรสาร 0-2677-4328 http://www.bfit.co.th	BFITSEC

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
28	บริษัทหลักทรัพย์ ไอเอ็นจี (ประเทศไทย) จำกัด 130-132 อาคารสินธร 1 ชั้น 8 ถนนวิฑูรย์ ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-2888-9 โทรสาร 0-2263-2898 http://www.ing.com	INGT
29	บริษัทหลักทรัพย์ กรุงศรีอยุธยา จำกัด 898 อาคารเพลินจิตทาวเวอร์ ชั้น 4 ถนนเพลินจิต กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-6767 โทรสาร 0-2263-0408 http://www.ays.co.th	AYS
30	บริษัทหลักทรัพย์ อินเทล วิชั่น จำกัด อาคารเมอริควี ชั้น 17 เลขที่ 540 ถนนเพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-5800 โทรสาร 0-2658-5799	IVS
33	บริษัทหลักทรัพย์ ฟินันซ่า จำกัด 48/14-15 ชั้น 8 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ถนนสาทรเหนือ สีสลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2638-0300 โทรสาร 0-2638-0301 http://www.finansa.com	FINANSA
34	บริษัทหลักทรัพย์ ฟิลลิป (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) 849 อาคารวรวัดมน ชั้น 15 ถนนสีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2268-0999, 0-2635-1700 โทรสาร 0-2268-1621 http://www.phillip.co.th	PHILIP
38	บริษัทหลักทรัพย์ ยูไนเต็ด จำกัด (มหาชน) 1550 อาคารแกรนด์อิมินิเทอร์ทาวเวอร์ ชั้น 4-5 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ราชเทวี กรุงเทพฯ 10310 โทร. 0-2207-0038 โทรสาร 0-2207-0404 http://www.unitedsec.com	US

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
41	บริษัทหลักทรัพย์ เจ.พี. มอร์แกน (ประเทศไทย) จำกัด 20 อาคารบูรพาภิวัตน์ ชั้น 2-3 ถ.สาทรเหนือ สยาม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2684-2600 โทรสาร 0-2684-2610	JPM
42	บริษัทหลักทรัพย์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด 540 อาคารเมเจอร์สแควร์ ทาวเวอร์ ชั้น 8-10 ถ. เพชรินิจิต ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-6300 โทรสาร 0-2658-6301 http://www.kimeng.co.th	KIMENG
43	บริษัทหลักทรัพย์ บีเอ็นพี พารีบาส์ ฟิรกริน (ประเทศไทย) จำกัด 444 อาคารเอ็มบีเค ทาวเวอร์ ชั้น 19 ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2659-8999 โทรสาร 0-2216-3542 http://www.peregrineonline.co.th	BNPPP
45	บริษัทหลักทรัพย์ ซี แอล เอส เอ (ประเทศไทย) จำกัด 87 อาคารเอ็มไทย ทาวเวอร์ ชั้น 16 ถนนวิฑูย ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2253-2945 โทรสาร 0-2253-0534 http://www.clsa.com	CLSA
47	บริษัทหลักทรัพย์ ซีมิโก้ จำกัด (มหาชน) 287 อาคารลิเบอร์ตีสแควร์ ชั้น 16 ถนนสีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2695-5000 โทรสาร 0-2631-1709 http://www.seamico.com	ZMICO
49	บริษัทหลักทรัพย์ ยูบีเอส วอร์เบิร์ก จำกัด 93/1 อาคารดิทแฮล์ม ทาวเวอร์ เอ ชั้น 13 ถนนวิฑูย ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2252-3867, 0-2651-5700 โทรสาร 0-2252-3965 http://www.ubswarburg.com	UBSW

มิถุนายน 2545

รายชื่อและที่อยู่ของ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน

ชื่อและที่อยู่	ชื่อย่อ
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม กลสิกรไทย จำกัด 252/38-41 อาคารสำนักงานเมืองไทย-ภัทร 1 ชั้น 31 ถนนรัชดาภิเษก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320 โทร. 0-2693-2300 โทรสาร 0-2693-2320 http://www.tfam.co.th</p>	TFAM
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) 193-195 อาคารเคครีซดา ชั้น 30-32 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร. 0-2661-9000-99 โทรสาร 0-2661-9102-3 http://www.mfcfund.com</p>	MFC
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ปริมาเวสต์ จำกัด 900 อาคารต้นสนทาวเวอร์ ชั้น 5 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2257-0555 ,0-2257-0361-7 โทรสาร 0-2257-0360 http://www.primavest.com</p>	PRIMAVEST
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ทหารไทย จำกัด อาคารอับดุลราฮิม ชั้น 28 ถนนพระราม 4 แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2636-1818 โทรสาร 0-2636-1820990 http://www.tmbam.com</p>	TMBAM
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ไทยพาณิชย์ จำกัด 132 อาคารสินธร 3 ชั้น 23 ถนนวิฑู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-2800 โทรสาร 0-2263-4044 http://www.scbam.com</p>	SCBAM

ชื่อและที่อยู่	ชื่อย่อ
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บีโอเอ จำกัด 179/6-10 อาคารบางกอกซีทีทาวเวอร์ ชั้น 5 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2679-5353 โทรสาร 0-2679-5571-5 http://www.boaam.com</p>	BOAAM
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด 898 อาคารเพลินิจิตทาวเวอร์ ชั้น 15 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-0800 โทรสาร 0-2263-0811-4 http://www.nasset.co.th</p>	NASSET
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรม จำกัด อาคารเกษรเพลซ ชั้น 5 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2659-8888 โทรสาร 0-2659-8860-1 http://www.one-asset.com</p>	ONEAM
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน อเบอร์ดีน จำกัด 90/42-43 อาคารสารธานี 1 ชั้น 16 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2636-8248 โทรสาร 0-2636-6482 http://www.aberden-asset.co.th</p>	ABERDEN
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด 48/16-17 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 9 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2633-7777 โทรสาร 0-2633-7300 http://www.tiscoasset.com</p>	TISCOASSET
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด 175 อาคารสารธานีซีทีทาวเวอร์ ห้อง 2601 ชั้น 26 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2679-6400 โทรสาร 0-2679-5995-627</p>	BBLAM

ชื่อและที่อยู่	ชื่อย่อ
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ไอเอ็นจี (ประเทศไทย) จำกัด</p> <p>2 อาคารเพลินจิตเซ็นเตอร์ ชั้น 17 B สุขุมวิท ซอย 2 เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร. 0-2656-9111 โทรสาร 0-2656-9119 http://www.ingfundsthai.com</p>	ING-FUND
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงเทพ จำกัด</p> <p>11 อาคารคิวเฮาส์สาทร ชั้น 10 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2679-2030 โทรสาร 0-2679-1820-21 http://www.ktam.co.th</p>	KTAM
<p>บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ออยุธยาเจเอฟ จำกัด</p> <p>898 อาคารเพลินจิตทาวเวอร์ ชั้น 8 เอ ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร.0-2263-0200 โทรสาร 0-2263-0198-9 http://www.ajffunds.com</p>	AJF

มิถุนายน 2545

หมวดคำศัพท์
ที่เกี่ยวกับการลงทุนใน
ธุรกิจหลักทรัพย์

กระดานต่างประเทศ (Foreign Board)

เป็นกระดานซื้อขายหลักทรัพย์ที่ไชรองรับการซื้อขายของผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ หลักทรัพย์ที่นำมาขายผ่านกระดานต่างประเทศต้องเป็นหลักทรัพย์ที่มีชื่อชาวต่างประเทศเป็นเจ้าของ

กระดานหลัก (Main Board)

เป็นกระดานซื้อขายสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีปริมาณตามหน่วยซื้อขาย (Board Lot) หรือมากกว่าในปริมาณที่เป็นทวีคูณของ 1 Board Lot เช่น 2, 3, 4, ... Board Lots เป็นต้น

กองทุนตราสารทุน (Equity Fund)

คือกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นโดยมีนโยบายนำเงินไปลงทุนในตราสารทุน (Equity) ของบริษัทต่าง ๆ เงินปันผลจากกองทุนประเภทนี้จะไม่แน่นอน แต่จะมีอัตราสูงกว่าอัตราเงินปันผลจากกองทุนตราสารหนี้

กองทุนตราสารหนี้ (Fixed-Income Fund)

คือกองทุนรวมที่มีนโยบายลงทุนเฉพาะในตราสารหนี้ เช่น หุ้นกู้ประเภทต่าง ๆ ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ตั๋วสัญญาใช้เงิน ฯลฯ ซึ่งจะมีรายได้จากดอกเบี้ยเป็นหลัก ผู้ลงทุนที่ถือหน่วยลงทุนของกองทุนรวมประเภทนี้จะได้ผลตอบแทนไม่สูงมาก เมื่อเทียบกับกองทุนรวมที่มุ่งลงทุนในตราสารทุน (Equity Fund) แต่จะได้รับผลตอบแทนที่แน่นอนกว่า

กองทุนปิด (Closed-Ended Fund)

คือกองทุนรวมประเภทที่กำหนดขนาดกองทุนไว้แน่นอนตั้งแต่เริ่มจัดตั้งกองทุน เมื่อกองทุนรวมนี้ขายหน่วยลงทุนหมดแล้วจะไม่มีกรออกหน่วยลงทุนใหม่มาขายอีก และผู้ถือหน่วยลงทุนไม่สามารถนำหน่วยลงทุนที่ถืออยู่ไปขายคืนแก่กองทุนได้จนกว่าจะหมดอายุกองทุน อย่างไรก็ตาม กองทุนรวมประเภทนี้จะนำหน่วยลงทุนเข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์เพื่อให้หน่วยลงทุนมีสภาพคล่องสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้

กองทุนเปิด (Open-Ended Fund)

เป็นกองทุนรวมประเภทไม่จำกัดขนาดกองทุน ซึ่งสามารถออกหน่วยลงทุนใหม่ขายได้ตลอดเวลาที่มีผู้ต้องการซื้อ และจะรับซื้อคืนหน่วยลงทุนจากผู้ถือที่ต้องการขายคืนด้วย โดยราคาขายและรับซื้อคืนหน่วยลงทุนจะขึ้นอยู่กับราคาทรัพย์สิน

สุทธิต่อหน่วยลงทุนเป็นเกณฑ์ในการกำหนด กองทุนรวมประเภทนี้จะไม่นำ หน่วยลงทุนเขาจดทะเบียนเพื่อซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เพราะผู้ลงทุนสามารถ ซื้อหรือขายหน่วยลงทุนดังกล่าวกับกองทุนรวมนั้น ได้อยู่แล้ว

กองทุนรวม (Mutual Fund)

เป็นโครงการลงทุนที่จัดตั้งขึ้นและบริหารโดยบริษัทจัดการลงทุน ในการจัดตั้ง กองทุนรวมแต่ละกอง บริษัทจัดการลงทุนจะออกหน่วยลงทุน (Unit Trusts) เสนอขายแก่ผู้ลงทุนทั่วไป เพื่อระดมเงินไปลงทุนในตราสารการเงินประเภท ต่าง ๆ ตามนโยบายการลงทุนที่ระบุไว้ในการขออนุญาตจัดตั้งกองทุนรวม

การขายชอร์ต (Short Selling)

คือการขายหุ้น โดยที่ผู้ขายได้ยืมหุ้นนั้นมาจากบริษัทหลักทรัพย์หรือจากสถาบัน ที่ให้บริการยืมหุ้น ผู้ขายชอร์ตจะต้องวางเงินประกัน (Margin) ไว้กับบริษัทผู้ให้ ยืมหุ้น ในจำนวนไม่ต่ำกว่าอัตราที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และเงินจากการขาย หุ้นจะต้องเก็บไว้ที่บริษัทนายหน้าเพื่อเป็นหลักประกันด้วย จนกว่าผู้ขายชอร์ต จะส่งคืนหุ้นจำนวนที่ยืมไปครบทั้งหมด โดยระหว่างที่ยังไม่ส่งคืนหุ้น ผู้ขาย ชอร์ตจะต้องมอบสิทธิประโยชน์ใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น การจ่ายเงินปันผล หรือการให้สิทธิจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้กับบริษัทนายหน้าของตน เพื่อส่งมอบต่อ ให้แก่เจ้าของหุ้นที่ยืมอีกทอดหนึ่ง

การชำระค่าซื้อขายแบบยอดสุทธิ (Net Settlement)

เป็นการชำระราคาหลักทรัพย์ในลักษณะที่บริษัทหลักทรัพย์นำค่าซื้อและค่าขาย หลักทรัพย์ตัวเดียวกันในวันเดียวกันของผู้ลงทุนรายเดียวกันมาหักกลบลบกัน เพื่อทยอยสุทธิ และเมื่อถึงวันทำการที่ T+3 ซึ่งเป็นวันชำระราคาหลักทรัพย์ ผู้ลงทุนก็เพียงแต่ชำระเงินส่วนต่างที่มูลค่าซื้อมากกว่ามูลค่าขายเท่านั้น การชำระ ค่าซื้อประเภทนี้จะช่วยให้ผู้ลงทุนไม่ต้องชำระเงินเต็มจำนวนยอดที่ซื้อทุกครั้ง ทำให้ผู้ลงทุนมีสภาพคล่องมากขึ้น

การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ (Clearing and Settlement)

เป็นกระบวนการที่บริษัทสมาชิกผู้ซื้อชำระราคาหลักทรัพย์และรับมอบหลักทรัพย์ ที่ซื้อจากบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัทสมาชิก ผู้ขายส่งมอบหลักทรัพย์และรับชำระเงินค่าขายหลักทรัพย์จากบริษัท ศูนย์ รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งต้องกระทำในวันทำการที่ T+3 ภายหลังจากวันตกลงซื้อขายหลักทรัพย์ การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ ดังกล่าวกระทำกันโดยให้ยอดสุทธิซื้อและยอดสุทธิขายของแต่ละบริษัทสมาชิก

การซื้อขายรายใหญ่ (Big Lot)

เป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่ง (อาจเป็นหุ้นหรือตราสารหนี้ก็ได้) จำนวนเดียวโดยไม่แบ่งย่อย และมีปริมาณหรือมูลค่าการซื้อขายเท่ากับหรือสูงกว่าปริมาณหรือมูลค่าที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์กำหนดว่าการซื้อขายคราวละตั้งแต่ 1 ล้านหุ้นหรือมูลค่า 3 ล้านขึ้นไป ถือเป็น การซื้อขายรายใหญ่ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์จัดกระดานซื้อขายรายใหญ่ (Big-Lot Board) ไว้รองรับการซื้อขายลักษณะนี้โดยเฉพาะ

การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายใน (Insider Trading)

คือการที่บุคคลที่ทราบข้อมูลภายในของบริษัทที่ยังไม่ได้มีการเผยแพร่สู่สาธารณชน และใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ได้มีข้อกำหนดห้ามมิให้บุคคลภายในใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์และกำหนดโทษไว้ด้วย

การได้มาซึ่งสินทรัพย์ (Acquisition of Asset)

คือการเข้าซื้อหรือรับโอนหรือแลกเปลี่ยน เพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ของบริษัทอื่น เช่น การซื้อหุ้นทุน การแลกเปลี่ยน การซื้อที่ดิน การซื้อสิทธิการเช่าอาคาร การซื้อสิทธิการใช้ที่ดินหรืออาคาร เป็นต้น ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์มีข้อกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยข้อมูลตามนัยสำคัญแห่งการได้มาซึ่งสินทรัพย์ของบริษัทอื่น

การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ (Due Diligence)

คือการตรวจสอบและประเมินทรัพย์สิน ตลอดจนหนี้สินของบริษัทว่ามีมูลค่าถูกต้องครบถ้วนตามบัญชีและมืออยู่จริง

การทำกำไรจากผลต่างของราคาในสองตลาด (Arbitrage)

คือการซื้อสินค้าในตลาดที่ราคาถูกและขณะเดียวกันก็ส่งขายสินค้านั้น (หรือสินค้าประเภทเดียวกันนั้น) ในจำนวนเดียวกันในอีกตลาดที่ราคาสูงกว่า เพื่อรับผลกำไรจากส่วนต่างของราคาในสองตลาด การทำ Arbitrage นี้จะทำให้เฉพาะกับสินค้าที่มีการซื้อขายมากกว่าหนึ่งตลาด เช่น ซื้อขายในตลาดปกติที่ส่งมอบทันที ซื้อขายในตลาดล่วงหน้า และซื้อขายในตลาด Options เป็นต้น สินค้าประเภทนี้ ได้แก่ เงินตราต่างประเทศ หุ้น ดัชนีราคาหุ้น พันธบัตรรัฐบาล อัตราดอกเบี้ย และสินค้าทางด้านการเกษตร เป็นต้น

การทำคําสอนซื้อหุ้นต่อผู้ถือหุ้นทั่วไป (Tender Offer)

เป็นการแจ้งแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ถึงความต้องการจะซื้อหุ้นบริษัทดังกล่าวจากผู้ถือหุ้น โดยระบุจำนวนหุ้น ราคา และกำหนดเวลาที่ี่ต้องการรับซื้อไว้ โดยทั่วไปการทำ Tender Offer นี้ มักจะเกิดขึ้น โดยที่ผู้ทำคําสอนซื้ออํานาจมีวัตถุประสงค์จะเข้าไปบริหารบริษัทดังกล่าว

การปั่นหุ้น (Manipulation)

คือการซื้อขายหลักทรัพย์ใด ๆ โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อสร้างสภาพการซื้อขายให้ผิดไปจากภาวะที่เป็นจริงโดยเจตนาให้ผู้อื่นซื้อหรือขายหลักทรัพย์ด้วยความเข้าใจผิด การกระทำดังกล่าวนี้ ถือเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีบทกำหนดโทษไว้ด้วย

การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental Analysis)

คือ การประเมินมูลค่าของหลักทรัพย์ในปัจจุบัน โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและราคาหลักทรัพย์ที่คาดว่าจะขายได้ในอนาคต โดยผู้ลงทุนจะซื้อหลักทรัพย์นั้นหากพบว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวต่ำกว่ามูลค่าตามพื้นฐานที่คำนวณได้ และจะขายหลักทรัพย์นั้นหากพบว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวสูงกว่ามูลค่าตามพื้นฐาน ในการวิเคราะห์ผู้ลงทุนจะต้องศึกษาภาวะเศรษฐกิจ ภาวะการเมือง ภาวะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการดำเนินงาน รวมทั้งฐานะทางการเงินของบริษัทผู้ออกหุ้น

การเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชน (Public Offering)

คือการที่บริษัทนำหลักทรัพย์ของตนออกเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป โดยมีจุดประสงค์เพื่อระดมเงินทุนไปขยายกิจการและเพื่อกระจายการถือครองหลักทรัพย์ให้ประชาชนทั่วไป ซึ่งจะต้องกระทำผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่รับเป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriters) และได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. และต้องจัดทำหนังสือชี้ชวนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share/ EPS)

คือส่วนของกำไรสุทธิที่แบ่งเฉลี่ยแก่หุ้นสามัญแต่ละหุ้น

กำไรส่วนทุน (Capital Gain)

คือผลกำไรที่เกิดขึ้นจากการขายหุ้นออกไปในราคาที่สูงกว่าราคาที่ซื้อมา กำไรส่วนทุนที่ผู้ลงทุนบุคคลธรรมดาได้รับจากการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้

ข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์ (Listing Agreement)

คือข้อตกลงระหว่างบริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ในการนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนเพื่อให้มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์

เครื่องหมายแสดงการไม่ได้รับสิทธิต่างๆ (XA, XD, XI, XM XR, XW, XS)

เป็นเครื่องหมายที่ตลาดหลักทรัพย์แสดงไว้บนหลักทรัพย์เป็นระยะเวลาล่วงหน้า 3 วันทำการก่อนวันปิดสมุดทะเบียนพักการ โอนหลักทรัพย์นั้น เพื่อแสดงให้ผู้ลงทุนทราบว่าในวันนั้นผู้ซื้อหลักทรัพย์นั้นจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามประเภทที่ระบุจากการปิดสมุดทะเบียนพักการ โอนหุ้นที่กำลังจะเกิดขึ้น

โดยรายละเอียดของเครื่องหมายแต่ละตัวมีดังนี้

- XA (Excluding All)

ผู้ซื้อหุ้นไม่ได้สิทธิทุกประเภทที่บริษัทประกาศให้ในคราวนั้น

- XD (Excluding Dividend)

ผู้ซื้อหุ้นไม่ได้สิทธิรับเงินปันผลที่ประกาศจ่ายในงวดนั้น

- XI (Excluding Interest)

ผู้ซื้อหุ้นไม่ได้สิทธิรับดอกเบี้ยที่ประกาศจ่ายในงวดนั้น

- XM (Excluding Meeting)

ผู้ซื้อไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น

- XR (Excluding Right)

ผู้ซื้อหุ้นไม่ได้สิทธิจองซื้อหุ้นออกใหม่

- XW (Excluding Warrant)

ผู้ซื้อหุ้นไม่ได้สิทธิรับใบสำคัญแสดงสิทธิในการจองซื้อหลักทรัพย์

- XS (Excluding Short Term Warrant)

ผู้ซื้อหุ้นไม่ได้สิทธิรับใบสำคัญแสดงสิทธิระยะสั้นในการจองซื้อหลักทรัพย์

เครื่องหมายเฮซ (H) ย่อมาจาก Halt Trade

เป็นเครื่องหมายแสดงให้ผู้ลงทุนทราบว่าหลักทรัพย์ดังกล่าวอยู่ระหว่างห้ามซื้อขายสำหรับช่วงเวลาซื้อขายรอบนั้น โดยมีสาเหตุมาจาก

1. มีข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหลักทรัพย์ หรือต่อการตัดสินใจลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ยังไม่ได้รับรายงานจากบริษัทและอยู่ระหว่างสอบถามข้อเท็จจริง
2. ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทใดบริษัทหนึ่งน่าสงสัยว่าจะมีผู้ลงทุนบางกลุ่มทราบข้อมูลหรือข่าวสารที่สำคัญ และอยู่ในระหว่างสอบถามข้อเท็จจริง

3. บริษัทขอให้ตลาดหลักทรัพย์ขึ้นเครื่องหมาย H เนื่องจากบริษัทอยู่ระหว่างรอการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารที่สำคัญ
4. มีเหตุที่อาจส่งผลกระทบต่อการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น

เครื่องหมายเอ็นพี (NP) ย่อมาจาก Notice Pending

เป็นเครื่องหมายที่ติดไว้บนหลักทรัพย์เพื่อแสดงให้เห็นผู้ลงทุนทราบว่า ณ เวลานั้น ตลาดหลักทรัพย์กำลังรอคำชี้แจงหรือรายงานข้อมูลเพิ่มเติมจากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าว หรือกำลังรอการเปิดเผยงบการเงินหรือรายงานอื่นใดที่บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จะต้องรายงานตามเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

เครื่องหมายเอ็นอาร์ (NR) ย่อมาจาก Notice Received

ตลาดหลักทรัพย์จะติด NR ไว้บนหลักทรัพย์ที่เพิ่งถูกถอนเครื่องหมาย NP เพื่อแจ้งให้ผู้ลงทุนทราบว่าตลาดหลักทรัพย์ได้รับแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือรายงานคำชี้แจงจากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าวอย่างพอเพียง และได้ทำการเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบโดยทั่วกันแล้ว

เครื่องหมายเอสพี (SP) ย่อมาจาก Suspension

เป็นเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นทราบว่าหลักทรัพย์ดังกล่าวอยู่ระหว่างห้ามซื้อขายเป็นการชั่วคราวเกินกว่าหนึ่งรอบการซื้อขาย โดยมีสาเหตุจาก

1. กรณีเช่นเดียวกับข้อ 1-3 ของการขึ้นเครื่องหมาย H และบริษัทยังไม่สามารถชี้แจงหรือเปิดเผยข้อมูลได้ทันที
2. บริษัทฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์
3. บริษัทไม่นำส่งงบการเงินให้ตลาดหลักทรัพย์ภายใน 5 วันทำการ
4. บริษัทนำส่งงบการเงินล่าช้าติดต่อกัน 3 ครั้ง
5. หลักทรัพย์อยู่ระหว่างพิจารณาเพิกถอนหรืออยู่ระหว่างปรับปรุงสภาพเพื่อให้พ้นจากการถูกเพิกถอน
6. หลักทรัพย์จะครบกำหนดเวลาในการไถ่ถอน หรือการแปลงสภาพ หรือการใช้สิทธิ หรือขายคืน
7. มีเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการซื้อขายหลักทรัพย์

ช่วงจำกัดการเปลี่ยนแปลงราคาด้านประจำวัน (Daily Price Limit)

เป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงราคาด้านที่ตลาดหลักทรัพย์อนุญาตให้เกิดขึ้นได้ในแต่ละวันทำการ ช่วงจำกัดดังกล่าวนี้จะทำให้มี Ceiling Price และ Floor Price ในแต่ละวันทำการ

ช่วงเวลาห้ามขายหุ้น (Silent Period)

คือช่วงระยะเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดห้ามผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร และ/หรือผู้เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทจดทะเบียนใหม่ ในการนำหุ้นบริษัทดังกล่าวที่ตนถือครองอยู่ออกขาย โดยทั่วไป ช่วงเวลาห้ามขายหุ้นจะประมาณ 6 เดือน นับแต่วันแรกที่ทำให้มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ แต่ในบางกรณี อาจจะกำหนดให้นานกว่า 6 เดือนก็ได้ แต่ไม่เกิน 3 ปี

เซอร์กิตเบรกเกอร์ (Circuit Breaker)

เป็นมาตรการที่ตลาดหลักทรัพย์นำมาใช้หยุดการซื้อขายหลักทรัพย์ชั่วคราว ในยามที่การซื้อขายโดยรวมในตลาดหลักทรัพย์เกิดตกต่ำลงอย่างมากมาชนิดปกติ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ลงทุนโดยทั่วไปได้มีเวลาตรวจสอบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ระยะเวลาหนึ่งก่อนที่จะเปิดให้ทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ต่อไป

ดัชนีเซท 50 (SET50 Index)

เป็นดัชนีราคาหุ้นที่แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญ 50 ตัว ที่มีมูลค่าตลาดสูงและการซื้อขายมีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ

ดัชนีราคาหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรม (Sectoral Indices)

คือดัชนีราคาหุ้นของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม โดยทั่วไปจะใช้ราคาหุ้นสามัญทุกตัวที่จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นในการคำนวณ ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์จัดหุ้นสามัญจดทะเบียนทั้งหมดกระจายอยู่ใน 31 กลุ่มอุตสาหกรรม

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index)

เป็นดัชนีราคาหุ้นประเภทที่คำนวณด้วยเฉลี่ยราคาหุ้นสามัญแบบถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้นจดทะเบียน โดยจะแสดงมูลค่าเฉลี่ยของหุ้นสามัญทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันปัจจุบัน เทียบกับมูลค่าเฉลี่ยของหุ้นดังกล่าว ณ วันฐาน ค่าเปลี่ยนแปลงของดัชนีนี้จึงบอกให้ทราบถึงระดับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหุ้นสามัญทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์ด้วย

ตราสารสิทธิที่จะซื้อหรือขายทรัพย์สิน (Options)

อาจหมายถึงตราสารที่กำหนดให้สิทธิแก่ผู้ถือที่จะซื้อทรัพย์สินจากผู้ออกตราสาร ซึ่งเรียกว่า “ตราสารสิทธิเรียกซื้อทรัพย์สิน” (Call Options) หรือตราสารที่กำหนดให้สิทธิแก่ผู้ถือที่จะขายทรัพย์สินให้ผู้ออกตราสารนั้น ซึ่งเรียกว่า “ตราสารสิทธิขายทรัพย์สิน” (Put Options) ก็ได้

ตราสารหนี้ (Bond)

เป็นหลักทรัพยที่รัฐบาล องค์กรของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทนำออกจำหน่าย เพื่อกู้เงินจากผู้ลงทุนโดยตรง ผู้ถือตราสารหนี้มีฐานะเป็นเจ้าหนี้ของผู้ออกตราสารนั้น และจะได้รับดอกเบี้ยตอบแทนเป็นงวด ๆ ตามที่กำหนดตลอดอายุของตราสาร และได้รับเงินต้นคืนเมื่อครบกำหนดไถ่ถอน ตราสารหนี้มี 2 ประเภท คือ ตราสารหนี้ที่มีหลักประกัน (Secured Bond) และตราสารหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน (Unsecured Bond) หรือที่เรียกว่าหุ้นกู (Debenture) ซึ่งนิยมออกโดยบริษัทที่มีฐานะมั่นคง

ตลาดกระทิง (Bull Market)

ภาวะตลาดหุ้นที่ราคาหุ้นโดยทั่วไปมีระดับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาวนานไม่น้อยกว่า 2 – 3 เดือน และมีปริมาณการซื้อขายที่มาก สภาพตลาดดังกล่าวมีความคึกคักเสมือนอาการเคลื่อนไหวของวัวกระทิง

ตลาดทุน (Capital Market)

เป็นแหล่งระดมเงินออมระยะยาว (เกิน 1 ปี) เพื่อจัดสรรให้กับผู้ที่ต้องการเงินลงทุนระยะยาว ได้นำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ตลาดรองหรือตลาดซื้อขายหลักทรัพย (Secondary or Trading Market)

เป็นแหล่งกลางสำหรับการซื้อขายเปลี่ยนมือความเป็นเจ้าของหลักทรัพยที่ได้ผ่านการจองซื้อในตลาดแรกมาแล้ว

ตลาดแรก (Primary Market)

เป็นแหล่งกลางที่ผู้ต้องการระดมเงินลงทุนระยะยาวจะนำตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพยออกใหม่ (New Issues) ประเภทต่าง ๆ เสนอขายให้กับบุคคลภายนอกหรือประชาชนโดยทั่วไป

ตลาดหมี (Bear Market)

ภาวะตลาดหุ้นที่ราคาหุ้นโดยทั่วไปมีระดับลดต่ำลงต่อเนื่องเป็นเวลายาวนาน ปริมาณการซื้อขายก็มีน้อยเปรียบเสมือนอาการเคลื่อนไหวของหมีที่อึดอาดเชื่องช้า

ตลาดหลักทรัพย (Securities Market)

เป็นสถาบันหนึ่งในตลาดรอง ที่ถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้การส่งเสริมการระดมเงินออม และจัดสรรเงินทุนในตลาดทุนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว สำหรับในประเทศไทย ตลาดหลักทรัพยจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย รวมทั้งกำหนด

ระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปด้วยความมีระเบียบ
คล่องตัว และยุติธรรม อันจะเป็น การสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุน

ที่ปรึกษาทางการเงิน (Financial Advisor)

เป็นสถาบันการเงินที่ได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในการให้บริการแก่บริษัท
มหาชนจำกัด เกี่ยวกับคำปรึกษา ความเห็น และการจัดเตรียมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ
เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ไทย ผู้ถือหุ้น และประชาชนโดยทั่วไป

นายหน้าผู้ค้าหลักทรัพย์ (Broker-Dealer)

บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำธุรกรรมหลักทรัพย์ ทั้งในฐานะ Broker
และในฐานะ Dealer

บริษัทจดทะเบียน (Listed Company)

คือบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัทเพื่อให้มีการซื้อขาย
ในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์
กำหนดและต้องปฏิบัติตาม Listing Agreement

บริษัทนายหน้า (Brokerage Firm)

บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนซื้อหรือ
ขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ลงทุน โดยได้รับค่าธรรมเนียมหรือค่า
นายหน้าจากผู้ลงทุนเป็นผลตอบแทน

บริษัทนายหน้าช่วง (Sub-Brokerage Firm/ Sub-Broker)

เป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งให้บริการรับคำสั่ง
ซื้อหรือขายหุ้นจากผู้ลงทุน แล้วส่งคำสั่งดังกล่าวต่อไปยังบริษัทนายหน้า (Broker)
เพื่อทำการซื้อหรือขายหุ้นให้ในตลาดหลักทรัพย์

บัญชีซื้อขายหุ้นโดยวางหลักประกัน (Margin Account)

เป็นบัญชีซื้อขายหุ้นที่ลูกค้าขอเปิดไว้กับบริษัทหลักทรัพย์เพื่อการซื้อหุ้น
โดยยืมเงินเชื่อจากบริษัทนั้น และ/หรือ เพื่อการ Short Sell ในการเปิด Margin
Account ลูกค้าจะต้องนำเงินหรือหลักทรัพย์จำนวนหนึ่งมาวางไว้กับบริษัท
นายหน้าเพื่อเป็นหลักประกัน ทั้งนี้ มูลค่าของหลักประกันที่นำมาวางเมื่อเทียบกับ
กับวงเงินที่จะซื้อหุ้นหรือที่จะขายชอร์ต จะต้องไม่ต่ำกว่า Initial Margin Rate ที่
ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ใบสำคัญแสดงสิทธิในการจองซื้อหลักทรัพย์ระยะสั้น (Short-Term Warrant)

เป็น Warrant ประเภทที่มีอายุสั้น โดยทั่วไปมักมีอายุไม่เกิน 2 เดือน ซึ่งบริษัทจดทะเบียนที่ต้องการเพิ่มทุนอาจเลือกที่จะออกตราสารนี้ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม แทนการให้สิทธิจองซื้อหุ้นออกใหม่

ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ (Warrant)

เป็นหลักทรัพย์ที่บริษัทกำหนดให้สิทธิแก่ผู้ถือที่จะจองซื้อหุ้นสามัญจากบริษัทได้ในจำนวน ราคา และตามระยะเวลาที่ระบุไว้

ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrant)

มีลักษณะคล้ายคลึงกับใบสำคัญแสดงสิทธิทั่วไป (Warrant) โดยเป็นตราสารที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือ DW ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์รองรับ สิทธิ (Underlying Securities) ซึ่งอาจเป็นหลักทรัพย์ (Stock) หรือดัชนีหลักทรัพย์ (Index) ในราคาใช้สิทธิ อัตราการใช้สิทธิ และระยะเวลาใช้สิทธิที่กำหนดไว้ โดยบริษัทผู้ออก DW (Issuer) จะเป็นผู้กำหนดว่าจะเลือกทำการส่งมอบให้แก่ผู้ถือ DW เป็นหลักทรัพย์หรือเงินสดก็ได้ แต่การออก DW เป็นการให้สิทธิโดยมีหลักทรัพย์ที่จะสามารถส่งมอบอยู่แล้ว จึงไม่ต้องมีการออกหลักทรัพย์มาใหม่ ดังนั้นจึงไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณหุ้นสามัญของบริษัท จึงไม่เกิด Dilution Effect เหมือนอย่างการออก Warrant ทั่วไป

ปันผล (Dividend)

คือส่วนของกำไรที่บริษัท หรือกองทุนรวม แบ่งจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ หรือผู้ถือหุ้นรายลงทุน ซึ่งอาจจะจ่ายเป็นเงินปันผล (cash dividend) หรือหุ้นปันผล (stock dividend) ก็ได้

ผู้ค้าหลักทรัพย์ (Dealer)

คือบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำธุรกรรมในฐานะผู้ค้าหลักทรัพย์ ซึ่งจะซื้อและขายหลักทรัพย์เพื่อบัญชีลงทุนของบริษัทเอง และรับความเสี่ยงจากการซื้อขายนั้น ในกรณีที่ลูกค้าซื้อหุ้นจาก Dealer ลูกค้าก็จะได้รับหุ้นที่โอนมาจาก Portfolio ของ Dealer นั้น

ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriter)

คือบริษัทหลักทรัพย์ที่รับทำหน้าที่จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ให้บริษัทที่ต้องการกระจายหุ้นให้แก่บุคคลทั่วไป

มูลค่าหุ้นตามบัญชี (Book Value)

เป็นมูลค่าของหุ้นสามัญ 1 หุ้น ที่ได้จากการประเมินค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value) ต่อหุ้นตามงบดุลล่าสุดของบริษัทผู้ออกหุ้น ซึ่งหมายความว่า หากบริษัทนี้เลิกกิจการและสามารถนำสินทรัพย์ รวมถึงหนี้สินต่าง ๆ ไปแปรเป็นเงินสดได้ตามมูลค่าที่ระบุในงบดุลนั้นแล้ว ผู้ถือหุ้นจะได้รับเงินคืนในจำนวนเท่ากับมูลค่าตามบัญชีต่อการถือหุ้น 1 หุ้น

$$\text{มูลค่าตามบัญชี} = \frac{(\text{สินทรัพย์รวม} - \text{หนี้สินรวม})}{\text{จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่บริษัทออกเรียกชำระเงินค่าหุ้นแล้ว}}$$

มูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization)

คือมูลค่าโดยรวมของหุ้นสามัญของบริษัทใดๆ ที่คำนวณขึ้นโดยใช้ราคาตลาดของหุ้นนั้นคูณกับจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียนทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

มูลค่าที่ตราไว้ (Par Value/ Face Value/ Nominal Value)

เป็นมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ถูกระบุไว้ในใบตราสารซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิของแต่ละบริษัท มูลค่าที่ตราไว้จะเป็นข้อมูลที่แสดงให้ทราบถึงมูลค่าเงินลงทุนเริ่มแรกสำหรับหุ้นแต่ละหน่วย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางบัญชี และแสดงให้เห็นถึงทุนจดทะเบียนตามกฎหมาย เช่น ทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท แบ่งเป็น 10 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10 บาท เป็นต้น

มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value/ NAV)

คือทรัพย์สินของกองทุนรวมตามราคาตลาดในขณะใดขณะหนึ่ง หักด้วยหนี้สินของกองทุนรวมนั้น

รอบการซื้อขาย (Trading Session)

เป็นช่วงเวลานับตั้งแต่ตลาดหลักทรัพย์เปิดให้มีการซื้อขายจนกระทั่งหยุดการซื้อขาย 1 รอบ ในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์เปิดให้มีการซื้อขาย 2 รอบ ใน 1 วัน คือ ในช่วงเช้าจะเริ่มกันตั้งแต่เวลาเปิดที่ได้จากการสุ่มเลือกระหว่างเวลา 9.55-10.00 น. โดยให้ซื้อขายจนถึงเวลา 12.30 น. จากนั้นจะเปิดให้มีการซื้อขายกันอีกครั้งในภาคบ่าย ตั้งแต่เวลาเปิดที่ได้จากการสุ่มเลือกระหว่างเวลา 14.25-14.30 น. โดยให้ซื้อขายจนถึงเวลาปิดที่ได้จากการสุ่มเลือกระหว่าง 16.35-16.40 น.

ระบบคอมพิวเตอร์สำหรับตรวจสอบการซื้อขาย (Automated Tools for Market Surveillance: ATOMS)

เป็นระบบคอมพิวเตอร์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับอำนวยความสะดวกในงานตรวจสอบภาวะตลาด

ระบบเครดิตบาลานซ์ (Credit Balance)

เป็นระบบบัญชีลูกค่างินกู้เพื่อซื้อหลักทรัพย์ (Margin Account) โดยผู้ลงทุนที่ต้องการกู้เงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ จะต้องนำเงินสดจำนวนหนึ่งมาวางไว้กับบริษัทนายหน้าของตน เช่น 1,000,000 บาท จากนั้น บริษัทนายหน้าก็จะกำหนดวงเงินให้ซื้อหลักทรัพย์ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับ ระดับ Initial Margin Rate ที่กำหนดไว้ หาก Initial Margin เท่ากับ 50% วงเงินให้ซื้อหลักทรัพย์จะเท่ากับ $1,000,000/50\% = 2,000,000$ บาท ซึ่งหมายความว่า 1,000,000 บาทแรก ซื้อด้วยเงินสดของผู้ลงทุน ส่วนที่เกินจากนั้นอีก 1,000,000 บาทเป็นเงินที่บริษัทสมาชิกใหญ่

ระบบสารสนเทศตลาดหลักทรัพย์

(SET Information Management System : SIMS)

เป็นระบบจัดการฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียน หลักทรัพย์จดทะเบียน งบการเงิน ข่าวสารสำคัญ ที่ได้รับการเปิดเผยจากบริษัทจดทะเบียน มาแยกแยะและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับเผยแพร่ทั่วไป โดยจะมีการปรับข้อมูลใหม่ให้ทันเหตุการณ์ในฐานข้อมูลทุกสิ้นวัน โดยแบ่งเป็นระบบ I-SIMS และระบบ R-SIMS ซึ่งผู้สนใจสามารถเรียกดูข้อมูลทั้งสองระบบได้ที่ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือดูได้จากห้องค้าโบรกเกอร์หรือซัพโบรกเกอร์

ราคาตลาด (Market Price)

คือราคารุ่นใด ๆ ในตลาดหลักทรัพย์ ที่เกิดจากการซื้อขายครั้งหลังสุด เป็นราคา ที่สะท้อนถึงความต้องการซื้อและความต้องการขายจากผู้ลงทุน โดยรวมในขณะนั้น

ราคาปิด (Closing Price)

คือราคาของหลักทรัพย์ใด ๆ ที่เกิดจากการซื้อขายรายการสุดท้ายในแต่ละวัน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์จะหยุดจับคู่คำสั่งซื้อขายด้วยวิธี Automated Order Matching (AOM) ณ เวลา 16.30 น. แต่จะยังคงรับคำสั่งซื้อขายจาก สมาชิกเรียงลำดับไว้ระหว่าง 16.30 - 16.35 น. จากนั้น ระบบคอมพิวเตอร์จะเลือกช่วงเวลาปิดในช่วง 16.35 - 16.40 น. และจะ

คำนวณหาราคาปิดด้วยวิธี Call Market โดยจะนำคำสั่งซื้อขายทั้งหมดที่ค้างในระบบจนถึงเวลาปิดมาคำนวณหาราคาปิด ดังนี้

1. ใ้ราคาที่ทำให้เกิดการซื้อขายได้ปริมาณมากที่สุด
2. ถ้ามีราคาตามข้อ 1 มากกว่า 1 ราคา ให้ใ้ราคาใกล้เคียงกับราคาซื้อขายในลำดับก่อนหน้าใ้เริ่มใ้วิธี Call Market
3. ถ้ามีราคาตามข้อ 2 มากกว่า 1 ราคา ให้ใ้ราคาใ้สูงกว่าราคาดังกล่าว
4. ถ้าช่วงใ้วิธี Call Market ไม่สามารถหาราคาปิดได้ (เนื่องจากการซื้อขายขาดสภาพคล่อง) ให้ใ้ราคาซื้อขายใ้เกิดจากระบบ AOM ในลำดับก่อนหน้าเป็นราคาปิด

ราคาเปิด (Opening Price)

เป็นราคาหลักทรัพย์ใ้เกิดจากการซื้อขายรายการแรกของแต่ละวัน ราคาเปิดจะเกิดจากระบบ ASSET ซึ่งรวมคำสั่งซื้อและคำสั่งขายหลักทรัพย์ทั้งหมดใ้ส่งเข้ามาในระบบซื้อขายบนกระดานหลักช่วงเปิดตลาด โดยตลาดหลักทรัพย์ใ้เปิดใ้ผู้สั่งซื้อส่งขายหุ้นส่งคำสั่งเข้ามา ได้ตั้งแต่เวลา 9.30 น. และจะใ้หลักการเลือกสุ่มหาราคาเปิดในช่วง 5 นาทีสุดท้ายของช่วง Pre-open ช่วงเช้า (9.55-10.00 น.) ซึ่งมีหลักการคำนวณหาราคาเปิด ดังนี้

1. ใ้ราคาใ้ทำให้เกิดการซื้อขายได้ปริมาณมากที่สุด
2. ถ้ามีราคาตามข้อ 1 มากกว่า 1 ราคา ให้ใ้ราคาใ้ใกล้เคียงกับราคาซื้อขายในวันทำการก่อนหน้า
3. ถ้ามีราคาตามข้อ 2 มากกว่า 1 ราคา ให้ใ้ราคาใ้สูงกว่าราคาดังกล่าว

ซื้อขายหลักทรัพย์นอกเวลาทำการ (Off-hour Trading)

ตลาดหลักทรัพย์เปิดโอกาสใ้ผู้ลงทุนมีเวลาซื้อขายเพิ่มขึ้นอีก 20-25 นาที นับตั้งแต่เวลาปิดทำการซื้อขายประจำวันใ้ใ้จากการสุ่มเลือก จนถึงเวลา 17.00 น. ด้วยการใช้วิธี Put-through ซึ่งผู้ซื้อและผู้ขายเจรจากล้งซื้อขายกันก่อนใ้บริษัทสมาชิกส่งคำสั่งเข้ามาในระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์

ราคาพื้น (Floor Price)

เป็นระดับราคาต่ำสุดของแต่ละหลักทรัพย์ใ้จะซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ใ้ใ้สำหรับวันทำการหนึ่ง ๆ ซึ่งคำนวณขึ้นจาก Daily Price Limit ของตลาดหลักทรัพย์ ปัจจุบันระดับใ้เป็น Floor Price ก็ือระดับราคาใ้ต่ำลง 30% จากราคาปิดของวันก่อน อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดเรื่องราคาพื้นจะใ้ไม่บังคับใ้กับการซื้อขายบน Foreign Board และบน Big-Lot Board

ราคาเพดาน (Ceiling Price)

เป็นระดับสูงสุดที่ราคาหุ้นจะขึ้นไปได้ในแต่ละวันทำการ ปัจจุบันนี้ ตลาดหลักทรัพย์กำหนดว่าการสูงขึ้นของราคาหุ้นในแต่ละวันจะเกินกว่าร้อยละ 30 ของราคาปิดวันก่อนไม่ได้ เช่น ถ้าหุ้น A มีราคาปิดวัน ก่อนที่ 100 บาท ราคาเพดานในวันนี้จะเท่ากับ 130 บาท ซึ่งหมายถึงว่า วันนี้การซื้อขายหุ้น A จะกระทำที่ราคาสูงกว่า 130 บาท (ราคาเพดาน) ไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดเรื่องราคาเพดานจะไม่บังคับใช้กับการซื้อขายบน Foreign Board และบน Big-Lot Board

ราคาเสนอขาย (Offer)

คือราคาขายต่ำที่สุดของแต่ละหลักทรัพย์ที่มีการเสนอขายเข้ามาในระบบซื้อขาย ซึ่ง ณ ขณะใดขณะหนึ่งอาจจะมีราคาเสนอขายเข้ามาหลายราคา แต่ระบบซื้อขายที่ตลาดหลักทรัพย์จะแสดงราคาเสนอขายต่ำที่สุดไว้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่า ผู้เสนอขายที่ราคาต่ำกว่าควรได้สิทธิขายก่อน

ราคาเสนอซื้อและเสนอขาย (Quotation) : คือราคาเสนอซื้อที่สูงที่สุด และราคาเสนอขายที่ต่ำที่สุดในขณะนั้น

ราคาเสนอซื้อสูงสุด (BID)

เป็นราคาเสนอซื้อสูงสุดของหลักทรัพย์หนึ่ง ณ ขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งเวลานั้น อาจมีราคาเสนอซื้อเข้ามาหลายราคา แต่ระบบซื้อขายที่ตลาดหลักทรัพย์จะแสดงราคาเสนอซื้อที่สูงสุดไว้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่าผู้เสนอซื้อที่ให้ราคาสูงกว่าควรได้สิทธิซื้อก่อนรายอื่น ๆ

วันจองซื้อหุ้น (Subscription Date)

คือวันที่บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์กำหนดให้ผู้ลงทุนที่ต้องการซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าว ยื่นใบจองซื้อและชำระเงินค่าจองซื้อ

วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้น (Book-Closing Date)

วันที่บริษัทสั่งให้นายทะเบียนหลักทรัพย์ปิดรับการโอนหุ้นของบริษัท ทั้งนี้เพื่อที่นายทะเบียนหลักทรัพย์จะได้ตรวจเช็คและรวบรวมรายชื่อผู้ถือหุ้นที่ปรากฏอยู่ในทะเบียนหลักทรัพย์ ณ วันดังกล่าว เป็นผู้ได้รับสิทธิต่าง ๆ ที่บริษัทประกาศมอบให้ครั้งล่าสุดนั้น เช่น สิทธิรับเงินปันผล สิทธิจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน หรือสิทธิเข้าประชุมผู้ถือหุ้น เป็นต้น เมื่อเปิดรับการโอนหุ้นอีกครั้งหนึ่งหลังจากการปิดพักการโอนหุ้นครั้งนี้ ผู้ที่มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นจากการโอนจะไม่ได้รับสิทธิต่าง ๆ ดังกล่าว

วิธีซื้อขายแบบจับคู่อัตโนมัติ (Automatching หรือ Automatic Order-Matching)

เป็นวิธีซื้อขายหลักที่ทรัพย์สินที่เครื่องคอมพิวเตอร์ทำหน้าที่นำคำสั่งซื้อและคำสั่งขายที่ตรงกันมาจับคู่กันให้เกิดการซื้อขาย กระบวนการนี้จะไม่มีการแทรกแซงจากบุคคลผู้ใด จึงทำให้ผู้ซื้อและผู้ขายทุกคนมั่นใจได้ว่าจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันและอย่างมีประสิทธิภาพ

สิทธิจองซื้อหุ้นออกใหม่ (Right/ Subscription Right)

เป็นสิทธิที่บริษัทจดทะเบียนมอบให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทในการที่จะจองซื้อหุ้นสามัญจากการเพิ่มทุนของบริษัท ผู้ถือหุ้นจะได้สิทธิตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่ถือครองอยู่ และราคาจองซื้อหุ้นใหม่ตามสิทธิจะต่ำกว่าราคาตลาดหรือต่ำกว่าราคาที่เสนอขายแก่บุคคลทั่วไป ซึ่งโดยปกติจะมีกำหนดเวลาให้ใช้สิทธิไม่เกิน 2 เดือน

หน่วยซื้อขาย (Board Lot)

หน่วยที่ใช้ในการซื้อขายหลักทรัพย์บนกระดานหลัก (Main Board) ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้ 1 หน่วยซื้อขาย = 100 หุ้น ในกรณีที่หลักทรัพย์ใดมีราคาซื้อขายตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไปเป็นระยะเวลาติดต่อกันนานถึง 6 เดือน จะกำหนดให้มีหน่วยการซื้อขายเท่ากับ 50 หุ้น

หน่วยลงทุน (Unit Trust)

คือหลักทรัพย์ที่ออกขายโดยบริษัทจัดการลงทุนเพื่อระดมเงินเข้ากองทุนรวมทั้งจัดตั้งขึ้น แล้วจัดสรรเงินในกองทุนนั้นลงทุนในตลาดการเงินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน

หนังสือชี้ชวน (Prospectus)

เป็นเอกสารที่บริษัทผู้เสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนทั่วไปต้องจัดทำขึ้นเพื่อเปิดเผยข้อมูลแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัท และรายละเอียดของการเสนอขายหลักทรัพย์ครั้งนั้น

หลักทรัพย์จดทะเบียน (Listed Security)

คือหลักทรัพย์ที่ได้รับการจดทะเบียนให้เป็นสินค้าเพื่อการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ในครอบครอง (Portfolio)

คือหลักทรัพย์ทั้งหมดในความครอบครองของผู้ลงทุนรายใดรายหนึ่ง ทั้งนี้จะต้องประกอบด้วยหลักทรัพย์จำนวนตั้งแต่ 2 ชนิด หรือ 2 บริษัทขึ้นไป จุดประสงค์ของการสร้าง Portfolio ก็เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุนด้วยการกระจายลงทุนในหลักทรัพย์หลายบริษัทหรือหลายประเภท

หลักประกันของลูกคา (Margin)

คือจำนวนเงินหรือทรัพย์สินที่ลูกค้าวางไว้กับบริษัทหลักทรัพย์เพื่อการซื้อหุ้น โดยใช้สินเชื่อหรือเพื่อการขายชอร์ตกับบริษัทหลักทรัพย์นั้น ตลาดหลักทรัพย์ จะกำหนดอัตราขั้นต่ำที่ลูกค้าต้องวางหลักประกันไว้ เรียกว่า Initial Margin Rate เช่น ร้อยละ 50 ของมูลค่าหุ้นที่ซื้อหรือ ขายชอร์ต เป็นต้น

หุ้นกู้ (Debenture) คือหลักทรัพย์ที่บริษัทนำออกจำหน่ายเพื่อเงินจากผู้ลงทุน โดยหุ้นกู้ จะมีกำหนดเวลาไถ่ถอนคืนที่แน่นอน และผู้ถือหุ้นจะได้รับดอกเบี้ยตอบแทนเป็นงวด ๆ ตามอัตราที่กำหนดตลอดอายุของหุ้นกู้

หุ้นก้อยสิทธิ (Subordinated Debenture)

คือหุ้นกู้ประเภทที่ผู้ถือมีสิทธิได้ชำระคืนเงินค่าหุ้นภายหลังจากหุ้นกู้ชนิดอื่น ในกรณีที่บริษัทผู้ออกหุ้นกู้ล้มละลาย

หุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Debenture)

เป็นหุ้นกู้ประเภทที่มีระบุให้สิทธิแก่ผู้ถือที่จะแปลงสภาพหุ้นกู้นั้น ไปเป็นหุ้นสามัญของบริษัทผู้ออกหุ้นกู้นั้นได้

หุ้นชั้นดี (Blue Chip)

คือหุ้นสามัญของบริษัทที่เป็นที่รู้จักกว้างขวาง เป็นบริษัทที่สามารถทำผลกำไรให้เติบโตและจ่ายปันผลได้ต่อเนื่องมาช้านาน อีกทั้งมีชื่อเสียงในด้านคุณภาพของผู้บริหาร ของสินค้า และของการให้บริการ

หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock)

คือหลักทรัพย์ประเภทที่ผู้ถือมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของบริษัทเช่นเดียวกับหุ้นสามัญ แต่จะมีสิทธิพิเศษอื่น เช่น ได้รับเงินปันผลในอัตราที่กำหนดไว้แน่นอนและก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะไม่ได้รับสิทธิลงคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

หุ้นสามัญ (Common Stock/ Ordinary Share)

คือหลักทรัพย์ที่บริษัทออกจำหน่ายเพื่อระดมเงินทุนมาดำเนินกิจการ ผู้ถือหุ้นสามัญจะมีสิทธิร่วมเป็นเจ้าของบริษัท มีสิทธิออกเสียงลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตลอดจนมีส่วนร่วมตัดสินใจในนโยบายการดำเนินงานและปัญหาสำคัญของบริษัท โดยผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับ ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล, กำไรส่วนทุน, และสิทธิจองซื้อหุ้นออกใหม่ เมื่อบริษัทเพิ่มทุนขยายกิจการ

อัตรามาร์จิ้นที่ต้องดำรงไว้ (Maintenance Margin Rate)

เป็นอัตราที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้เป็นเกณฑ์บังคับว่า มูลค่าหลักประกันของลูกค้า (Margin) ที่วางไว้กับบริษัทหลักทรัพย์เมื่อเทียบกับมูลค่าหลักทรัพย์ที่ซื้อด้วยเงินกู้ (หรือที่ขายชอร์ต) ว่าจะต้องเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตรา Maintenance Margin Rate ที่เป็นเกณฑ์บังคับนี้

อัตรามาร์จิ้นเริ่มแรก (Initial Margin Rate)

เป็นอัตราการวางเงินหลักประกันก่อนที่ลูกค้าจะซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินกู้หรือขายชอร์ต ในการวางเงินประกันเริ่มแรกนี้ มูลค่าที่ลูกค้านำมาวางเมื่อเทียบกับยอดหลักทรัพย์ที่ซื้อหรือที่ขายชอร์ตแล้วจะต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ Initial Margin Rate ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด เช่น Initial Margin Rate เท่ากับ 40% หากลูกค้าจะซื้อหุ้นมูลค่า 1,000,000 บาท จะต้องวางเงินมาร์จิ้น 400,000 บาทเป็นหลักประกัน

อัตราส่วนการจ่ายปันผล (Dividend Pay-Out Ratio)

คือส่วนกำไรสุทธิของบริษัทที่ได้นำมาจ่ายเป็นปันผลแก่ผู้ถือหุ้น โดยคิดเป็นอัตราร้อยละ มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนการจ่ายปันผล} = \frac{\text{มูลค่าปันผลต่อหุ้น} \times 100}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}}$$